ԱՒԵՏԱՐԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ,

ՊԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏՄ՚ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՀԻԼՏ 49, ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՅՈՒՆԻՍ 2, 1906. Ն՝ 22

ՍԱՀԻՄ Ի ԻՍԹԻՑԱԶ Հ. Գ. ԿՐԻՆ — ՄԻՒ՚ԷԼԼԻՖ Հ. Ս. ՓԱՐՆԸՄ

ՄԷՎԱՑՏ Ը ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԷ

Տիւնեանըն վէլիի նի՚մէթլէրինտէն Պա՚զըլարը 377. —Պու Տէյարտա Մեհմետնէրլէր 380. —Իլք Տա՚վէթ 382. —Րապզըմըզըն Ուրուճաւ 382. —Տա՚իմա թաղէ Գալան Տէրս Քէթապը 384. —Ա՚գրէպ 386. —Ամէրիգատա թէպչիր ի Պէշարէթ Իչիւն Թալէպենին Կէօնիւլլիւ Շէրքէթի 387. —Մըթմա 389. —Սէնէթ Փօղլ Ինսթիթիւթ Գօլէճինէ Միւքեաֆաթ Վէ Տիպլօմա Թէվզի՚ի Րէսմի 390. —Շաբաթապահլըգատան Նա՚սըլ Խէլաս Օլուր՚ 391. —Կիւնահատան Խէլաս 393. —Անթաքիատա Պիր Ֆուրթունա 393. —Անը Իչրէթտէն Քի՚մ Խէլաս Էաէճէք Տիր 394. Գայասըղ Կէնճլէրէ Նասիհաթ 395. —Միւսահէպէ 395. ——Շու՚ուլնաթ Ը Սիյասիյէ 397. — Սորրաֆիյէ 398։

ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ ՎԷԼԻԻ ՆԻ՚ՄԷԹԼԷՐԻՆՏԷՆ ՊԱ՚ԶԸԼԱՐԸ

[Գեցտ ի մախսուս]

8. Սըբ Ձօրճ Իսրկէնոըն

3.

Տարլինկթըն խաթթընըն ՚ամէրիյաթը ինչա՚իյէի պիրմէյէ եագըն կէլինճէ, անըն մազհար ը մուվաֆֆագիյէթ օլաճաղընը կէօրէն պիր թագըմ ակրմայէտարլար Մանչէսթըրտան Լիվըրփուլա պիր չմնընթֆէր խաթթը ինչասը փլանընը գուրտուլար։ Վէ լաքին ՚ումումի էհալիյին էֆքարը պու մէրքէզտէ տէյիլ իսի։ Հէր քէս Իսթիվընսընըն թէրթիպ ու փլանլարընա իմքանսըզ չէյլեր մադամընտա կիւմէկտէ, իշճիլերի Թաչլամագտա, վէ ղազէթալար գաէֆիհ միւհէնտիսլէրէն (Իսթիվընսընտան) պահա էթտիքլերի զէմման, միւմաիլէյհ հագզընտա էն չէտիտ էլֆազ ու թա՚պիրաթը միւաթհիյանէ գուլլանմագտա իսիլէր։ Պա՚զըլար լօ գօմօթիֆտէն պաւխար վէ տիւման տըչարը սայը վէրիլտիքլէրինտէ, հավատա ուչան գաչլարըն էօլիւ հալտէ եէրէ տիւչէճէքլէրինի իտտի՚ա էտիյօրլար իսի։ Մէննգիլ արապալարընըն սահիպլէրի վէ գանալ գաւմիանեալարը անա չիտտիֆլէ մաւխաւլէֆթէ էտիյօրլար իսի։ Իսթիվընսընըն ՚էպ՚ուսան մէճլիսինին պիր գօմիսիօնը էօնիւնտէ իսթիֆվազ վէ իսթիհգա էտիլտի։ ՚Ալէլ խուսուս անըն չմնընտըֆէր խաթթընը Մանչէսթըր ճիվարընտաքի տէրին պիր պաթագլըգտան կէչիրմէք խուսուսընտաքի թէտպիր ու փլանը իմքանսըզ պիր չէյ տիր տէյիւ հիւքմ օլունմույօր իսի։ Ուզուն միւսպահաէ վէ միւզաքէրաթտան սօնրա, մէպ՚ուսան մէճլիսինտէ իչպու խաթթա ՚ա՚իտ օլան գանունը լա՚իհասը բէտտա էտիլտի։ Էրթէսի աչնէ պու լա՚իհա անտէ պա՚զը թա՚սիլաթ իճրասընյլէ երինէ մէճլիսէ թագտիմ օլունմասը իւզէրինէ գապուլ վէ թատպիգ էտիլտի, վէ Իսթիվընսընըն աչնէվի 1,000 լիրա մա՚աչ իլէ պաչ միւհէնտիս թա՚եին օլունտու։ Միւմաիլէյհ օ զէմմանլէրտէ պէլքի պու իչի մուվաֆֆագիյէթլէ պաչա չըգարաճագ հէկկանէ զաթ իսի։ Զաթմօս պաթագլըզը սայքի տիպսիզ կիպի կէօրիւնիւյօր իսիյօս տէ, խաթթը մէզքիւր ՚ագըպէթ անըն իւզէրինտէն կէչիրիլտի։ Նօլ իւզէրինտէ պուլունան 2 միլ ուզունլըզընտա

պիր գայա եէր եէր ոէքոէն այագ տէրինլիքլէրէ գատար քէոիլիպ տիւզտիւլտի։ Պիր տէրէ իւղէրինտէն տօգուզ քէմէրլի պիր քէօփրիւ եափըլըր։ Սա՞իրլէր ֆիւթուր կէթիրտիլէր իսէ տէ, Իոթիվընոըն ի՛թիմատը նէֆսի՝ 'ամէլէյէ չէվզ ու չէթարէթ պախչ էյլէտի, վէ իչ իքմալ էտիլտի։ 1829 Յունվ. 1տէ Զաթմօս պաթագլըղը իւղէրինտէն պիր գաթար կէչտի, վէ օ ոէնէնին եազընտա՝ եօլ թէճրիպէ իճրասը իչիւն հազըր օլտու։ Պա՛տէհու մէթանէթ, սիւր՛աթ, սըզլէթ վէ սա՞իրէճէ պիր թագըմ խավվասը հա՞իղ պիր լօգոմօթիֆ ի՛մալը իչիւն պիր միւսապագա աչըլըգ, խավվասը մաթլուպէյի հա՞իղ լօգոմօթիֆի ի՛մալ էտէն քիմսէյէ 500 ինկ. լիրասը միւքեաֆաթ վա՛տ էտիլտի։ Պիր գաչ ի՛մալաթ չիրքէթլէրի մէզքիւր մաքինաներն ի՛մալը իչիւն միւսապագայա տախիլ օլտուլար իսէ տէ, 'ագըպէթ մէյտանտա միւքեաֆաթ իչիւն 4 միւսապագաճը գալտը։ Եափըլան լօգոմօթիֆիֆլէրոտէն «Րօքէթ» նամըյլէ մա՛թուֆ օլանընըն բէօմու փլանը Իոթիվընոըն թարաֆընտան թանզիմ էտիլիպ, «Րօպէրթ Իոթիվընոըն վէ գումփանեասը» թարաֆընտան ի՛մալ օլունմուշ իտի։ Պու լօգոմօթիֆ միւմանիլէյհին էվվէլճէ ի՛մալ էթմիչ օլտուղը լօգոմօթիֆիլէրին ճիւմլէոինէ խայլըճա ֆա՛իգ օլուպ, անըն իլէ միւսապագայա չըզըչան տիկէը իչ լօգոմօթիֆ անըն խայլըճա մատուընընտա գալտըլար։ Մու֊սապագա թէճրիպէոինին իճրասընտա 1829 Հոկտ. 6տա պաչլանտը, վէ «Րօքէթ»ին միւթէվաոըթ սիւր՛աթը սա՛աթտա 14 միլ օլուպ, ա՛զամ սիւր՛աթը 29 միլ իտի։ Անըն մաքինալարը հէր խուսուստա մաթլուպա մուվաֆըգ պուլունտու, վէ պիր գաչ կիւն ոօնրա Իոթիվընոըն մէզքիւր լօգոմօթիֆի անա հիչ պիր վակօն մէրպութ օլմատըղը հալտէ ալըպ, սա՛աթտա 35 միլ եօլ քէոէրէք, ոէյրճիլէրի վէլէհ ու հայրէթ իչինտէ պրագտը։ Արթըգ 500 լիրալըգ միւքեաֆաթը հա՛նկի լօգոմօթիֆին գաղանաճաղընտա պիր չիւպհէ գալմատը։ Պունըն իւղէրինէ մուգատտէմա ա֊նըն վիան վէ թէոավվուրընը Իոթիհդա էթմիչ օլան հէփ զաղէթալար զայէթլէ սիթայիչքեաբանէ լիոան գուլլանմաղա պաչլատըլար։ Էոքի մէսէլ տիր, «Մուվաֆֆագիյէթ կիպի հիչ պիր չէյ մուվաֆֆագ ոլմազ,» տերլէր։ Էրթէսի սէնէ Իոթիվընոըն «Օգ» նամըյլէ տահա էյի պիր լօգոմօթիֆ ի՛մալ էյլէտի, վէ խաթթըն բէօմի քիւչատընըն իճրասը իչիւն մու՛ասէնէ օլան կիւն 1830 Սեպտ. 15 իտի։ Հէյ՞էթ ի միւսիրանըն տա՛վէթ ի մախտուսէօիյէ վէլինկթըն տուգասը իլէ սա՞իր մէչհուր զաթլար իչպու բէօմէ հազըր պուլունտուլար։ Սէքիզ լօգոմօթիֆէ գօչուլմուշ 32 վակօն վար իտի։ Իլք Թրէնին իւչ վակօնը պուլունտուպ, պունլարընն պիրինճիսինտէ ամէլէ, իքինճիսինտէ վէլինկթըն տուգասը իլէ սա՞իր մէչհուր զաթլար, իւչինճիսինտէ իսէ տիրէքթօրլար պուլունմագտա իտիլէր։ Տիւգ իլէ սա՞իր մէչհուր զաթլարըն րաքիպ օլարգլարը վակօն զայէթ զարիֆ իտի։ Թրէնլէրտէ ճէման 792 եօլճու պուլունմագտա իտի։ Ջիֆահէ քի օ կիւնիւն մէսէրրէթի միւհիմ պիր գազա վուգու՛ը սէպէպիյլէ պօզուլտու։ Մաթպու՛ թէնպիհաթ ու իխթարաթա բաղմէն Տիւգին արապասը տուրտըղընտա անտէն պիր գաչ զաթէնտի, վէ փարլամէնթօ ա՛զասընտան Մր. Հըօքինսըն, միւվազի պիր խաթթ իւղէրինտէն կէչմէքտէ օլան Րօքէթ լօգոմօթիֆինէ չարփըլարագ թէլէֆ օլտու։ Լաքին պիրինճի տէֆ՛ա օլարագ նազլ էտիլէն 700.000 եօլճու իչինտէ եալընըղ պու քիմսէ թէլէֆ օլտու, վէ անըն տա թէլէֆ օլմասը քէնտի խաթասը նէթիճէսի իտի։ Շմէնտիֆէր խաթթը էրթէսի կիւն թիճարէթ վէ սէյեահաթը 'ասմամիյէյէ քիւչատա էտիլտի։ Իլք չէհր արապընտաքի պու՛տա ու մէսաֆէ 31 միլ օլուպ, մէսաֆէյի մէզքիւրէ չմէնտիֆէր իլէ իլքի սա՛աթտա քէօտիրիլտի։ Իլք սէնէ զարֆընտա 500.000 եօլճու նազլ էտիլմիչ ուիր։ Եօլճուլըզ մէնզիլ արապասըյլէ էտիլտիյինտէն տահա գըսա վագիտա էտիլտիյի կիպի, իճրէթ տախի մէնզիլ արապասընընքինին անճագ պիր սիւլսիւնէ, եա՛նի 27 զրչ. միւսավի իտի։ Իպթիտա եօլճու չմէնտիֆէր իճրէթինի մէվգիֆտէ թէ՛տիյէ իլէ արապայա տախիլ օլուր, վէ իոթէտիյի զէման անտէն չըգար իտի։ Լաքին չօզա վարմազտան գըօմէն մաթպու՛, գըօմէն տէ էլ եազընըյլէ մուհարրէր պիլէթլէր իճատ օլունտու։

Պու եօլուն մուվաֆֆագիյէթի պիթթատի՛ սա֊՛իր պիր չօգ եօլլարընն ինչա օլունմալարընտա պա՛իս օլտու, վէ Մր. Իոթիվընոընընըն խըտմէթի վէ մու՛ավվէնէթի 'ալէտտէվամ թալեպ օլունմագտա իտի։ Միւմանիլէյհ՝ Ինկիլիզէրրատա սա՛իր պիր թագըմ չմէնտիֆէր խաթթլարընընն ինչա օլունմալարընա իճմա ի մու՛ավէնէթ էթտիքտէն ասնըա, չմէնտիֆէր խաթթլարընընն ինչասը իչինէ մու՛ավէնէթտէ պուլունմագ իչիւն Պէլճիգայա վէ Իսփանիայա տախի տա՛վէթ օլունտու։ Իոթիվընոըն պու եօլ իլէ պէօյիւք պիր սէրվէթ էլէ կէչիրտի, վէ միւմանիլէյհ անա լայըգ իտի, գիրա օ Ինկիլիզէրրայա վէ պիւթիւն տիւնեայա իճատ օլունա կէչէն էն ֆա՛իտէլի իխթիրա՛ը պախչ էյլէմիչ իտի։ Ղայէթ մէչղուլվէթլի պիր 'էսմր կէչիրտիքտէն սոնռ

րա, միւմախլէյհ 1840ում Զէօթըրջիլար չէհրի ճիվարընտա քէնտիի իչիւն միւքէլլէֆ պիր գօնագ սաթուն ալոը վէ 1848 սէնէսի Օգոստոս 14ինտէ օթաղա վէֆաթ էյլէտի։ Զէօթըրջիլարտէ միւմախլէյհին իպդաի նամը իչիւն պիր եաուիկեար սալաոը եափըլոը, վէ Նիւքէօղլաս վէ Լօնտրա չմէնտըֆէրլէրինին պիրիսինտէ միւմախլէյհին թէզքիր ի նամը իչիւն ապիտէլէր րէքզ էախիմիշ տիր։ Իչպու մուհարրիր ի 'ահիզ միւմախլէյհին Նիւքէսըլտաքի ապիտէսինի վէ օթաղաքի քէօփրիլէրտէն պիրինէն իւզէրինտէ պուլունան լօգոմօթիֆինի կէօրմիւշ տիր։ Րիվայէթէ կէօրէ, պու՝ անըն պիրինճի լօգոմօթիֆի իսէ տէ, անըն Րօքէֆմի, եօգաա տահա գուսաըլը օլան «Մայ Լօրտ» լօգոմօթիֆի մի օլտըղընը պիլմէզ իդ։

Իսթիվընաըն՝ վէֆաթընտան սոնրա կէչմիշ օլան 60 սէնէ զարֆընտա քէնտինին իճատընտան իլէրի կէլմիշ օլան պիլ ճիւմլէ նէթիճէլէրի էվվէլինտէն պիլէմէզ իտի։ Ինկիլիթէրրանըն վէ սա՞իր միւթէմէտտին մէմլէքէթլէրին հըրֆէթ վէ ոէն՝աթլարը չմէնտըֆէրլէր օլմասա իտի, չիմաիքի տէրէճէ ի քէմալ վէ թէրաղգըլարընա սալա եէթիչէմէզլէր իտի։ Տէմիր, մա՝տէն քէօմիւրիւ վէ սա՞իր մատտէլէր ֆապրիգալարա սալա քեաֆի մըգտարլարտա կէթիրիլէմէզլէր իտի։ Շիմաիքի ճէօիմ վափոր ինչա՝աթը տէօթկեահլարը սալա եափըլամազլար իտի, զիրա եագաճագ մագամընտա անլէրին միւհիթաճ օլտըգլարը քէօմիւր լէվազիմաթը անլէրէ կէթիրիլէմէզ իտի։ Լօնտրա վէ սա՞իր ճէօիմ չէհիրլէր չիմաիքի տէրէճէ ի ճէսամէթլէրինէ եէթիչէմէզլէր իտի, զիրա անլէրին նեւֆաեա ը էհալիլէրինի պէօլեյիզ կէչինտիրմէքլիք իմքեանսըզ օլուր իտի։

Շմէնտըֆէրլէրին տիկէր պիր նէթիճէսի սա՞իր մէմլէքէթլէրի կէօրիւզ, տիւնեանըն հիւն ու լէթաֆէթլէրինէ թէտզիգաթ ը չախըլմէ լէլ վազըֆ օլմագլըղըն ինսանլարճա տա՞իրէ ի իմքեան տախիլինէ կէչմիշ օլմասը տըր։ Պէլքի չմէնտըֆէրլէրտէ փէք չօգ նուֆուս ը ինսանլէյհ թէլէֆի օլմուշ տըր, տէյիւ իտի՝ա օլուննա պիլիր իսէ տէ, նիսպէթէն մէնզիլ արապալարընտա տահա չօգ նուֆուս թէլէֆի օլմուշ տըր։ Հէմ տէ փէք չօգ նուֆուս ը ինսանէյհ մահաղագ էօլիմտէն գուրթուլմուշլար տըր, զիրա չմէնտըֆէր ասյեօիսնտէ խաթաիալար տահա միւսա՝իտ իգլիմլէրէ, եախօտ մէչհուր հէքիմլէր իլէ իսթիչարէ էթմէյէ կիտէ պիլիր, եախօտ անլէրի քէնտիլէրին այագլարընա կէթիրթիրէ պիլիրլէր։ Իտի՝ա օլուննըղընա հէօրէ, չմէնտըֆէր տիւնեանըն պիլէ կէչմիշ օլտըղը էն պէօյիւք գուվվէ ի միւմէտտինէ տիր, վէ իհամ ը իլահիլի իսթիսնա էտէճէք օլուր իսէ։ իհթիմալ քի պու իտի՝ա սահիհ տիր։

Պիր տէֆ՝ա իչպու եէնի ուսուլ ը սէյեահաթընն թէրագգըյաթ ը 'ապիմէսինէ նազար էյլէ։ Տիւնեաուա մէվճուտ չմէնտըֆէր իսթիթլարընըն մէճմու՝ ուզունլուղը 550,000 միլի (880,000 քիլոմէթրո) միւթէճավիզ տիր, եախօտ տիւնեանըն էթրաֆընը 22 տէֆ՝ա տօլաչմազա քեաֆի տիր։ Պունլարըն 180,000 միլի Էվրօփատա, 208,000 միլի իսէ Մ. Ամէրիգատա տըր։

1904տէ չմէնտըֆէրլէ նագլ օլունան եօլճուլարըն մըգտարը 3,746,000,000 նէֆէր, ե՛ա՛նի տիւնեաուա հէր էրքէք, գաարն վէ չօճուղըն իքի տէֆ՝ա վէ նըոֆընըն տախի իւչիւնճիւ տէֆ՝ա չմէնտըֆէրէ պինմէսինէ քեաֆի մըգտարտա օլմուշ տըր։ Եօլճու վէ էշեա նագլը իչիւն ալընան իւճրէթ թագրիպէն 900,000,000 լիրա օլմուշ տըր։ Ե՛ա՛նի պու իւճրէթին հէփիսի ալընուն ագչէ լէէ էօտէնմիշ օլաա, վէ պու ալընուն պիր քէօմէ հալինտէ եըզըլմըշ օլաա, օրթա պէօյիւքլիւքտէ 100,000 նէֆէրլիք պիր օթաուընըն աղըրլըղընա միւսաավի կէլիր։ Իչպու 900 միլեօն լիրանըն թագրիպէն 550 միլեօնը մէսաֆիճէ կիթմիշ, վէ 350 միլեօնը թէմէթթիւ՝ օլմուշ տըր։

Գրաա պիր մէսաֆէտէ պիր ֆրէնճ սա՝աթտա 100 միլ (160 քիլոմէթրո) հօլ քէօմիշ տիր։ Պու սիւբ՝աթլէ կիտէն պիր ֆրէնճ Հայտար–փաշա իլէ Իզմիտ արաճընտաքի մէսաֆէյի եափըլմ սա՝աթտա քէսիրիր։ Պիր գաթար թէմամ պիր սա՝աթ, սա՝աթտա 75 միլ սիւբ՝աթընտա հարէքէթ էթմիշ տիր քի պու հիսապտան Հայտար Փաշատան Իզմիտէ գատար օլան մէսաֆէ 3/4 սա՝աթտա քէսիրիլէ պիլիր։ Էկէր խաթաիար միւսթագիմ, ե՛ա՛նի տօս տօղրու վէ միւհէքէմ սուրէթտէ եափըլմըշ օլաա, զանն օլունտըղընա կէօրէ, սիւբ՝աթ գաթարլարը մունթազամէն սա՝աթտա 100 միլ եօլ քէսէ պիլէճէքլէր տիր։

Էլեկվմ թէտրիճէն վագը՝ օլտըղը կիպի, պուղու գուվվէթի եէրինէ էլեքթրիկ գա՞իմ օլուր իսէ, միւսթազապէլտէ պունտան տահա պէօյիւք սիւբ՝աթ իսթիհսալ օլունա պիլիճէյի զանն էտիլմէքտէ տիր։ Միւհէնտիսլէրին հիսապընա կէօրէ, օզէման չմէնտըֆէրլէրը սա՝աթտա 120տէն 150 միլէ գատար եօլ քէսէ պիլէճէքլէր տիր։ Պիր տէֆ՝ա տիւչիւն քի Հայտար–փաշատա պիր ֆրէնճ պինմէք, Իզմիտ միւվասալէթ էթմէք վէ տէր՝ագապ Իզմիտէն 'ավէթ էտէն պիր ֆրէնճ բաքիպէն Հայտար Փաշայա կէլմէք վէ եինէ տէրհալ Հայտար–փաշա

տան Իզմիտէ կիտէն պիր թրէնէ պինէրէք Իզմիտէ միւվասէլէթինէ սա՛թընա պագարագ, մէղքիւր մէսաֆէյի իւչ տէֆ՛ա գաթ՛ էթմէքլիյին պիր սա-՛աթտան անճագ պիր գաչ տագիգա զիյատէ վագթ ալմըշ իսիյինի պաւլմագ նէ տէմէք օլուր։

Ճօրճ Իսթիվընօբընըն օղլու Րօպըրթ Իսթիվընօբն տախի մէչհուր պիր ատէմ օլտուս։ Միւմաիւէյհ պիր զէման փէտէրինին չէրիքի օլտուս։ Պա՛տէհու քէնտի պաչընա սա՛իր չմէնտրֆէր խաթթլարը ինչա էյլէտի։ Պիրմինկհամտան Լօնտրայա եափըլըը չըմէնտրֆէր խաթթը միւմաիւէյհին իւչ պէօյիւք իչի տիր։ Պու խաթթ՛ Լիվըրփուլ–Մանչէսթըր չմէնտրֆէր խաթթընըն 4 միլի ուզաուլըզընտա օլուպ, ՚ամէլիյաթը ինչա՛իչէօի խրիամ պուլուպ րէհմ ի քիւչատը իճրա օլունտուը զէման Րօպըրթ Իսթիվընօբն տահա անճագ 35 եաչընտա իտի։ Պու խաթթըն ինչատը սայէօինտէ պէօյիւք չէօհ-րէթ գաղանտը, վէ անըն խըտմէթչիլէրի եալընըզ ինկիլիթէրրատա տէյիլ, անճագ Պէլճիգատա, Ֆը-րանսատա, Իտալիատա վէ Իսպանիատա ինչա օ-լաւնան սա՛իր չմէնտրֆէր խաթթլարընըն ինչա-սընտա տախի Թալէպ օլունտուս։ Ինէզալիք միւ-մաիւէյհ լօգօմօթիֆ իւզէրինտէ պիր չօգ իսլահաթ իճրա էյլէտի։ Լաքին անըն պաչընա չէօհրէթի անքն պիր քէօփրիւ պանիսի մագամընտաքի իչինէ վագէաթէ տիր։ Անըն եափըլըը էն մէչհուր քէօփրիւ Էնկլէզի ատասընը Ուէյլզտէն պըրան պօղազ իւզէրինտէ եափմըշ օլարընը քէօփրիւ տիր։ Միւմաիւէյհին եափըլըը տիկէր պիր քէօփրիւ Նիւքէօլտա պուլունտուընը կիպի, տահա տիկէր պիր քէօփրիւ տախի Գանատանընն Թօրօնթօ չէհ-րինտէ պաւլունտուր։ Րօպըրթ Իսթիվընօբն 1859 ատ 56 սիննինտէ վէֆաթ էյլէտի։ Միւմաիւէյ-հին զէվճէսի քէնտիսինտէն 17 աչնէ էվվէլ վէֆաթ էտէրէք, քէնտիսինի էվլատընզ պիր զէվճ հալինտէ պրագտը վէ օ ատա թէքրար էվլէնմէտի։

ՍՈՆ

ՊՈՒ ՏԻՑԱՐՏԱ ՄԻՍԻՕՆԷՐԼԷՐ

(Ց. Գ. Գ.)

Մայիս 21է միւսաատֆ Փաղար էրթէսի կիւ-նիւնտէ Ղարպի Միչընը, Ամէրիգան Պօրտը Թիւր-քիատա Թէպչիր ի պէչարէթ իչինէ պաչլամատը-նընն 75ինճի րէօ՛ ի աչնէ ի տէվրիյէօինի Պայպլ Հա-ուաըն ՚իպատէթխանէսինտէ իճրա էյլէտիլէր։ Իսը-մէթէ րիյաէթ էտէն Տր. Էտ. Րիկզ մէճլիսի քիւ-չատ էթտիքտէն ասնրա, Ագգապատ Ցակօբ էֆ. Պօ-յաճեան գըտա պիր նուէթգ իրատ էյլէտի։ Անտէն ասնրա Տր. Պարնըմ պուննտան 75 աչնէ էվվէլ տիւ-նեանընն ահվալընը ահվալը հաղըրէ իւէ մուդայէսէ էյլէմէք իւզրէ, պիր մէգալէ գրա՛աթ էյլէտի։ Տր. Հէրիք՝ իւը միսիօներլէրտէն Տօգ. Կուտէլ, Տօգ. Շաֆլըը, Տօգ. Րիկզ, Տօգ. Պլիս, Տօգ. Փրաթ վէ սա՛իրլէր հագգընտա մա՛լիւմաթ վէրտի։ Սօնրա Տօգ. Կրին «Եէրլի րէֆիգլէրիմիզ» մատաէսի իւ-զէրինէ սէօյլէյիպ, վէր. Ա. վէ Ս. Խըթիւճեանլար, վէր. Ա. Ճէճիզեան, վէր. Մ. Շմաւոնեան, վէր. Գարա Գրիգոր Ցարաւթիւնեան, Պրուսալը Զէնոր խօճա, Փրօֆ. Գէզճեան վէ սա՛իրլէրին իչլերի հագգընտա մա՛լիւմաթ վէրտի։ Տր. Թրէյօր «Պու Միչըն Թարիխինտէ մահհիմմ նօգթալարը» թա՛րիֆ էթմէք իւզրէ, պու ինճիլի իչին թէրագգը խաթվէ-լերինի իլահ էյլէտի։ Նիհայէթ Տր. Զէյմպըրս պու ինճիլի իչին միւսթագպէլի հագգընտա պա՛զը թավսիյէլէրտէ պուլունտուս։ — Պու նուէթգլարըն արասընտա իսթիյար միսիօներլէրտէն վէ միսիօ-նէր հանըմլարտան կէօնտէրիլմիշ օլան մէքթուպ-լար գրա՛աթ օլունտը վէ իլահիլէր թէրէննիմ էտիլիպ տաս՛ալար ՚արզ օլունտը։ Պիւթիւն խըտ-մէթ իլքինտէն ասնուննա գատար փէք խօչ վէ միւ՛էսսիր օլմուշ օլուպ, ճիւմլէ հուղղար թարա-ֆընտան Թագտիր օլաննմըշ տըր։

Պօրա թարաֆընտան պու տիյարտա պաչլանը-լան պու րահանի իչին չու 75 աչնէլիք թարի-խինէ սթֆ ը նազար էտէր իսէք, պիւա չիւպհ չայան ը Թագտիր նինչ խաւսուալար միւշահէտէ էտէճէյիզ։

Էվվէլ. Տէհրլէրտէն պէրու եէտիմիզտէ պու-լունան Ֆ. Մուգ.ին էհալինին անլատընը լիսան-լարա Թէրճէմէ էտիլմէսի, վէ փէք տուն ֆիյ՛էթլէ ճիւմլէ խրիսթիյան էհալիյէ Թագտիմ էտիլմէսի, վէ հէր իսթէյէնին քէնտի խանէսինտէ պու մաւ-գատտա քիթապա մալիք օլապիլմէսի պէպէթթէ պէօյիւք պիր պէրէքէթ վաոբթաոը օլմուշ տըր։ Իւը միսիօներ «Պապա» կաւտէլին Թէրճէմէսի վէ ասնրա իճրա էտիլէն կէրէք աչխարհաբար կէրէք Թիւրքճէ Թէրճէմէլէր սայէօինտէ պու կիւն ճէ-մա՛աթլարընմզ արասընտա օգուտաղը պիլէն հէր պիր փէրտէ Ֆ. Մուգ. վէ անըն հայաթպախչ միւժ-տէսի ՚արզ էտիլիր։

Սանէ՛էն. Ինճիլին պա՛զը հագիգաթլարընըն խաւ-սուսի պիր սուրէթտէ Թէ՛քիա էտիլմէսի տէ ֆա-՛խէլի օլմուշ տըր։ Ֆ. Մուգ.տէ էօյլէ տէրին վէ ՚ահիպ, միւթէշնէվվի՛ վէ միւթէ՛աատիտա հագիգաթ-լար վար տըր քի, անլէրին հէր հանկի պիրինին Թէ՛քիա էտիլիպ, պիր ճէմա՛աթա ճիտատէն ՚արզ էտիլմէսի մուճիպ ի պէրէքէթ օլաւր։ Թէվֆէկ, իման, Թէվազու՛ վէ իմա՛աթ միսիւլիւ էսքի հագիգաթ-լարըն պիւէ գուվվէթլէ Թագտիմի ասմէրէսիդ գալ-

մազ։ — Միսիոնէրլերին իման իլէ օլան մէճմանէն խէլասը քէմալ ը կէրմի իլէ էհալիմիզէ վա՛զ էթ-մէլերի պիղէ եէնի պիր Ինճիլ կէթիրմէք տէյիլ, անճագ էօքի Ինճիլին էօքի պիր հագիգաթընը եէնի պիր չէվգ վէ գուվվէթ իլէ էհալիմիզին նազար ը միւթալա՛սընա ՛արդ էթմէք իտի։

Սալնօն. Թա՛լիմ ու թէրպիյէ խուսուսընտա խըտմէթլերի տէ չայան ը թագտիր տիր։ Թա՛լիմ ու թէրպիյէ մէտէնիյէթին մաթլուպաթընտան իտէ տէ, անըն իսթիգամէթ վէ խասսիյէթինի պի-զիմ տինի թէսավվուրլարըմըզըն Թա՛նին էտէճէյի պէտիհի տիր։ Պինա՛էն ՛ալէյհ միսիոնէրլէր պիր փրօ. ճէմա՛աթըն, եա՛նի Ամէրիգա էհալիսինին էֆրատը մագամընտա արամըզտա պուլունտուդլա-րը հալտէ, անլէրին Թա՛լիմ ու թէրպիյէ, մէքթէպ վէ էտէպիյաթ հագգընտա թէսավվուրլարը քէնտի մէսլէքլէրինէ ճրէթէ վէրմիչ տիր։ Պէօյլէճէ անլէր պիզիմ արամըզտա օլ իտէալլարընա միւթապէգ մէքթէպլէր վէ գօլէճլէր թէ՛սիս էյլէտիլէր, վէ ա-րամըզտա օլ ճինստէն մէքթէպլէրին տախի պուլունմասը պիթթապի՛ մէնֆա՛աթլը օլմաչ տըր։

Բապ՛էն. Քիթապէթ տա՛իրէսինտէ տախի քէնտիլէրին իտէալընա մուվաֆըգ սաուրէթտէ վէ քէնտիլէրին ՆօգՓատ ի նազարընտան խայլի խըտմէթ իֆա էթմիչ տիրլէր։ Մէքթէպլէր իչիւն տէրս քի-թապլարը, ախլագի վէ բուհանի քիթապլար, լուղէթ քիթապլարը, վէ պիր չօգ բուհանի րիսալէլէր թապ՛ էթտիրմիչ տիրլէր։ 'Ա.յնի մէպլաղ քիթա-պէթիմիզէ տահա ֆա՛իտէլի պիր սաուրէթտէ իս-թի՛մալ օլունապիլիր իտի տէյիւ տիւչիւնէնլէր օլա պիլիր իտէ տէ, եինէ տէ պուս տա՛իրէտէ էփէյի ֆա՛իտէլի էսէրլէր մէյտանա կէլտիյինէ տէ չիւպ-հէ ճա՛իզ տէյիլ տիր։

Նօֆնէն. Պուս 'ուսմանմի խըտմէթլէրտէն մա՛-տա, պիլա չիւպհէ միսիոնէրլէր քէնտիլէրին խրիս-թիյան ահրէթլերի վէ միւթահաէն 'ատէթլէրի իլէ էհալիմիզ արասընտա կէրէք գէրտլէր մագամըն-տա կէրէք 'ա՛իլէ 'էօմրլերի իլէ էյի էօրնէք վէր-միչ տիրլէր։ Անլէր նիչէ գուսուսուրլարընա րաղմէն, ալէոսէվիյէ արամըզտա պիր խրիսթիյան ճէնթլէ-մագամընտա պուլունմըչ տըրլար։

Պիլա չիւպհէ պուս 75 օէնէ զարֆընտա պուն-տան տահա էյի պիր սաուրէթտէ իչլէնիլէմէզ իտի տէնիլէմէզ իսէ տէ, էտիլէն խաթալարա րաղմէն չիմտիյէտէք կէօրիւլմիւչ օլան բուհանի իչտէն տօլայը թէչէգգիւրաթըմըզը պէյան էթմէմիզ միւ-նասէպէթ ալըր։ Պիլա չիւպհէ «Պապա» Կուտէլ, Տօգ. Համլին, Տօգ. Րիկզ, Տօգ. Պլիո, Տօգ. Փը-րաթ, Տօգ. Փաուըրզ, Տօգ. Հէրիք, Տօգ. Կրին, Տօգ. Հաւիլըր, Տօգ. Թրօպրիճ, Միս. Փրաքթըր, Տօգ. Թրէյսի միսիլիւ քիթապի էսէրլէր վէ միւ՛-էսէսաթ ը 'իլմիյէ վէ խայրիյէ Թէրք էթմիչ օլան զաթլարըն խաթըրէլէրինի օլ էսէրլէրտէն խա-թիֆատ էտէն 'ուսմանմ էհալէ, վէ Տօգ. Շնայտըր, Տօգ. Գօֆին, Տօգ. Չէյմպըրս, Տօգ. Ֆաուլըր, Միս. Շաթըգ միսիլիւ Ֆէրտլէրինքինի տէ անլէր իլէ ասղրուտան 'ալագա վէ միւնասէպէթտէ պուլուն-մաչ օլան ճէմա՛աթլար հիւրմէթ վէ մուհապէթ-լէ զիքր էտէրլեր վէ էտէճէք տիրլեր։

Իմտի պուս պիր տէհրին պագի գալան 25 սէ-նէլէրինտէ միսիոնէրլերին արամըզտաքի Թէպլիր ի պէչաթէթ իչինին տահա զիյատէ միւսամիր օլմասը-նը արզու էտէրէք, զաննըմըզճա, պուննա եարտըմ էտէճէք խուսուսլարըն իքիսինի զիքր իլէ իքթի-ֆա էտէր իզ։

1. Միսիոնէրլերին Ինճիլի քիլիսէլեր իլէ իչթի-րաք վէ Թէ՛ալիմնի մէ՛էլէսի փէք մուհիմմ օ-լուգ, տահա զիյատէ Թէչվիգ վէ Թէրվիճ էթմէյէ տէյեր։ Վագա՛ա միսիոնէրլէր պուս ճիհէթլէ միւս-Թահաէն պիր մէսլէք իթթիխազ էթմիչ տիրլեր։ լաքին զաննըմըզճա, օլ մէսլէքտէ իսլահա միւհթաճ խուսուսլար եօգ տըր տէնիլմէզ։ Պուսուսա քի-լիսէլերիմիզին հայաթ ը մանեվիյէսինէ ասղրուտան 'ալագաաը օլան 'իլմի իլահիյաթ մէքթէպի մէ՛է-լէսի կիպի մէ՛էլէլերտէ չիմտիքինտէն զիյատէ իչ-Թիրաք վէ Թէ՛ալիմն պիլա չիւպհէ տահա ֆա՛ի-տէլի օլաճագ տըր։

Պուս խուսուսուտա սա՛իր պիր մուհիմմ չէյ ի՛անէ մէ՛էլէսի տիր։ Շիմտիյէտէք Պօրտ չիրքէթի ֆագիր քիլիսէլերիմիզէ ի՛անէ ի նագտիյէ վէրմէքտէ պուս-լունմըչ տըր։ Վէ պուս ասն սէնէլէրտէ օլ ի՛անէլերի Թէնզիլ էթմէք մէսլէքինի իթթիխազ էթտիյի պէ-տիհի տիր։ Պուս ի՛անէլերին Թէնզիլի քիլիսէլերի-միզ իչիւն պիր պէրէքէթ օլաճաղընա էմին իտէք տէ, օլ Թէնզիլաթըն իճրասընտա խուսուսի հիք-մէթ լազմ իտիյի տէ աչիքտար տըր։ Իմտի պուս Թէնզիլաթըն սալթ Պօրտա ՛ա՛իտ պիր մէսլէք իմմիչ կիպի իճրա էտիլմէսինտէն իտէ քիլիսէլեր իլէ իս-Թիչարէ էտիլերէք մուս՛այեէն պիր սաուրա իճ-րասը տահա զիյատէ ֆա՛իտէլի օլաճաղը պէտի-հի տիր։

2. Միսիոնէրլերին էրմ. քիլիսէսի իլէ չիմտի-քինտէն զիյատէ միւնասէպէթլերի օլսա տահա էյի օլուր։ Միսիոնէրլեր քէնտիլերին ճիւմլէ իչլերի Ինճիլի ճէմա՛աթլար իլէ տիր տէյիւ տիւչիւնմէզ-լեր։ Վէ պիղէ կէօրիւնիւր քի պուս կէլէն 25 սէ-նէսէ քէնտիլերին էրմ. քիլիսէսի իլէ ՛ալագա վէ միւնասէպէթլերի նէ օլմագ կէրէք իտիյի արիչ,

'ամիզ միւթալա'այա տէյէն պիր մէօ"էլէ տիր։ Մէքեաթիպ ի 'ալիյէ մէօ"էլէսի պաւ օիւ"այա վէրիլէճէք էն մուհիմմ ճէվապլարտան պիրիսի տիր։ Պաւ օէպէպտէն միսիօներլերին մէքթէպլերէ էհէմմիյէթ վերմէլերի չայան ը թահսին տիր։ Լաքին պա'զը պէօյիւք միւ"էօսէսաթըն թէճրիպէօնիատէն կէօրիւյօր իզ քի իքի պէօյիւք խաթայա տիւշմէք թէհլիքէսի վար սըր։ պիրի օլ մէքթէպլէրիմիզի էհալինին վէ մէմլէքէթին իհթիյաճ վէ մաթլուպաթընտան զիյատէ Ամէրիգանըն մի'յարընա ուլտուրմաղա թէճրիպէ վար սըր։ Պաւ սըրատա էհալինին իհթիյաճը տահա զիյատէ թահէ ը միւթալա'այա ալընմագ կէրէք տիր։ Իքինճի թէհլիքէ չուբատա սըր, պաւ մէքթէպլէրտէ ֆարգը խրիսթիյան ֆըրգալարընտան թալէպէ պուլունտուղը աէպէպտէն անլէրտէ ինճիլի 'ունսուրա ճա'իզ վէ մաթլուպ օլանտան ազ էհէմմիյէթ վերիլմէք թէհլիքէսի օլայօր։ Պա'զէն մէքթէպլերիմիզտէ Փրոթէսթանլըգ՝ թալէպէնին հագդընտա ուրթանաճաղը պիր չէյ օլայօր։ Միւխթէլիֆ ֆըրգալարտան թալէպէնին պուլունմասը, մէքթէպին քիւրէ ի հավաոընըն ինճիլի օլմասընա պիր մա'նի օլմամալը, վէ օրայա կէլէն թալէպէ ինճիլի խրիսթիյանլըղըն վասի' վէ եիւքսէք մէպտէ վէ էսասլարընը օրատա աչըգ աչըգ կէօրմէյէ միւգթէտիր օլմալը սըրլար։ Պաւ մէքթէպլէր վասրթասրյա, ինճիլի մէպտէլէր, սա"իրլերին քիւիսէնէ 'ալագալարընա թէ'արրուզ էթմէյէրէք թա'միմ էտիլէ պիլիր։

ԻԼՔ ՏԱ'ՎԷՔ

Խրիսթիյան քիմսէլէր՝ տօսթլարընըն նազար ը տիգգաթլարընը էպէտի հայաթա 'ա"իտ ուլմաւրա տա'վէք էթմէք խաւսաւընտա ղայէթլէ չէվգ ու ղայրէք իպրազ էթմէլի տիրլեր, Նիթէքիմ սա"իրլեր քէնտիլերին չախսի մէնճա'աթլարընը թէ'մին իչիւն չէվգ ու ղայրէք իպրազ էտէրլեր։ Ա.րամըզտա աթիտէքի հատիօէտէն իսթիճատէ էթմէյէնէք փէք ազ քիմսէլեր վար սըր։

Իչ կիւճ սահիպի պիր քիմսէ՝ տու'ա մէճլիսինէ կիտեր իտի։ Իչի քէնտիսինէ օ գատար ուղուն միւտտէթ մանի' օլտու քի, թա'մըրը 'ալել 'ահէլէ եէտի իսէ տէ, երինէ տէ բուհանի խըտմէթտէ պուլունմագ իչիւն կէճ գալը։ Իլահիլերին աէսի ռօգաղը տօլտուրմուշ իտի, վէ քիլիսէ պինաոը մէյտանա չըգսըղընտա, օ ատրմլարընը չապուգլաչարըրտը։ Գալսըրըմ իւղերինտէ կէօղլէրինի աչըգ վէնճէրէլերէ տիքմիշ փէլփէլ պագան պիր ղարիպին ևանընտան 'ահէլէ իլէ կէչտի։ 'Ալել 'ահէլէ կէրի աէօնիւգ, օլ քիմսէյէ «Պու ադչամ տու'ա մէճլիսի ադչամը սրը։ պէնիմ իլէ պէրապէր կէլմէք իսթէրմիսինիզ,» ռէտի։ Եապանճը քիմսէ պիր ազ թէրէտտիւտ էթտիքտէն ռօնրա, «Էվվէթ,» տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Տու'ա մէճլիսինին խրիմտընտա իքիսի պիրլիքտէ տըշարը չըգտըլար։ Օլ եապանճը՝ քէնտինին էէնի թանըշընտան, անըն նամ ու չէօրէթէ վէ մահալը իգամէթինի անլատըգտան ռօնրա այրըլըրքէն, «Զոգ աէվինիրիմ քի, պու ադչամ սիզին րէֆագաթընըզա նա'իլ օլտուսմ,» տէտի։ Անըն «կէլէճէք Զարչէնպիհ կիւնիւ կէլիպ տէ սիզի չաղըրայըմ մը,» տէմէսի իւզերինէ, եապանճը քիմսէ գայտօըզճասընա «փէք ա'լա,» տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Իչ կիւճ սահիպի քիմսէ սրթըգ հէր Զարչէնպիհ կիւնիւ պիրլիքտէ տու'ա մէճլիսինէ կիթմէք իւզրէ, անըն եանընա ողրար, վէ 'այնի վագիտա անը ճէմա'աթա մէնռաւպ սա"իր քիմսէլերէ տախի թագտիմ էթմէք խաւսաւընտա գուռաւր էթմէզ իտի։

Իչթէ պաչլանկըճ պու օլտու։ Տու'ա մէճլիսէրի պու եապանճըյը քիլիոէնին վա'զ խըտմէթլերինաէ տախի հազըր պուլունմադա սէվգ էյլէսի, վէ օ՝ 'ագըպէթ 'ա"իլեսի խալգըյլէ պէրապէր ճէմա'աթ իլէ պիրլէչտի։

Օ՝ եագընլադտա քէնտիսինէ իլը սէֆ'ա տօսթ օլմուշ օլան օլ ատէմէ սէտի քի, «Աճէպա պիլի՞րմիսինիզ քի, պէն սիզէ բաար էլմէզտէն էվվէլ պաւ չէհրտե 7 սէնէ սաքին օլմուշ իտիմ։ Պուրատա օթաւրմադա պաչլամագլըզըմ իւղերինտէն 3 կիւն կէչմէզտէն, պագդալար, սիւթճիլեր պէնի արայըզ տարատըլար։ Վէ լաքին պիւթիւն օ սէնէլեր զաֆըլընտա պանա 'Րապպըն պէյթինէ կիտէլիմ' տէյէն եէկեատէ զաթ սէն օլտուն։»

ՐԱՊՊԸՄԸԶԸՆ ՈՒՐՈՒՃՈՒ

(Վեր. ՃՕՐՕՂ Շ***, Ո–ՐՖ–)

Ա'մալ. 1. 9։

Րապպըմըզըն զէմինի հայաթընտա պէլլի միւտտէթ պաչլարը չուռնալ իտի. վէլատէթի, վաֆթիզի, էօլիւմիւ, գէյամը վէ ուրուճու։

Պու մաէհիմմ նօգթալար պէյմէթ վէ ճէլալա թէարիճէն եէքտիկէրլերինէ թէֆեէվվիւգ էտէրլեր։ Սօն նօգթա Րապպըմըզըն իճլալ օլուռնմըշ 'էօմրիսինին պիտայէթ նօգթասը սըր։ Ցագաթ նաուբէտա պու նօգթա հագդընտա ազ աէօյլեր իզ։

Ա. Րապպըմըզըն ուրուճընըն մա'նասը նէ՞ տիր։

1. Օ բուհանի մէլէքիւթէ պաչլամագ զիյնէթի իտի։ Պիզատտա Օ՝ «Պէն պիր մէլիք իմ» տէտի։ Րապպըմըզ զէմինտէ աէմավի վէ բուհանի պիր մէլէքիւթ թէ՞ոիս էյլէտի։ Վէ պու մէլէքիւթիս ի-

տարէ էթմէյէ պաչլատըղընտա, փէտէր Ալլահ պու ուրուճ վաղթաղըյլա անըն մէ՛մուրիյէթինի իլան էյլէտի։ Մէզ. 110. 1։

2. Սէմավի ճէլալընըն պիր նիւմունէսի իտի։ Բապպըմըզը սէմատա կէօրէճէյիզ։ Էլպէթ զէմինի կէօզլէր իլէ կէօրէմէյիզ։ Շակիրտլերի չու կէօզլեր իլէ Անըն սէմավի ճէլալընըն պիր նուսմունէսինի կէօրտիւլէր։ Նէ՛ ՚ամիպ պիր մէնզարէ. օլ ճէլիլ սէմայա գափըլմըշ վէ պագա պագա հայրան գալմըշ պիր հալտէ պուլունտըլար։

3. Իքինճի կէլիչինին պիր իսպարը փէյղամպէրանէսի իտի։ Պու զաթ օլ ճէլալ իլէ սէմայա կիթտի. լաքին կէլէճէք տիր, վէ կէլիպ խանտա ևս եմլիքտէ կէօրիւնէճէք տէյիլ տիր, «Էյ, Ճէլիլի ատէմլեր, նի՛չիւն սէմայա պագըպ տուրույօրսընըզ. եանընըզտան սէմայա ուրուճ էտէն պու Ցիսուս նասրլ սէմայա չըգարըղընը կէօրտիւնիւզ իսէ, օլ վէճհիլէ կէլէճէք տիր» Ա՛մալ 1. 11։

Բ. Շիմտի Քրիստոսը նա՞սըլ Թանըրըզ։ Գուննա 2. Թարն. 5. 16 ճէվապ վէրիյօր. «Պուննատան պէօյլէ պիզ հիչ պիր քիմսէյի Թէն ճիհէթի իլէ Թանըմայըզ, հաթթա Քրիստոսը Թէն ճիհէթի իլէ Թանըտըգ իսէ տէ, չիմտի արթըգ Թանըմայըզ։» Էվվէթ, կէրչի Բապպըմըզընն չակիրտլերի Թէնտէ զահիր օլան Քրիստոսա պու գատար նազըն խիլէր իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ անլէրին տիգգաթլարընը ճէպ էյէյէն վէ քիւլիյէն անա գափըլտըզլարը զաթ Թէնտէ օլան Քրիստոսա օլմայըզ, իճլալ օլունմուչ օլան Քրիստոսա իտի։ Պու բուհանի Քրիստոսա անլէրին հայաթընա կէչմիչ իտի. «Արթըգ պէն տէյիլ Քրիստոս պէնտէ եաչայօր»։ «Քրիստոստա» Թապիրի խրիսթիյան հայաթընըն քիչիւք պիր անախթարը օլարագ, էպէտի հայաթըն ճէլիլ գափուլարընը աչըյօր իտի։ Վէ պու անախթարը պիղէ Քրիստոսա վէրտի, «Եա՛ Փէտէր, պէն պէնտէ, Սէն պէնտէ, անլէր տէ պիղտէ պիր օլալար»։

Գ. Իճլալ օլունան Քրիստոսընըն գըյմէթինի կէօրիւյօրզը։ Թէնտէ զահիր օլան Քրիստոսա ճէլիլ վէ գըյմէթլի տիր, Թէնէ ֆա՛իզ օլան Քրիստոսա տուհա ճէլիլ վէ գըյմէթլի տիր։

1. Թէնտէ սաքին օլմագ մահտուտ վէ մահպուտ օլմագ տըր։ Քրիստոսա պէօյլէ օլուռ. 33½ պէնէ զէման վէ մէսաֆէ ՚ալագատը իլէ մահտուտ օլարագ եաչաղը։ «Ո քէնտինի Թախլիյէ էտիպ, զուլ սուրէթինի ալտը»։ Ազատ տէյիլ իտի։ Ցագաթի ուրուճ էտէն Քրիստոսա ազատ օլուռ, զէման վէ մէսաֆէյէն միւնէզզէհ օլուռ։ Ազատ օլան Քրիստոսա չիմտի Թէնտէ օլան Քրիստոսատան զիյատէ իչ կէօրէ պիլիյօր։

2. Թէնտէ զահիր օլան Քրիստոսա միւ՛մինլերի Թէնէ ՚ալագատար օլան պէլալարտան խէյլա էյլէտի, վէ Թէնէ ՚ալագատար օլան զէմանի պէրէքէթլերի իհտան էյլէտի։ Կիւնահ Թէնէ ՚ալագատար տըր, ՚էյէմ վէ էօլիւմիւ իլէ վէ գըյամը իլէ միւ՛մինի կիւնահտան ազատ էյլէտի, վէ միւպարէք ՚էօմրիւ իլէ միւ՛մինէ ՚ագլի, իւնօի, ախլագի, վէ բուհանի պէրէքէթլեր իհտան էյլէտի։ Լաքին ուրուճ էտէն Քրիստոսա միւ՛մինին էպէտի հայաթը օլտու. միւ՛մին օլ ճէլալ իւմիտինէ մալիք օլարագ, իլէպէտ սէմավի, վատճա կէլմէզ, կէօզ կէօրմէտիյի, գուլագ իչիթմէտիյի, վէ ատէմին խաթրընտան կէչմէտիյի էպէտի միրաս իլէ սալթանաթ էտէճէք տիր։ ՚Աճէպա հա՞նկըսը գըյմէթլի տիր։ Էլպէթ ասնրաքի տահա գըյմէթլի տիր, էվվելքիսի ասնրաքինին պիտայէթի տիր։

Դ. Ուրուճ էտէն Քրիստոսա նէ՞ օլտու վէ չիմտի նէ՞ էտիյօր,

1. Նէ՞ օլտու։ Հայաթ վէրէն զաթ օլտու, «Հադիգի ատամ» օլտու։ Միւմինին հայաթ ը տէրուննինտէ ամիլ չախսի պիր գուվվէթ օլտու։ Գալգէրտէ հաչատը վէ հաչայօր։ Միւրչիտիմիզ, միրասըմըզ, Թէսէլլիճիմիզ, բուհանի հայաթըմըզընն պաչ փուննարը, Բապպըմըզ վէ Ալլահըմըզ օլտու։ Հէմ հազըր պիր զաթ օլտու, չիմտի հէր եէրտէ հազըր տըր։ «Պէն տա՛իմ իւլ էվգաթ տիզին իլէ պէրաբէր իմ»։ Էվվէթ, չիմտի պիղիմ իլէ տիր, հազըր տըր։ Կէօզլէրի աթէչ ալէվի կիպի օլարագ եէտի չէմտանլար արասընտա կէզէր։

2. Նէ՞ էտիյօր, ... Պու ասլամէթ մէլիյի բուհլարտա սալթանաթ էտիյօր։ Ո գալգէրտէ հաքիմ տիր։ Դըլըճը եօգ, քէլամը վար։ Հիւան ի րիզա իլէատէմլերին իրատէթլերինի իտարէ էտիյօր։ Տօսթտա՛մ, Ո սէնին մէլիյի՞ն մի տիր։

Ե. Գաչ քեահինիմիզ տիր, չէֆա՛աթ էտիյօր։ Պաչգա պիր քեահինէ իհթիյաճըմըզ եօգ տըր։ Գօյ պիր Թագըմ քիմսէլեր քէնտի քէնտիլերինէ քեահին Թէտմիյէ էթսինլեր վէ հէր կիւն գուրպանլար, (պատարագլար) Թագտիմ էթսինլեր, լաքին պիզ պիլիր իզ քի, սէմավթա կէչմիչ վէ էլեվվ պուրատա հազըր օլան պէր քեահին ի ա՛զամըմըզ վար տըր, քի պու զաթ կիւնահ իչիւն պիր տէֆ՛ա գուրպան օլունմուչ օլարագ, արթըգ պաչգա պիր գուրպանա լիւզում գալմամըշ տըր։ Ո Մէլքիսաաղգ Թէրթիպի իլէ իլէ էպէտ քեահին տիր։ (Ի՛պր. 7. 23–25) «Վէ անլէրին պագի գալմալարընա էօլիւմ մա՛նի օլմըղընտան, քեահին նասսլ օլունանլար չօգ իտի, պու իսէ իլէ էպէտ պագի օլմըղը սէպէպտէն ինթիգալ էթմէզ քէհանէթէ

մալիք տիր։ Պու էֆլտէն անըն վաոբթասը իլէ Ալ-լահա թէգաբբիւպ էտէնլէրի քեամիլէն խէլաս էթ-մէյէ տախի գատիր տիր, չիւնքի անլեր իչիւն չէ-ֆա'աթ էթմէյէ տա՞իմա պէրհայաթ տըր»։ (Իպր. 4. 14-16)։

Նէթիճէ։ Անըն ուրուճընըն պիզէ օլան 'ալա-գաոը վէք գըյմէթլի վէ ճէլիլ տիր։ Էկէր Անըն իլէ պէրապէր եաշար իսէք, պէրապէր էօլիւր իսէք, մէզարա կիրէր վէ գըյամ էտէր իսէք, պէրա-պէր տախի ճէլալա նա՞իլ օլաճաղըզ, Քրիստոսըն ուրուճը իլէ ճէլիլ 'էօմրիւմիւզ, էպէտի միրասը-մըզ, լայէմաթլըղըմըզ, օէլամէթ վէ մէօէբրէթ 'էօմրիւմիզ Թէ՞մինաթ ալթընա ալընմըշ տըր։

ՏԱ՞ԻՄԱ ԹԱԶԷ ԳԱԼԱՆ ՏԷՐՍ ՔԻԹԱՊԸ

(Օչէ. Աննէյա Թէչլէհան, Իսկի-Փազ)

Թէտէբրինա եա միւթալա'ա իչիւն քիթապ ա-րայան հէր հանկի պիր քիմսէ էվվէլա քիթապըն 'իւնվանընա, սանիէն, մուհարրիրինին իսմինէ, վէ սալիօէն, զէման ը թահրիրինէ պագար։ Քիթապ-լար 'իւնվանընատան հիւքմ օլունա պիլիր իսէ տէ, չօդ տէֆ'ա տէրին վէ եիւքսէք պիր մատտէ էյի գալէմ սահիպի էլինտէն չըգմասըղը հալտէ, խա-ֆիֆ վէ մագսէտէ գայր ի մուվաֆֆագ օլոըղը կիպի, պա'զէն պուընըն աքսիսի տէ, եա'նի մահիր մուհարրի-բին էն սատէ 'իւնվան ալթընատա վէք տէրին հագի-գաթլար պէյան էթտիյի տէ սահիհ տիր։ Քիթապլար 'իւնվան վէ մուհարրիրինատէն մա'տա պիր տէ զէ-ման ը թահրիրլէրինէ հիւքմ օլունսաը։ Պա'զէն գա-տիմ քիթապլար անթիգալըղը իչիւն մագպուլ իսէ տէ, 'իլմ զէյատէ թէրագզը էտիպ, թարիխ ի պէ-չէր նէչվ ու նէմա պուլտըգճա հազըր քիթապլա-րըն գատիմլէրէ միւթէճճահ թուէթուլաճաղը պէ-տիրմի տիր։ Իմամ տէնիլէնատէն իսթինթաճ օ-լունսաը քի հազըր սաբատա միւթէնէվվի' միւէլ-լիֆլէր եէտիյէ եաղըլմըշ օլան քիթապլար մագսէտէ տանա զէյատէ մուվաֆֆագ օլաճագ տըր։ Հալ չօ-քի «Տա'իմա թաղէ գալան տէրս քիթապը» թէ-միյէ էթտիյիմիզ տէրս քիթապընըն 'իւնվանը «Թա-պի'աթ», մուհարրիրի «Ալլահ» օլաս, պուընատա եիւզ պինլէրճէ աէնլէր էվվէլ թահրիր օլունմուշ տըր։ Ցագաթ միւ՞էլլիֆինին զէման վէ մէքեանատա միւնէզզէհ, հէր չէյի 'արիֆ, վէ ճիւմլէ մէվճուտա-թըն խալիգի օլորղընը պիլտիքատէն սօնրա, անըն գատիմ օլորղը գատար ճէտիտ օլորղընատան պահա էթմէք մա'րուֆը թարիֆ գապիլինատէն պիր չէյ օլաճագ տըր։ Անտէն էօյրէնէ պիլէճէյիմիզ պա'զը հազիգաթլարը կէօզատէն կէչիրէճէք օլար իսէք, անըն հիչ էաքիմէզ, մազիտէ մէչգէ միւնասիպ պիր քիթապ օլորղը կիպի, հազըրտա վէ միւս-թագպէլտէ 'այնի տէրէճէտէ մուվաֆֆագ օլորղընա իգնա օլար իզ։

Ճիւմլէ քիւթիւպխանէլէրի թէչքիլ էյլէյէն քի-թապէթ վէ անլէրին ճիւմլէ միւ՞էլլիֆլէրինին մէն-պա' ը մա'լիւմաթը իչպու քիթապ օլմուշ տըր։ Էհլի 'իլմի թապագաթ իւլ արզ՝ գայալարը, էհլի 'իլմի նիւճում քէվաքիպի, էհլի 'իլմի հիքմէթ մատտէ վէ խէօայիսինի, էհլի 'իլմի նէպաթաթ վէ հայվանաթ իսէ նէպաթաթ վէ հայվանաթը, մէչգլէ 'ուլումը հազըրէյի իհտաա էյլէտիքլէրի կի-պի, միւսթագպէլ նէսլլէր տախի անլէրին մէչգիյլէ թէրագզը էտէճէք տիր։ Իչպու քիթապ միէք վաո վէ պահա էթտիյի մատտէլէր զայէթ միւթէնէվվի' օլուպ, հէր պիր սահիֆէօինին միւթալա'աը սօբ-լար թալէպ էտէր։ Լաքին պիզ անըն էօյրէտէճէյի 'ուլում ու հիքմէթի, ուլէմայա վէ ֆիւնուընը զա-րիֆէյի րէաամ վէ մուսթագարլարա թէրքլէ, անըն թա'լիմ էյլէտիյի պա'զը 'ամէլի տէրսլէրի զիքր էտէլիմ։

Անտէն էօյրէնէ պիլէճէյիմիզ էն պէօյիւք հագի-գաթ, խըլգաթըմըզընը մագսէտինէ խըտմէթ էթ-մէքլիք տիր։ Պու ճիհէթլէ թապի'աթ տա՞իմա 'այնի գալմըշ տըր։ Պագ չօ քիւչիճէք մէ-նէֆչէ ֆիտանընա, պահարտա ուֆաճըգ չիչէյի վէ խօշ բա՞իհասըյլէ 'ալէմի թէֆրիհ էտիյօր։ Կիւլ, գարանֆիլ վէ սա՞իր ֆիտանլար խալիգին էմրի-նէ ի'թթիպաէն մա'այեէն վագթտա չիչէքլէնիյօր-լար։ Պաչգալարը ինսան վէ հայվան իչիւն ղըտա հազըրլայօր։ Պիր ազ էօթէտէ չաղլայարագ ագան չայ եիւնէ խալիգինին էմրինի եէրինէ կէթիրմէք իւզրէ, նէպաթաթ վէ հայվանաթը սօւվարմագ իւ-չիւն մախզէնինատէն չըգըզ սաթհ ը զէմինատէ ճէրէյան էտիյօր։ Վէյ հաօրլ մէ'ատին վէ օէյյաաթ, հայվա-նաթ վէ նէպաթաթ պուընատան պինլէրճէ սէնէլէր էվվէլ նէ մագսէտէ խալդ օլունմուշլար իսէ, անա ի'թթիպա'էն սէվամ էթմիշ տիրլեր։ Հիչ պիր վա-գըթ չէֆթալի չէքիրտէյինատէն արմաա աղաճը, գարանֆիլ թօխտումընատան կիւլ ֆիտանը, եա թա-վուգ եումաըրթասընատան էօրտէք մէյտանա կէ-տիյի իչիտիլմիշ տէյիլ տիր։ Լաքին նէ՞ գատար ա-ճընաճագ պիր չէյ տիր քի թապի'աթտա էն եիւք-սէք 'ատտ օլունան ինսան տա՞իմա մագսէտի մու'այեէնինի թէպտիլէ մէյեաւ օլմուշ տըր։ Ո գօս-օիյէթ իչիւն խալդ օլունմըշ իսէն, կիւնահ էօրի, էվլատ Ուլլահ վէ վարիսի վա'տ իսէն, սալահըն տիւ-մընի, չէյթանըն էվլատը օլմուշ տըր։ Կիւզել մէ-վէ աղաճը, րա՞իհատար չիչէք ֆիտանը իսէն, տէվէ տիքէնի մէյտանա կէթիրէն, եէրի տէ պաթթալ

էլէյէն չալը օլմաւչ տըր։ Իմաի հէր ազլը սէլէմաս-հիպ չախս պիր մագսէտ ի մաւայլէն իչիւն խալգ օ-լունտըղընը, Մէլէքիւթ Ուլլահ պաղչէսինտէ քէնտի-նին տէ խաւսաւսի պիր մէվգըի' օլտըղընը, վէ էն-ճամ անըն իչիւն մէս՞աւլ թաւթուլաճաղընը միւ-թալա՛ա, վէ անա կէօրէ մաւ՛ամլէ էյլէսէ, 'ամէպա պէչէրին թաւր աւ հարէքէթի պաւնատն գաթ պէ գաթ 'ալա ծ՛լմայաճադ մը իտի։

Պու էսքիմէյէն քիթապըն կէչմիչ, հազըր վէ կէլէճէքտէ 'այնի օլան ախէր պիր տէրսի տէ չու-տըր քի, մախլուգաթ եէքտիկէրինէ մաւ՛ափին օլ-մագ իւզրէ եարատըլմըշ տըրլար։ Անլէր եէքտիկէ-րինէ էօյլէ մէրպաւթ վէ մինինէթտար տըրլար քի պիրի օլ պիրի օլմագըղ եաչամագտան տուր օլուր։ Նէ-պաթաթ ճէմատաթտան ղըտա ալըզ, հայվանաթա թա՛տմ իչիւն մատտէ, թէֆրին իչիւն էզնար հա-ղըլար։ Երւքաէլմիչ չայըրլարըքէյֆ աւ իչթիհա իլէ եէյէն աթ անտէն ալտըղը գուվվէթի, ինէք՝ ապուհու, գօյուն՝ էթի, ինաան իչիւն սարֆ էտէր։ Ինաան իսէ եէրի թիմար էտիպ, նէպաթաթ վէ հայվանա-թըն նէմաըընա վաըթա օլուր։ «Էլ էլի եըշդար, էլ տէ իքի եիւզիւ» գապա զարպ ը մէսէլի նէ՛ գա-տար պէօյիւք պիր հագիգաթ տըր։ Հաքէզա ճէմա-տաթ, նէպաթաթ, հայվանաթ վէ պէչէր եէքտիկէրինէ մէրպաւթ օլտըղը կիպի, ինաան տախի, զէնկին, ֆա-գիր, պէօյիւք, քիւչիւք, 'ալիմ, ճահիլ պիրի պիրինէ վէ ճիւմլէտի տէ Ալլահա մէրպոււթ վէ մինինէթտար օլ-մաղէ, հէր քէտին հէմ ճինտինէ տօղրու ֆարզը ազիմէ վէ մէսաւլիյէթի մահաուաէտի վար տըր։ Լաքին նէ-տ՞էն նէյէթ էտիյօր քի պիրուհ նէպաթաթ, թէրահ-իմ վէ թէա՛զիւատէն պի պէհրէ հայվանաթ քէնտի-լէրտէն ալմագ վէ եիւքսէք մէվճուտաթա խըտմէթ էթմէքտէ իքէն, տաւրէթ Ուլլահ իւզրէ խալգ օլըն-մըշ ինաան իչպու ֆարզընտա իհմալ պուլունըյօր։ Նէֆսփէրէսթիքլէ մէս՞աւլիյէթինտէ թէքեասիւլէ-տէր իքէն պիր տէ պաշգալարըն քէնտինէ. խաահիմ օլմաընը արզու վէ մէ՞մուլ էտէր։ Ֆագաթ թա-պի՛թ չարխը էօյլէ թէրթիպ օլընմըշ տըր քի անտէ օլան պիր ալէթ իլլէմէզսէ օ՛ մագսէտինէ թամմ խըտմէթ էտէմէզ։ Էկէր պաշգալարըն մէնֆ՛աաթընը հիտապա ալմայանլար քէնտիլէրին պէչէր մաքինաաընտա պիր ալէթ եա պիր ալէթին պիր տիլի օլտըղընը, վէ օ գըոմ խըտմէթինտէն տուր-տուղուլնտա պիւթիւն իչին տիւզէնի պօզուլաճա-ղընը հիտա էյլէսէ, անընքէնտի մէսէրրէթինի՝ ալմագ-տան զիյատէ վէրմէքտէ, խըտմէթ օլունմագտան իսէ խըտմէթ էթմէքտէ արայաճաղը չիւպհէսիզ տիր։ Նէֆսփէրէսթիքլէ եիւզիւնտէն մէյտանա կէլէն կիւճ-լիքլէր թապի՛աթընը տա՞իմա էօյրէթմէյէ չալըշտըղը պու հագիգաթը թաստիգ էթմէքտէ տիր, Նամա՛լիւմ պիր ֆա՛իլ, մէչհուր պիր թիւճճար, ճահիլ պիր չակիրտ, 'ալիմ պիր մաւ՛ալիմ քիմ օլուր իսէն օլ, սէն քէնտին իչիւն տէյիլ, անճագ չիրքէթ ի պէչէր իչիւն խալգ օլուհմըշ ընը. իչպու մէս՞աւլիյէթին-տէն ազատէ ի սէր էտէմէզսին. խըտմէթին նէ գատար տա էտնա վէ ճիւզի օլա, տատագաթընը իչիւն միւքեաֆաթ, վէ թէքեասիւլիւն իչիւն միւ-ճազաթընը էնճամ սէնի պուլաճագ տըր։

Հէր պիր ֆէրտին իչինին միւթէֆէրրիդ օլտը-ղընը, վէ պունըն պէօյլէ օլմասը զարուրի օլտըղընը իչպու քիթապտան էօյրէնիր իզ։ Ֆագրիգա նէ գատար կէնիչ օլուրտա, անտէ օլան ամէլէնին 'ա-տէտի օ նիսպէթտէ չօգ, վէ իչ միւթէնէվվի' օլուր։ Պագ թապի՛աթ ֆագրիգաօընա, նէպաթաթտան պաղըօը հիւան, պաղըօը ղըտա, նինչէլերի քէրէմէթ իչիւն տիր, հայվանաթտան քիմիտի համմալ, պաղըա-րը մաւսիգար վէ ղայրիհա տըր։ Իպթիտա ի խըլգաթ-տան պէրու հէր պիրի քէնտի խըտմէթի ի մախսուս-սէսինէ տատագաթ վէ էմնիյէթլէ միւտավիմ տիր։ Ֆագաթ ինաան՝ քէնտինի թա՛զիմ էտէն չէյ խըտմէ-թին նէվ՛ի տիր զաննըյլէ նիչէ տէֆ՛ա պու գաի՛-տէ ի քիւլլիյէյէ իթթիպա՛ էթմէքտէ գուսուր էտէր։ Ֆագաթ «Սէն խըտմէթինի թա՛զիզ էյլէ քի խըտ-մէթին տէ սէնի թա՛զիմ էյլէյէ» գազիյէսի նէ՛ գատար հագիգաթ տըր։ Խըտմէթին են քիւչիւյիւ էմնիյէթլէ իչլէնիլտիքտէ փէք միւֆիտ օլա պիլէր։ Պիր պինա ինչաօընտա պիր միւհենտիս նէ գատար լազըմ իս-տէ, չամաւր թաչըյան ֆա՛իլ տէ օ գատար լազըմ տըր։ Պիր ուսթատ տիւլկերէ իհթիյաճ օլտըղը կիպի, ա-նընն էլինէ մըխ եա չէքիճ վէրէն չըրատա տախի իհթիյաճ վար տըր։ Իմաի մատտի մէչղուլիյէթ եա մանէվի խըտմէթլէրիմիզտէ քէնտիմիզի ալչագ մէվգը՛տէ կէօրիւպ իչէ էհէմմիյէթ վէրմէտիյիմիզ-տէն, 'ամէպա չու պէչէրին պէօյիւք ֆապրիգաօը-նընն թէրագզըօընա մանի օլտուղումուզ թագտիր-տէ պիր կիւն պու զարարըմըզ իչիւն ճէվապ վէ-րէճէյիմիզի տիւչիւնմէ՛զ մի իզ։

Իմաի քեա՛չքի թապի՛աթա իմթիհանէն պուա-լունտըղըմըզ մէվգը՛ հէրնէ իսէ, խըտմէթ ի մու՛այ-յէնէմիզի թա՛զիզէ հէմմինօսիմիզ վէ նևալիգիմիզ խըտմէթ, վէ պէօյլէճէ խըլգաթըմըզընն մագսէտինէ մուվաֆֆըգ հարէքէթ էտէ իտիք։

Թապի՛աթ էօյրէնմէք մագսէտիյէ անա միւրա-ճա՛աթ էտէն հէր պիր ֆէրտէ հէր զէման վէ 'ասր-ատա, հիւան ի ինթիզամ, իթա՛աթ, տագիզիք, տատագաթ, էօլիւմսիւզլիւք, միւշֆիգ փէտէրիմիզ, վէ ա՞իր միւթէնէվվի' մատտէլէր հագգընտա տէ-րինն, ֆագաթ տատէ, վէ հէր սինինէ ուլդուն տէրս-

լէր վէրմէքտէ օլմուշ վէ օլաճաղընտան, էօքիմէզ պիր քիթապ տէնիլէ պիլիր։

'Ա.ԳՐԷՊ

(Տօք. Ճօրճ Գ. Էվէրհեան, Դօռօք, Սասպան)

1.

Մըսըր վէ Սուտանտա թէսատիւֆ էթմիյիմ ագրէպին քէօրէթ ի էնվա'ընա վէ անտէն հասըլ օլան իհտիյէթլէրին թէ'ատտիւսիւնէ պինա'էն պու. զէհրիլ հայվանը մէվզու'ը պահա իթթիխազ էյլէ. միմ։ 'Ագրէպ, նէվ'ի պէյնէրէ թէռալլութ էտէն պէօյիւք պէլալարտան ըսը։ Պիլ խուսուս սըճագ մէմլէքէթլէրտէ անըն եիւզիւնտէն պիր չօգ քիմսէլէր գուրպան կիթմէքտէ տիրլէր։ Պու օէպէտէն միւթալա'ասը միւֆիտ վէ չայան ը տիգդաթ ըսը։

Պու մէգալէմտէ 'ագրէպին էվսաֆընտան, զէհրինին խավվաս ը թապի'իյէ, քիմնէվիյէյէ վէ միգրօպիյէսինտէն վէ անտէն մէսամուտ օլան քիմսէնին աուրէթ ի թէտավիսինտէն պահա էտէճէյիմ։

'Ագրէպ ըճագ պէլտէլէր հայվանլարընտան ըսը։ Զօղճա էվլէր իչինտէ, տիվարլար արաղըճլարընտա, թաչլար ալթընտա վէ արաթընտա պուլունուր։ Պու հայվան էօրիւմէքը գապիլէսինէ մախսուս ըսը. գանատլարը եօգ ըսը. գարնը իւզէրինտէքի ճէֆլէր վասրթաթըյլա թէնէֆֆիւս էյլէր. եուսմուրթա չէքլինտէ տիր. իքի թարաֆընտա այագլարը վէ վիւճուտունըն էօն ճիհէթինտէ պաշը վար ըսը։ Պու պաշ իքի տանէ միւնհանի զէվա"իտ իլէ մուհաթ ըսը. պու զէվա"իտ մէրքէզ ի հիսս տիրլէր։ Արգա ճիհէթտէ գէսյրուղու վար ըսը. պունուն պօյու 'ագրէպին սինինէ կէօրէ թէխալլիւֆ էտէր։ Պիրպիրլէրինէ մէֆտահլ իլէ պիրլէշմիշ ուգտէլէրտէն միւրէքքէպ տիր. գուսրուղ էն ատն ուճատնտա պիր քիսէ իլէ միւնթէհի տիր։ Պու քիսէտէ իքի գըսմ վար ըսը. իչթէ զէհրի իֆրազ էյլէյէն պու քիսէ տիր։

Զէհրին եվաֆը։ — 'Ագրէպին զէհրի ասրըմքը ըրազ չէֆֆաֆ պիր ատհիլ տիր. թէս"իրի հուսմլի տիր. քէսաֆէթի ատյա նազարէն 10. 8–11. 8 արաթըն. տա տէյիչիր. վէզնի 1.092 նիսպէթինտէ տիր. ինսպիգտէն չէքիլմիշ ատատա ազ էրիր. Թուզլը ատատա չօգ էրիր։ Պու օէպէպէ մէպնի տիր քի զանտատա չապուղ էրիյէրէք ճիսմէ սիւրաթլա իճրա ի թէ"սիր էյլէր։ Ալքօհօլտա գաթէն էրիմէզ. պու տա չու եօլտա իսպաթ օլունմըշ ըսը քի 'ագրէպին զէհրինտէն պիր մըգտար ալընարագ ալքօհօլտա 6 այ գատար պըրագըլմըշ ըսը. անտէն սոնրա ալգօհօլ իմպիգտէն կէչէրիլմիշ վէ պուլնտան հէր հանկի պիր հայվանա թահթ էլ ճիլտ հօգնա էտիլմիշ իսէ, զէհրլէնմէք 'արազը կէօրիւմէմիշ տիր։

Զէհրին թէրքիպինէ տահիլ օլան 'անասըրը պիլմէք իչիւն, ճինսի, նէվ'ի վէ սինինի մահթէլիֆ միւթէ'ատտիտ 'ագրէպլէր կէթիրմէլի։ Հէր պիր ճինսէտէն տէ պէօյիւք, միւթէվասսըթ վէ քիւչիւք օլմադ չարթըյլա իքիլէր 'ատէտ ալմալը։ Պունտան կէօրիւնիւր քի 'ագրէպին նէվ'ի վէ սինինի նիսպէթինտէ պա'զըլարը պիր տէֆ'ատա իքի միլիկրամ, սա"իրլէրի պիր, վէ տիկէրլէրի տէ հասրըմ միլիկրամ մըգտարընտա զէհիր իֆրազ էտիյօրլար։

Մահթէլիֆ նէվ' 26 'ատէտ 'ագրէպտէն ալընմըշ 342 միլիկրամ վէզնինտէքի զէհրի թահլիլ էթմիյիմիզտէ, աֆիտէքի իւնսիւրլէրի հավի օլտըղընը կէօրիւրիւզ։

	Միլիկրամ
Գինտէ 6 նիսպէթինտէ թուզլը ատատա էրիմէյէն մէվատտը ուզվիյէ	164
90 տէրէճէ ի հէրարէթտէքի ալքօհօլտա էրիմէյէն էճամը ատլպէ	90
Թուզլու ատ վասրթաթըյլա ալքօհօլ չէօքիւնէթիւսիւնտէն իսթիխրաճ օլունան սաֆի զէհր	24
90 տէրէճէ ի հէրարէթտէքի խալիս ալքօհօլտա չէօքէն մէվատտը զիւլալիյէ	39
Նալիս ալքօհօլտա էրիյէն թէրքիպի զայր ի մա'լիւմ մատտէ	175
Մէճմու' քէմմիյէթ	342 մ.

Պունտան իսթինթաճ օլունուր քի, 'ագրէպին պիր տագիգտէ իֆրազ էթմիյի զէհրին մըգտարը 20 միլիկրամ ըսը։ Օրթա հայվը 'ագրէպտէ ֆէ'ալ օլան զէհրին մըգտարը պիր միլիկրամ ըսը։ Ո հալտէ 'ագրէպլէր նէ գատար պէօյիւք օլուր վէ նէ տէրէճէ չօգ ատգարլար իսէ, թէ"սիրլերի օմրիթէպ չէհտա վէ թէհլիքէլի օլաւր։

'Ա.էրեպէն եչէլը։ 'Ագրէպին ատուրէթ ի մա'իչէթլէրինէ նազարէն, պիր չօգ էչքնալը վար ըսը։ Ռէնէր իւլ վիւճուտ օլանլար 'աֆիտէքիլէր տիր։

Սիյահ րէնքլի 'ագրէպ էն ֆէնատը ըսը վէ թահլար արաթընտա պուլունուր. պունուն գօյրուղունուն նիհայէթինտէ պիր վէ եա իքի սէմմիյեէ մուէթթատլ պիր զատատէ ի սէմմիյեէ վար ըսը։ Պու 'ագրէպ ատգտըղը հայվանը 6 ա'ատ կէչմէտէն էօլտուրուր. զա'իֆ իւլ պիւնեէ քիմսէլէրի վէ 10 եաչընտան աչաղը չօճուգլարը տահա ազ զէմանտէ թէլէֆ էտէր։ Պունըն վիւճուտը գէմիսալը իչնէլէրիլէ մէսէթտւր ըսը։

Սէնճապլի, ասրը, գըրմըզը, եէչիլ (պու չայը՝

լար արաջնատա պուլուննուր). վէ Թօփրագ բէնկինտէ 'ագրէպլէր տէ վար տըր քի, Մըսըրատա վէ Սուտանատա չօգ պուլուննուրլար։ Պուննլարըն վիւճաւը իյնէլի տէյիլ տիր։ Զէհիր քիսէլերի իսէ պիր սէհմի տիր. հայաթա թէհլիքէլերի սիյահ 'ագրէպինքրինտէն փէք էհվէն տիր։

'Ագրէպ ճինս, նէվ' վէ սինն կէօզէթմէյէրէք ինանը վէ հայվանաթ ը ամ'իրէյի ոօգար. 'ագրէպ հէր հանկի պիր ճիամէ թէյմա էտինճէ, հէման գուլրուղունու էօն վէ տըշարը թարաֆա էյերէք քէնտինի միւտաֆա'ա էյլեր։ Տօգանտըղը ճիամի գուլրուղըյլա վուրաը։ Գուլրուղընա միւթթաասըլ իյնէ ոօգտըղը ինանըն վէ հայվանըն ճիամինէ կիրեր. քիսէ պիւղիւլիւր. պու եօլտա զէհիր միւսապ օլան ճիամէ ազը վերիր։ Զէհիր էմիլինճէ, ինանըն վէ ևա հայվանըն ճիամինէ իճրա ի թէ՞սիր էտեր։ Էվվէլա իտապէթ մանալընատա աթէչլէ տաղլանմըշ տերեճէտէ չէտիտ պիր էլեմ հիսս օլունուր։ Պու մանալըն էթրաֆընատա տարըմթըրագ պիր հալէ թէչէէքքիւլ էտեր։ Պու հալէյէ փարմագլա պատրտղընատա գանատան 'արի օլտըղը կէօրիւնիւր։ Պիր ուլուչուզլըգ պու էլէմի թա'գիպ էտեր. պու հալ եավաչ եավաչ 'ումումի ճիամէ ոիրայէթ էյլեր։ Մուսապ օլան ա'զա հարէքէթատէն տիւչէր, հէրարէթ ի ճիամ թէնագգուս էտեր, ասնրա ասղուր. գալգ զա'իֆլէնիր, թէնէֆֆիւս քէսապ ի սիւր'աթ էյլեր, զահմէթլի օլուր, ոէս տէ զա'իֆլէնիր։ Չէնէ քիթլէնիր, իսթիֆրազ հասըլ օլուր, պիյախիրէ ճիամին ամ'իր վէզա'իֆ ի միւհիմմէտի տէ խալէլտար օլուր, իսհալ փէյտա օլուր, սիսիք վէ թէր իֆրազաթը ազալըր, կէօզլեր ապիթ պիր վազ'իյէթ ալըր։ Կէօզ պէպէյի թէմէտտիւտ էյլեր, պօյունատա էլ վէ այագտա ըսփաասմաֆօա մէյտանա կէլիր. խաոթա խավատս ը հիսսիյէ վէ ֆէհմիյէսինի զայգ էտեր, լիսան թէքէլլիմտէն տուրուր, գարնիյէ ի 'այնին հիսսի զա'իլ օլուր։ Հէվ պու 'արազտան ասնրա խաոթա էօլիւր։ Վէ լաքին հէքիմէ միւրաճա'աթ օլունուգ տա մուսապգ քիմէէ լայըգը վէճէյլէ թէտավի օլունուրատա, վէ եախօտ վիւճաւտէ կիրէն զէհրին քէմմիյէթի աղ պուլունուրատա, պիւրուտէթ ի ճիամի 102 Ֆահր. տէրեճէտէ հէրարէթ թա'զիգ էտեր, խաոթանըն թախլիս ի հայաթըն իւսմիալեր թազէլէնիր. նապգ իֆթիզամ պուլուր, գուվվէթլէնիր, թէնէֆֆիւս տէ նիզամա կէլիր, 'ուարէթ ի թէնէֆֆիւս ազալըր, ինանն թէպէվիվ էտեր, վիւճաւտ թէրլեր, նիւքսէք օլան տէրեճէ ի հէրարէթ թապի'իէչիր. էն ազտան 24 սա'աթ միւրուրըննատա խաոթա քիւլիյէն էյլեէ նիւզ թուրթար։

'Ագրէպտէն վէֆաթ էտէնլերին ճէսէտլերի թէչրիհ օլուննըղընատա աֆիտէքի 'արազ կէօրիւլմիշ տիր.

Էվվէլ. Պէյնի իհաթէ էտէն ղըյատա չիտտէթլի պիր իհթիգան (գան պիրիքմէթ) վէ թապագալարը արաջնատա գանլը ասուտան 'իպարէթ պիր օզզընթը։ Սանիյէն. Ագ ճիյերլերտէ վէ հիւվէյօըլաթընատա իհթիգան։ Հիւվէյօըլաթ ը րիէվիյէ էնսիճէօինտէ եազլը քէօփիւքլէ տօլու իհթիգան։ Սալիսէն. Մ'ուէտէ վէ պաղըրասղլարտա իհթիգան։ Րապիէն. Պէօպրէքլերտէ, մէմլերը իւլ պէվլտէ, վէ մէսանէտէ իհթիգան։ Սիտիք ազալըր, գօգուսը նէչատըրը անտրըրը, թէ՞սիրի էքլի տիր, քէսաֆէթի 1014 տիր։ Ազ պիր մըգտար մատտէ ի գիւլալիյէի չամիլ տիր։ Խաֆիէն. Գարա ճիյեր, թահալ, արգա քէմիյինին իւլիյի խաֆիֆճէ միւհթէգին օլուր։

Էֆրատը պէչերտէն հէր պիրի պու միւհիլիք հայվան ճինսինէ քիւլլի էհէմմիյէթ վէրմէլի տիր. 'ագրէպէ բատթ կէլինճէ հէման էօլտիւրմէլի վէ ևա աֆէչէ եազմալը տըր։ Պիր տէ 'ագրէպ գաչըգ տա պիր տէլիյէ կիրեճէք օլուրսա, օ տէլիյէ սու տէօքմէլի քի տըշարը չըգաըն. պու խուսուսատա հիչ իհմալ էթմէմէլի։ Պէօյլէ պիր իհմալ օլա պիլիր քի հայաթըն թէլէֆինէ սէպէպ օլուր։ Պիլ խասսէ սըճագ մէմլէքէթլերտէ եէրտէ եաթմամալը տըր. թախթատան վէ ևա տէմիրտէն գարեօլալար իւզէրինէ եաթմագ լազըմ տըր։ Պու գարեօլալարը միւմքին մէրթէպէ տիվարատան ուզագ գուրմալը. ույումատան էվվէլ եաթագըն ալթընա իւսթիւնէ էյճէճ պագմալը։

ԱՄԷՐԻԳԱՏԱ ԹԷՊՇԻՐ Ի ՊԷՇԱՐԷԹ ԻԶԻՒՆ ԹԱԼԷՊԷՆԻՆ ԿԷՕՆԻՒԼԻՒ ՇԻՐՔԷԹԻ

2.

Մարտ 4, կիրակի կիւնիւ, մէճլիսին ասն վէ էն մահիմմ կիւնիւ օլուգ, տահա զիյատէ Թ՞սիրլի վէ հէրարէթլի իտի։ Իլք վա'ղզ Հինաէօթան միսիօների Տր. Տօգուրն նամ միւսլիմն պիր եպիսկոպոս իտի։ Նուֆթգընըն մատտէսի 2 կօրն. 5. 14տէքի «Քրիստոսըն մուհապպէթի պիղի մէճպուր էտէր» քէլամը օլուգ, կէօսթէրտի քի, Քրիստոսըն մէճպուր էտէն գուվվէթի պիղի աէվիմսիզ օլանլարը սէվմէյէ Թէչվիգ էտեր։ Պէտէվիւէրի վէ պիւԹիւն գավմլարը միւսաւի ասուրէթտէ սէվմէյէ գըլաղուզլար։ «Գալպիմի Անա վէրիրիմ, իրատէթիմի Անա Թէալիմ էտերիմ, իսթիէրսէ պէնի պու չէհիրտէ գուլլանաըն, իսթիէր իսէ վահիյիւերին իչինէ կէօնտէրսինն» տէմէկիյիզ։ ՄուԹէ՛ւ. Անըն արգա-

աքնտան կիտէնլէբէ։ Շիմտի ատնա «Արտըմ սըրա կէլ, տէր, ասնրա տա ատնա գուվվէթ վէրիր։» Լիսանընը, թապի'աթընը պիլմէտիյին վէ ֆէնա իգլիմի օլան եէրէ կիթ, կիթ։ Էկէր Բապպըն սէսինի իչիտիյօրան, Անըն մուհապպէթինի հիտա էտիյօրան, էլինի գալպին իւզէրինէ գօյուպ, «Ամ Բապպ, սէօյլէ· իչթէ գուլըն իչիտիյօր» տէ։

Մխմաիլէյ կէօզլէրի եաչ իլէ տօլարագ սէօզլունէ տէվամ էթտի։ «47 սէնէ էվվէլ սիզին կիպի կէնճ իքէն, պու եավաչ վէ լաթիֆ սէս պանա կէլտի։ Օտամա կիրտիմ, տուա էտէմէտիմ. գալպիմտէ պիր ճէնճ վար իտի. աղլատըմ, «Ամ Բապպ, աման, եա Ռէլատքեարըմ, եօլումըկէօթէր' տէյիւ նիտա էթտիմ։ Էնճամ իսքիտթ օլուպ Հինտիսթանա կիթտիմ։ Վէ պու 47 սէնէ զարֆընտա պունըն Բապպըն տա'վէթի օլտըղընա չիւպհէմ օլմատը։» Տէր'ագապ տէօրթ մուղաննիլէր լաթիֆ սէտա իլէ «Ահ, Յիսուս, սէնին սէրվէթին հէր չէյտէն ա'լա» իլահիսինի էօյլէ թէրէննիւմ էյլէտիլէր քի, նիչէ կէօզլէրտէն եաչ կէլմէյէ պաչլատը։ Իքինճի վա'ղզ Շիրգակօտան Եպիսկոպոս Մագտըվէլ իտի։ «Վալիտէօի խըտմէթճիլէբէ՝ տիզ հէր նէ տէրսէ, եափընըզ, տէտի» (Ծավ. 2. 5) այէթ ի քէրիմէսի իւզէրինէ փէք միւ'էասիր պիր վա'զ վէրտի։ Վէ Քրիստոսըն աւլատիյէթինի վէ 'ալի հիւքիւմէթէ մալիք օլաղընը պէյան էտիպ, 1. Պիդիմ չահսի 'էօմրիւմիւզտէ, 2. Եէվմի 'ալագալաբմազտա, 3. Ճիւմլէ 'ամալ ու մէչղուլիյէթլէրիմիզտէ Անըն էմր ու իրատէթինէ թապի' օլմալըզ, վէ 0 պիզ նէ տէր իսէ, անը եափմալըյըզ։ Մէչխանէլէբէ, գահվէլէրէ, տիւնեանըն էն պէտէվի միլլէթլէրինէ, վէ ֆէնա իգլիմլերինէ կիթմէք պիւֆի'իլ Անըն սէլահիյէթինի գապուլ էթմէկ սիր։ Էճնէպի, գուլ, փութփէրէսթ վէ պարպար ֆարզը եօզ, հէփիսի Քրիստոսըն տըր. Անըն տիյարը, անըն տիւնեաոը, անըն գավմը տըրլար։ Էյ տոսթլարըմ, նէ տէրսէ էտէճէյիմ, Ներէյէ կէօնտէրիրսէ կիտէճէյիմ, տէ'յօր մը աընըզ։ կէչէն կիւն քիւչիւք խոսթա էվլատըմընը եաթաղը եանընտա տուրուբէն, Քեա'չքի սաղլատա տա միսիօներ օլտա իսի սէտիմ։ Շիմտի սիզ սաղ աընըզ։ . . Քրիստոսըն տա'վէթինէ քիմ իճապէթ էտէճէք տիր։»

Կիրակի կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա Իրլանտա Զըրչ Միչընէրի չիրքէթինին ըէ'իսի 30 սէնէ էվվէլ Բէմպրճ տարիւլֆիւնունընտա միսիօներլիք արզուսը 6 քիչինին պիր տու'ա մէճլիսինտէ ուչանմաքընտան պաչլատըղընը նագլ էտերէք, «3,000 միլ սուզատտան օլ իման վէ իթա'աթա նա'իլ օլմանըզը Թէմէննի էթմէք իչիւն կէլտիմ» տէտի։ Պու Թէ'սիրլի նուԹգընը 'ագապինտէ հէր քէսէ պիրեր գարթ վէրիլիպ, «Միսիօներ օլմագ իսթէմէտիյինիզին սէպէպլէրինի եազընըզ,» տէնիլտի։ Լաքին հէր քէսէ էօյլէ պիր Թէ'սիր ալթընտա իտիլեր քի, զանն էսէրիմ պիր զաթ պիւէ գարթա ի'թիրազ էտէճէք սէպէպլէր եազամատը։

Կիրակի ագշամքի իճթիմա' մէճլիսին սօն սա'աթը վէ էն եիւճէ նօգթասը իտի։ Պու չիրքէթ Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիչ օլան միսիօներլերէն կէչէն 4 սէնէ զարֆընտա 100 քիչի վէֆաթ էթմիչ օլարագ, անլերին իտմլերի Թէմքինլի Թարզտա օգուննըը իքէն, պիւթիւն հուզզար անլերին զիքր ի ճէմիլինէ հիւրմէթէն այագա գալգագըլար։ Պունլարըն պա'զըսը փութփէրէսթլեր Թարաֆընտան գաթլ օլունմըշ, պա'զըսը իգլիմ ԹէպտիլաԹընա տայանամամըշ, պա'զըսը ճանավարլարտան փարէէնմիչ իտիլեր։ Պիր իլահի Թէրէննիւմիւնէն սօրա, 'Իպրանիլեր րիսալէսինին 11նճի պաղընըն սօն այէԹլերի մի'էասիր պիր Թարզտա օգուննտըգտան սօնրա, հէր քէս հազին վէ տիԹրեր պիր Թարզտա եէրլերինէ օԹուրտըլար։ Զանն էսէրսին քի Գուզունըն հայաթ քիթապընտան իտմլերի օգուննմագտա վէ սիւքիւթ պիր Թարզտա «Աֆֆերին, էյի՛ վէ սաղոլ գուլ» սէտտաը գուլագլարա վէ գալպլերէ կէչմէքտաէ իտի։

Պուընըն 'ագապինտէ պու մէճլիսի Թէպրիք իչիւն սէօրԹ կիւնտէն պէրու սիւնեանընըն չար քէօչէօնտէն կէլէն Թէլէկրաֆնամէլեր օգուննտըլար։ Անլեր ԻնկիլԹէրրատան, Իռվէճտէն, Նօրվէճտէն, Պրազիլտէն, ԱվօԹրալիատան, ԿալկաԹատան, Շանկայտան, Զինտէն, Ճափօնտան, վէ սա'իր մէմլէքէԹլէրտէն իտիլեր։

Պու սօն սա'աԹը էն Թէ'սիրլի գըոմը սօն տագիդլէլերի իտի։ Պէօյիւք մինպէրտէ պուլատնան 2–300 միսիօներլեր պիր նըօֆ տա'իրէ չէքլինտէ օԹուրմուշ օլուպ, պու եազընը միսիօներլիյէ իլը տէֆ'ա օլարագ կիտէճէք օլանլար տա օրԹայա օԹուրմուշ իտիլեր։ Պու 150 գատար եէնի միսիօներ օլաճագ երքէք վէ գատընլարընը գըոսա 'իպարէ իլէ տօղուն չէհատէԹլերի գալպլերի էզմէքտէ իտի։ Պիրի տէտի, «Պէն տաբիւլֆիւնունա կիԹտիյիմտէ, ատէմ օլմագ վէ վարա գազանմագ իսթէր իտիմ. լաքին նիհայէթ Քրիստոսա Թէսլիմ օլտում, միսիօներ օլմայա գարար վէրտիմ փէտերիմ պունա գարշը կէլտի. վէ պու էֆքհարըմտան վազ կէչմէզտէմ, պէնի միրաստան մահրում էտէճէյինի սէօյլէտի. լաքին Քրիստոսըն միրասընա մալիք օլայըմ տէյիւ փէտերիմին միրասընը աչէյ սայարմ։» Իքինճիսի տէտի, «Զինէ կի-

տէ՜էյիմ, գիրա պէն կիթմէզոէմ օրայա քի՛մ կիտէէք, պաւ պէնիմ պօրճում տըր. Քրիստոս ճիւմլէնին տիր, Քրիստոսըն էմրինէ իթա՛աթ էտիպ, քէլամընը օրայա կէօթիւրմիլի իմ։» Ախէր պիրի տէտի, «Ճափօնա կիտէէյիմ, գիրա օրատա պէօյիւք գափու աչըգ տըր։» Պիր տիկէրի «Պրազիլէ, գիրա Բապա՛ Օգլում, պաղըմա կիտիպ իշլէ, տէր։» Պիր պաշգաոը տէտի, «Գ՜ոնկօյա (Աֆրիգա) կիտէէյիմ, գիրա օրատա պաւրատան գիյատէ տէրտ վար, վէ հէգիմէ իհթիյաճ վար տըր։» Պաշգաոը տէտի, «Աֆրիգայա կիտէէյիմ, գիրա իքի եէտա վար, պիրի պէնի օլ տիյարա չաղըրըյօր. տիկէրի, եա՛նի զամիրիմին եէտաոը պանա կէ՛ր տէյօր։» Պիր պաշգաոը տա տէտի, «կիտէէյիմ, լաքին տահա պիլմէմ քի նէ՛րէյէ։ Օ նէրէյէ իթէրոէ, պէն տէ օրայա կիթմէյէ բազի իմ։»

Պաւ օրրատա Ճափօն, Զին վէ Գօրէալը չակիրտէր մինպէրտէ այաղա գալգըպ, «Էվրօփա վէ Ամէրիգանըն Թա՛լիմ ու Թէրպիյէի այյէօինտէ պիզ չիմտիքի չէրէֆլի հալէ նա՜իլ օլմուշըզ. պիզէ գիյատէ միսիօներլէր կէօնտէրին, տահա իգթիդամըզ չօգ տըր։ Սիզլէրէ մինէնէթտար ըզ» եօլլու եէօզլէր իլէ ճէմա՛աթը Թէշվիգ էթտիլեր։

Ր՜էյնին ասն գէլամլարը չուէնլարտան 'իպարէթ իտի. «Է՜յ կէնճ Թալէպէ աբգատալար, պաւ մէճլիս հէր չէյի եափտը։ 'Ա՛ճէպա գի՛մլեր գարարա կէլտիլեր։ Է՜յ պէգճի, սէն Ինճիլ միւժտէսինի նիտա էյլէ, էկէր նիտա էթմէզոէն, անլէրին գանը սէնին էլինտէն Թալէպ էտիլէճէք տիր։ Պաւ մէճլիս էտէէյինի էթտի, իչ պիզէ գալտը. Ալլահ վէրէ իտի տէ պաւ ասն աա՛աթտա գի՛մսէնին 'էօմր նաւրը սէօյիւնմէյէ իտի. . . ։ Գօյուննարը աւղըշնա ճանընը վէրէն Ծհաուսըն սէտաոըն տէրաւնինիզտէ իչտի՜օրմըօրնըզ։»

Զօգլար մհսհօնէր օլմագ գարարընը իմզալատըլար, Թէրէննիւմ վէ տաւ՛ա իլէ մէճլիս խրթամ պուլտաւ։

ՍՕՆ

ՍԸԹՄԱՆ

(Տօք. Ս. Կ. Մ՜ամլէան, Զէյթ-Մարղաւան)

2.

Սըթմանըն նէվ'լէրի միւթէ'ատտիտ օլուպ, ապաքի հէր գէսէ մա'լիւմ օլտըղընտան, անճագ պիր գաչընը զիքր իլէ իքթիֆա էտէճէյիզ։

1. 'Ա՛ոէ ըզնմ։ Իշպու նէվ' ըզթմանըն իւչ տէվրի օլարագ, պիրինճիսի իւչիւնճիւ տէվրի օլուպ, 'ատէթա տիթրէյտէրէք պէտ՜ էտէր։ Խատթա պիր չօգ եօղտան վէ սա՜իրէ իլէ էօրթիւնատիւիւ հալտէ, եինէ իւչիւր։ Եարըմ սա՛աթտան 2 սա՛ատթա գատար տէվամ էտէր, իւչիւնճիմէ տէվրինէն գըզտըրմա տէվրինէ կէչէր գի՛, պաւ տէֆ՛ա տա պիլ՛աքս խատթա տա՜իմա պիր սէրինլիք արղաւ էտէր։ Իչպաւ տէվրին միւտտէթի Թէզայեիւր էտիպ, 2 սա՛աթտան 4 կիւնէտէք, պա՛ղէն տէ տահա գիյատէ տէվամ էտիրէք. պէլ, պաչ աղրըլարը, իսթիֆրաղ վէ ատնճըլար մէվճուտ օլապիլիր, վէ իւչիւնճիւ տէվրի օլան Թէր տէվրի Թէգարրիւպ էտէնէ գատար խատթա իզթիրապատան ազատէ ի սէր էտէմէզ։ Մէզգիւր Թէրտէն ասնրա, խատթա այաղա գալգըզ իչինէ պէտ՜ էտէպիլիր. պուննատան վէճիյաթ նատիրաթտան տըր։

2. Հի՜մմէ խոպէ եախօտ գէհրլէ ըզնմ. Պաւ նէվ'ի չօգճա մինթագաի հարրէյէ մէնատւպ օլուպ, էն միւհիմ նէվ'ի տիր. չէօյլէ քի, Թուէթաւլտըգտան պիր գաչ կիւնէ գատար հայաթ խրթամ պաւլուր։ Անըն գէհրինին գուվվէթի հալա Թէքմիլ անալայըլմամըշ տըր։ Պա՛զըլար պաւնըն ֆարդը աչըլայան սիվրի սինէքտէ, տիկէրլերի իսէ գէհրտէ օլտըղընը իտտի՛ա էյլէմիշ տիրլեր։ Հէր նէ գատար մինթաֆա ի հարրէ պէլալարընտան 'ատտ օլունաւր իսէ տէ, իքի սէնէ զարֆընտա պաւ 'իլլէթտէն 12 վէճիյաթ պաւ հէվալիտէ րէյ իւլ'այն միւշահատէ օլունմըշ տըր։ Գէզա պիր իսթաթիսթիֆտէն անլաչըլմըշ տըր քի, Իթալիատա սէնէվի 2,000 գատար գէհրլի օրթամ վէճիյաթը վուգաւ՛ պաւլմագտա տըր։

3. Մա՛ուէլէ ըզնմ. Մա՛նաօրնտան անլաչըլտըղընա կէօրէ, պաւ նէվ'ի խըրսըզ կիպի ինաանա եազլաչըր։ Իւչիւնճիմէ, գըզտըրմա վէ Թէր տէվրլերի նամա՛լիւմ։ Խատթա նէ եաճար, նէ տէ իչէ տէվամ էտէր։ Պա՛զէն պիր կէվչէքլիք կէլիր քի, անճագ պիր սա՛աթ տէվամ էտէր։ Պա՛զըլարընտա ղայէթ խաֆիֆ պիր պաչ աղրըտ, տիկէրինտէ պէլ, վէ սա՜իրլերտէ պիր օրզուլթը, իչճիհասըզլըգ վէ մի՛տէ պաւլանթըտը, ասյգուսըզլըգ վէ սա՜իր պաւ կիպի հալլեր մէզգիւր մաաքէլի սրթմանըն մէվճուտիյէթինի պէյան էտէրլէր։ Նէ՛ գատար ղարիպ պիր հալ քի, խատթա քէնտինին խատթա օլտըղընը հիտա էտէմէզ։ Պիր Թապիպ Թարաֆընտան իսթիճվապ օլաննտըգտա, պալատէ մէզգիւր հալլերտէն հիչ տէյիլ իսէ, պիր գաչընըն քէնտինէ մէվճուտ օլտըղընը իգրար էտէր։ Պաւ իսէ վիւճուտ ի ինաանիյի իփրանտըրըր. պէնզ օլար, լէթաֆէթ վէ հէլավէթ զա՛իլ օլուր, քէնտինի պիր կէվչէքլիք վէ Թէնպէլիք պատար, վէ նիչէ տէֆ՛ա տիկէր 'իլլէթլերէ մահաուլտար Թարլալար հալինէ ինաանը Թէհիյէ էտէր։ Պաւ կիպի հալլեր անճագ եըլանըլար գատար միւ՜էսսիր տիր. անլերտէն իսթինապ էթմէմէլիյիմիզ լազըմ տըր։

Պու խաթթալըղա գարյը իթթի'մալ էտիլէճէք չարէլէր միւթէ'ատիտ իւէլէր տէ, միւթէմէտտին մէմլէքէթլէր պաթտագըզլարը տօլտաւրմաղա ալէնէվի միլեօնլարճա լիրալար սարֆ էթմէքլէ կէօռթէրմիչ տիրլէր քի, պու էն միւ"էսսիր վաըթթատըր։ Պու եօլ իլէ ըրթմանըն զէհրինի ինսանա այըլայան պու ռիվրի սինէքլէրին մէրքեզլէրինի խարապ էյլէմիչ օլուրըզ։ Վէ էկէր օլ կիպի պէօյիւք թէչէպպիւսաթտա պուլունամազ իսէք պիլէ, հէր ատէմ քէնտի խանէսի ալմթինէ ետ հավլուաընտա չիրքէճ իլէ տօլու եօլլարը թէմիզլեր, ռուլը կէօլլերի վէ հավաւզլարը, էչէտտի լիւզումը կէռբիւլմէտիյի հալտէ գալմատըր իսէ, քէնտի էվինէ պու 'իլլէթէ գարյը պիր ռէտտ չէքմիչ օլապիլիր։

Էկէր մէզքիւր վաըթթալարը գուլլանամազ իռէք, հիչ օլմազտա եաթագ օտտաըընն վիճնճէրէլէրինի գըլընն գալմաթմալը, վէ այըզ պրագըլան հավա տէլիքլէրինէ տէմիր թէլ եա տտա գայէթ իննճ թիւլ կէչիրմէլի տիր։ Էկէր վագթ եազ իսէ, պայգա չէյ եափմազ իսէն, հիչ տէյիլ իսէ սէն սէնի էսիրկէ, պիր նամռաւթիյէ ալթընտա ռույտ, վէ սիվրի սինէքլէրի սանա եազլայըրմա։ Էկէր քէռէն միւռա'ատէ էտիյօր իռէ, եազըն եիւքսէք տաղլարա չըզ, ռըթմալը մահալլէրտէն ֆիրար էյլէ։

Պու խաթթալըղըն թէտավիր տախի էն միւ"էսսիր չէքլէ վազ' օլունմըշ տըր։ Վիւճուտ ի ինսանէտէ հիւքմֆէրմա օլան պիր 'իլլէթի տէֆ' ու իզալէ էթմէնին էն 'ալա թարիֆի, անըն միդրօզընը վէ միւռէպպիպի օլան ճէրռաւմէլէրի էօլտիւրմէք տիր։

Ցէնն ի թէպապէթ նիչէ 'իլլէթլերին ճէրռաւմէլերինի իթլաֆ էթմէքտէն 'ահիզ պուլունըյօր իսէ տէ, ռըթմատտա թամմ մուվաֆֆազըյէթ էլտէ էտիլմիչ տիր։ Դանտա ռըթմանըն միւէպպիպի օլան մէզքիւր հայվանճըզլար գընա գընա թէրքիպլէրինին հէր հանկի պիրիթի վաըթթատըյտա թէլէֆ էտիլէ պիլիրլէր։ 'Իլաճ ալընտըզտան 20 տագիգէ ռօնրա ճէրռաւմէլեր էօլմէյէ պաչլայըպ, պիր դաչ սա'աթա գատար անլէրին հարէքէթ վէ գուվվէթլերինի մահվ ու իզալէ էթմէյէ մուզթէտիր օլուրլար։

Դընագընա, եա'նի ռօլֆաթօնըն թէ"սիրի փէք չափուգ հիռա օլուննարագ, էն զիյատէ գուլլանըլան թաւզլարտան պիրիսի տիր։ Էն ճահիլ պիր քիմսէնին էլինտէ պիլէ մազարրաթը փէք նատիր օլաըըղ կիպի, իսթիֆատէթի տէ փէք ազ տըր։ Սէնէլէրճէ միւտտէթ ռըթմայա միւպթէլա օլուպ, քիլօլարլա ռօլֆաթօ եէմիչ, եինէ պիր իսթիֆատէ կէօրմէմիչ օլանլարա թէռատիւֆ էտէրիզ։ Պունըն սէպպի իսէ մէզքիւր 'իլաճը իսթի'մալ էթմէնին թարզընը պիլմէտիքլէրի տիր։ Պէօյլէլէրէ նի'չէն տօգթօրա միւրաճա'աթ էթմէտիյի սիւ"ալ օլուռնուրտա, «Ամա'ն, տօգթօրա կիթռէմ, 'այնի ռօլֆաթօլը վէ'րմէյէճէք մի, իյլէթ պէն տէ ալըյօրըմ, քէռամէյօր,» տէրլէր։ Օլ քիմսէ տօգթօրա միւրաճա'աթ էթտիքտէն ռօնրա, թէքրար սիւ"ալ էթռէն, էվվէլքի ճէվապը վէրմէյէճէք տիր։ Տօգթօր խառթանըն հալինի նազար ը տիզգաթա ալաճագ, վէ ռօլֆաթօ վէրռէ պիլէ ֆարգը 'իլաճլար իլէ վէրէճէք տիր։ Պէլքի տէ ռօլֆաթօ հիչ վէրմէյէրէք ֆարգը ռուրէթտէ թէտավի էտէճէք իտի։

Իչիթթիխիմիզէ կէօրէ, պու հէվալիտէ 30,000 չինէէ ռօլֆաթօ ատրֆ օլունըյօր իմիչ։ Էկէր պունլար թապիպլէր թարաֆընտան իսթի'մալ օլունռա, անճագ 15,000 չինէռի իլէ տտհա ա'լա նէթիճէ էլտէ էտիլէ պիլիր իտի։

ՍՕՆ

ՍԷՆԹ ՓՕԼՋ ԻՆՍԹԻԹՒԹ ԳՕԼԷՃԻՆՏԷ ՄԻԻԹԵԱՖԱԹ Վ̈Է ՏԻՊԼՕՄԱ ԹԷՎՋԻ'Ի ՐԷՍՄԻ

Րէօմի Թէվֆի' Կիլիկիա Միսիօն մէճլիսինին վէ մուխթէլիթ հէյ"էթին Ատանա չիւ'պէսինին Ատանատա 'ագտ ը իճթիմա'ը միւնասէպէթիյլէ վագթ ը միւ'թատընտան պիր դաչ հաֆթա էվվէլէ, եա'նի Ապրիլ 19 փէնճչէնպիհ կիւնիւնէ իտապէթ էյլէմիչ տիր։ Մէքթէպ պինռաը պէր միւթռատ ռուրէթ ի միւքէմմէլլէտ Թէզգինի գըլընմըշ, վէ միւ'թ'ատտիտ արմա ի 'Օսմանիլէր զիյնէթռազը էնզար ը միւպահաթ օլմազտա իտի։ Րէօմի մէզքիւր տախիլ ի չէհրաէն վէ Ատանա վէ Մէրսինտէն կէլմիչ օլան մէտ'ուվվին ի քիրամ վէ հուզուրը մէ'արիֆիթթէխամ էֆէնտիլէր վէ խանըմլար հուզուրընտա իճրա օլունռը։ Իքրամէթ օրքէսթրանըն չալտըզը Մարյը 'ալ իլ 'ալ ը Համիտիյի միւ'թ'ազըզ Քրիթազ ը Մուզատտաէֆին զրա"աթը վէ տուա' իլէ պէտ" էտիլտի։ Իքրամէթին իլք գըսմը հէր լիռան իչինն իւչ նէֆէր, պէչ լիռան իչինն 15 նէֆէր րիւգէպանըն միւքեռաֆաթ միւռատտազաը ռանհէսինտէ իճթիհատտա էթմէլերինտէն 'իպարէթ օլուպ, 'Ա.ինթազ միսիօները Մր. Սանըրսըն թահթ ը րիյռաէթինտէ հէր պիր խաթիգ քէնտի նուաթգընը քէմալը չէվգ ու կէրմի իլէ իրատ էյլէտի։ Սահնէ ի իճթիհատտա մէռա'ի վէ մէհարէթլերի թէպէյեիւն էտէնլերի թէֆգիրիգէ մէ'մուր օլան միւմէյյիզ հէյ"էթլերին րաւիօրթընա նազարէն, միւքեռաֆաթլար Ինկիլիզ լիռանընտա կապտա էֆ. Օհանեանա (Ֆէքէլի), Ֆրանսըզ լիռանընտա Դէօրգ էֆ. Տամլամաեանա (Գայսէրիյէլի)

լիսան ը 'Օամանիտէ Լեւոն էֆ. Տէր Ղազարեանա (Մար'աչը), Էմէնիճէ լիսանատա Ընծայիկ էֆ. Տէր Սաեփանեանա (Մար'աչը), վէ Րաւմճա լիսանատա Նօանիս էֆ. Գաբասպ օղլուճա իսապէթ էյլէտի։

Խըտմէթին տիկէր գըտմը մէ'զուն էֆ.ւէրին թէ'լիֆ էյլէմիչ օլտըգլարը մէգալէլէրինի իրատ էյլէմէլէրինէն 'իպարէթ իտի։ Խըտմէթին պու գըտմըտա 'Ա.ինթապատա վագը' Մէրքէզի Թիւրքիա գոլէճինին րէ'իսի Տր. Մէրիլին թահթ ը րիյասէթինէ ճէրէյան էյլէտի։ Պու ա.էնէ հալգա ի թէոէորիւալէրինէ իքմալ ը թահսիլ էյլէյէն մէ'զունլար 6 նէֆէր օլուպ, պու էֆէնտիլէրտէն Գրօսրօմօս Ավրամիտիս քէնտի հիւոն ի բիզաօըյլէ պիր մէգալէ գրա'աթընտան իսթիֆնքճաֆ էյլէտի. Եուվան Սավայիտիս (Կիւրիւմճէլի) «Ճիւնաւէն ը զարիֆէնին մէնաֆի' ի 'ամէլիյէթ», Կարապետ Պալճան (Ատանալը) «Զրա'աթըն էհէմմիյէթի, վէ մէմլէքէթիմիզէ օլան միւնասէպէթի ի մախսուսէսի», Յակոբ Պայըրեան (Մար'աչը) «Խըտմէթին հաւտաւտ վէ մէսէրէթի», Սիմոն Ս. Քիւֆէլիեան (Մար'աչը) «Օյուն 'իլմ ի հայաթ ը պէտէնիյէ վէ 'իլմ իւլ 'ադլ նուգաթը էնզարընտան պագարագ, ինթիսապը 'ագլինին 'անասըրը մաէհիմմէթինտէն տիր», Արթէն Զօրպաճըեան (Մար'աչը) «Թարաուս հավալիսինին 'իլմ իւլ արգա մա'թուճ թէչքիլաթը» մատեէլէրի հագըընտա իտարէ ի քէլամ էյլէտիլէր։ Պա'տէհաւ Տր. Մէրիլ քէնտի էթբաճընտա ասճպէոթէ ի մէվզը' ի թէքրիմ օլան մէ'զուն էֆ.ւէրէ խիթապէն, «Աչըգ, Հագիգաթ վէ ինա'աթ» քէլիմէլէրի հագըընտա փէք մա'նատար վէ իսթիճատէլի պիր աուրէթտէ թէվէհի ի քէլամ էյլէյիպ, քէնտի 'ալէմ ի պաթընթիլէրինին գափուլարընը հէր հագիգաթը գաբուլ էթմէք իչիւն աչմալարընտա, վէ անա ինա'աթ էթմէէլէրինէ տա'իր անլէրէ նիւահ ու փէնտ էյլէտիքտէն ասնրա, տիփլոմալար թէվզի' օլունտը. վէ րէսմ ի թէվզի' րէսիտէ ի հատտը խիթամ օլտուգտա, Թարաուս 'ատաքիր ի Շահանէ ինթիյաթ թաւգուրը պինպաչըոը Րիւշտի պէյ, Տր. Աւետիս էֆ. Նագգաչեան վէ Ճովհաննէս էֆ. Սէքաչեան կէրէք չակիրտանը վէ կէրէք հազըրուննը թէվֆիգ պապընտա ճալիպ ի տիգգաթ նահիհաթլար իրատ էյլէտիլէր. վէ ճիւմլէսինտէն ասնրա թէզկիռա ի 'ալգամ վէ մէ'արիֆէ իգտամ էտէն, վէ պու մագսատ ի ճէլիլին հաւտաւը իչիւն հէր կէսնէ թէսհիլաթ վէ վէսաիլ ի թէրագգըյաթըն մէ'նէ'ի օյան Փաթիչահ ը չէվգէթիէնտ էֆէնտիմիզ հագրէթլերինէ հէր ան վաճիպէ ի զիմմէթիմիզ օյան չիւքրաճիյէթ վէ էտիյէ ի մէֆրուզէ ի չահինչահլերի գրա'աթը չակիրտան ը չաքիր իւլ ինսանընն «Փաթիչահըմ չօգ եաչա՛» նիտա վէ ալգըյլարը, վէ օրքէսթրանըն Մարչ ը Համիտիյի թէրէննիւմլերի իլէ մաւգապէլէ էտիլտի։

Հէր քէսին չէհատէթինէ նազարէն, րէսմ ի թէվզի' խըտմէթինին հէր իքի գըտմընտա օրքէսթրանըն մագամաթ ը ճանէֆզատը վէ խանէնտէկեան կիւրաւհընըն թէրէննիւմաթ ը զա'իգանէօի խըտմէթին չէրաֆէթինի թէզկիռա էյլէմէքտէ իտի։ Խըտմէթին պիր մըգտար օւզունլըզը տամիյաւն ը քիրամըն 'ինան ը տապր ու գարարընը սէլպ էթտէ պիլէ, պու մագամլար վէ թիզ ու փէռթէլի թէրէննիւմլեր լէնկէր ի թէհամմիւլիւ թահքիմ էտէր իտի։

Ս. Վ. ՔԻՓԷԼԻԵԱՆ

Թարսուս, 1906, Մայիս 12

ՇԱԲԱԹԱՊԱՀԼԸԳՏԱՆ ՆԱ՛ՍԸԼ ԽԷԼԱՍ ՕԼՏԸՄ

Սահիպ ի իմզա պիրատէրինիզ Մար'աչ Շէքըր Տէրէ Ինճիլի քիլիսէսի ճէմա'աթը էֆրատընտան օլուպ, 'էօմրիւմիւն իլը կիւնլէրի տիւնեա կիւնահ վէ չէյթանա էտարէթ իլէ ֆըզգ ու ֆիւճուրտա կէչմիչ իտի իսէ տէ, Ալլահըն 'ինայէթի իլէ ուօգուզ ա.էնէ մուգատտէմ եէնի տողուչ 'էօմրիւնէ պաչլամըշ իտիմ։ Իքի ա.էնէ էվվէլ իսէ Շաբաթապահլար իլէ օլան 'ալագա վէ իւնօխլէթիմ նէթիճէսի օլարագ ասֆու պիր Շաբաթապահ օլտուտմ։ Վէ ճիւմլէ Ինճիլի քիլիսէ ա'զալարը պանա հէլաք օղուլլարը կիպի կէօրիւնիւբ իտի։ Շաբաթը թէմամլէն հրֆզ էթտիմ, վէ էմրէ իթա'աթ էտէրէք խէլասըմը թէմամ էթտիմ տէյիւ գանըյօր իտիմ իսէ տէ, թէճրիպէմ իւլ պիւիւրիմ քի կիւն պէ կիւն բուհանի 'էօմրտէ թէէննի էտէրէք, ֆամիլնա, էվլատ վէ տօսթլարըմ նազարըմտա թահքիր օլուննմագտա, վէ պէնտէ չոխսի ասլահ իֆֆիխարը պէօյիւմէքտէ իտի։ Շաբաթապահլըգտա պիր թաբաֆտան բուհանի 'էօմրիւմիւ զայպ էթմէքտէ, տիկէր թարաֆտան իսէ չաբաթապահլըզըն թա իչինէ տալմըշ օլարագ, հանլըշ թա'լիմլէրինէ էյիճէ ուկեահ օլմուշ իտիմ։ Հէվի Շաբաթապահլար տէօնէլէր, պէնիմ թէպտիլ օլաճաղըմա ինանմազ իտիմ, չինքի թամմ Շաբաթա ասըլմըշ իտիմ։ Լաքին հա'մտ օլտուն քի չու ասն կիւնլէրտէ օլան ինթիսահ զէմանընտա չէրի'աթըն հիւքմիւնտէն պէնի քէնտի խէլասընա չէքտի. վէ 'ինայէթ իլէ խէլասա թա'լիմ էտէն 'Ահտ ը Ճէտիտին նօտրտանա մուգատվէմէթ էտէն չաբաթապահլըզ զուլմէթի հագըընտա չէհատէթ իչիւն մուգատտէր պէնի հազրըլամըշ տըր։ Շաբաթապահլար հէվի գանըշլարընը իպթիտատէ վէ ատտագաթ իլէ ա.էոյլէմէյօրլար. պիր գաչ հաֆթա ատտէմ Շաբաթապահ միւպէշ-

չերինին եաղտըղը մէքթուպու ասն կիւնլէրտէ պիր եալ իլէ կէօրմէյէ միւգթէտիր օլա պիլիրմ։

Միւմաիւէյհ եազմըշ իտի քի, «Պիր թազըմ այէթլէրէ նազարէն, Ցիսուսըն տօղմասը եախօտ խալգ օլաւնմասը արասընտա պիր ֆարգ կէօրմէյօրսուն, պինա՞ էն 'ալէյհ Ցիսուս Քրիստոս մախլուգ տէյիւ ինանըյօրսուն։» Պիզտէն սէթր էյլէտիքլէրի պու թա'լիմի րահթ կէլէ անլատըղմըզա չօգ ճանլարը սրգըլտը։ Մր. Ֆրէնսընըն Մար-'աչա օլան գիյարէթինտէքի թէճէմմիւ'լէրտէ պիզ տախի պուլունտուգ իսէ տէ, արթըգ Փրօ. քիլիսէլէրինէ կիրմէմէքլիյիմիզ «վահի իլէ» պիզէ էմր օլաւնտու։ Մր. Ֆրէնսընըն պիր գաչ կիւն ասնըրա կիթտի. Րաւհ իւլ Գուտսընն իչի չու եա պու չախաա մէրպսէթ օլմայըպ, Փրօ. քիլիսէլէրինտէ օլան ինթիպահ ը րուհանի փէք գուվվէթ իլէ տէվամ էթմէքտէ իտի։ Գիզ Շաբաթապահլարը Փրօ. քիլիսէլէրինտէ օլան ինթիպահլարտան սագընսըրմագ իչիւն, Շաբաթապահ Նէպիյէսի Թանըլան Միսա Վայթտան կէլմէ պիր վահի ալտըգ։ Շաբաթապահ Նէպիյէսի Միսա Վայթ հէմչիրէ 1844տէն ասնրա 17 սինինտէ իքէն վահի կէօրմէյէ պաչլամըշ, վէ հալա տէվամ էթմէքտէ իմիշ։ Շաբաթապահ միւպէչչիրի Թարաֆընտան պիզէ թա'լիմ օլաւնտընըզնա կէօրէ, վահինին մէ՞ալ ըշաւնտան 'իպարէթ իտի։

«Միւ՞մինլէր վէ գայրի միւ՞մինլէր ճէմ'իյէթլէրի պուլունընպ, պու իքի ֆըրգալար՝ Ցիսուս քէնտի մէաքէնինտէ իքէն, Անա պագարագ տաւ'ա էթմէքտէ իտիլէր։ Միւ՞մինլէր ֆըրգասը, եա'նի Շաբաթապահլար տաւ'ա էտէր իքէն, փէք ույանըգ օլուպ, Ցիսուսա նազար գըլմագտա իտիլէր. ֆագաթ տիկէր ֆըրգա պի գայտ վէ տիգգաթըզ օլուպ, Ցիսուս պուլունտընըզնէն տիկէր մէաքէննէ, եա'նի մագտիսէ կիրէր իքէն կէօրէմէտիւլէր, վէ չիմտի էվվէլքի մէաքէննէտ օլան Ցիսուսա տաւ'ա էտիյօրլար. հալպու քի Ցիսուս օրսատան գալգմըշ, վէ կէօրէմէտիքլէրի սըրատա Ցիսուսըն եէրինէ չէյթան օթաւրտուղու էճլտէն, չիմտի Փրօ. Թէօթանլար եանըլարագ չէյթանա տաւ'ա էտիյօրլար, վէ անլէրէ չէյթան ճէվապ վէրիյօր։ Հէմ ինն Թիպահլար չէյթանտան տըրլար. լաքին Շաբաթապահլար Ցիսուսըն մագտիսէ կիթտիյինի կէօրտիւքլէրինտէն, տօղրուտան Անա տաւ'ա էտիյօրլար։»

Իչէթ պու Թա'լիմի հալը հաղըրտա օլան ինթիպահ իւլէ բուպար էթտիյիմտէ, պանա էօյլէ կէօրիւնտիւ քի, Շաբաթապահ Նէպիյէսինին վահիսի Թամմ պաթըլըգ տըր։ Զիւնքի ինթիպահ ը րուհանիտէ հէր կիւն չօգ պէքրիյէր վէ չէյթանըն էօլբի օլան նիչէ քիմսէլէր օլ տէրէճէ պէրրագ սաւրէթտէ Թէվպէ էտիպ, րաւհանի 'էօմրէ պաչլայօրլար իտի քի, պուննա Րաւհ իւլ Գուտսընն իչի տէյիւ տիր տէմէք, Ալլահըն Րաւհընա գարշը կիւնահ իչլէմէքլիք օլմագտա իտի։ Գյագուզլարըմըզտան օլան Թաւզճուհան էֆ.՝ ալտըղը էմրէ կէօրէ, պիւթիւն գուվվէթլէ չալըշըյօր իտի քի, Փրօ. քիլիսէլէրինէ կէօրիւլէն խըտմէթլէրտէ հաղըր պուլունմայալըմ։ Պու ճէհտի Ալլահըն իրատէթի օլմատըղընա գանա'աթըմ գուվվէթլէնտի, վէ նէհայէթ չէֆիգ Ցիսուս իլահի լութֆը իւլէ պէնի Շաբաթապահլըգ գուլմէթինտէն չըգարըպ, սէմավի նուրընա նա՞իլ էլլէտի։ Վէ Ապրիլ 15 կիրակի սապահ վա'զը վագթընտա պէօյէք ճէմա՞աթ հուգուրընտա իգրար վէ չէհատէթ էթմէքլիյէ գուվվէթ պախչ էթտիյի իչիւն չիւքր էտէրիմ։ Վէ ճիւմլէյէ չէհատէթ էտէրիմ քի, (1) Ցիսուս պէնի Շաբաթապահլըգ գուլմէթինտէն քէնտի նուրընա չէքտիյի իչիւն մէսրուր իմ։ (2) Զէվճէմ իւլէ ալթը էվլատլարըմ պանա Շաբաթապահլըգտա օլտըղընտան չօգ գըյմէթլի տիրլէր, չիւնքի օլ զէման քէնտիմի փէք տօղրու թարիգատ կէօրիւպ, պուննըրը հէյաք օլայօր զաննընտա իտիմ։ (3) Շաբաթապահլարըն հիւէլի Թա'լիմլէրինտէն սագընմագ լազըմ իտիյինի չէհատէթ վէ իխթար էտէրիմ։ Պէնիմ կիպի նիչէ սատէ քիմսէլէրտէն Թամմ գանըշլարընը կիզլէյիպ, սալթ Շաբաթ մէօ՞էլէսի տիր կիպի գանտըրըյօրլար։ Շաբաթապահ միւպէչչիրի Ցակոբ էֆ. Թուզճըեանտան էօյրէնտիյիմիզ կէօրէ, Շաբաթապահլըղըն սալ Թա'լիմլերի չունլար տըր. «Ալլահըն ճէսէտի օլուպ, եէրի պօշ գալապիլիր։» Զատաւր էֆ. Պահարեան միւպէչչիրլերինին գանըշը Ցիսուսըն մախլուգ օլմասը տըր։ Շաբաթապահ օլմայան ճիւմլէ սաէմլերին տուա'լարը չէյթանա սաւնուլըյօր, չիւնքի մագտիսի պիլմէզլէր, Ցիսուս մագտիսէ տիր։ 1844 Թարիխինէն ասն կիւնէ գատար անճագ 144,000 քիչի խէլաս պուլաճագ տըր։ Նէ՞ գօյօ զէլալէթ տիր պաւ։ Իչէթ պու զէլալէթտէն Ալլահ պէնի խէլաս էթտիյի իչիւն համա օլսուն։ Շուրտա պաւրտա պուլունան· ասֆի Շաբաթապահ պիրատէրլէր, չօգլարընըզ տախի պէնիմ կիպի փէք սաֆվէթ իլէ տիւչտիւնիւգ, ֆագաթ Շաբաթապահլըղըն պու տէրէճէ հիւէլի Թա'լիմլէրինտէն պիր ան էվվէլ չըգմանըզը բէճա էտէրիմ։ Վէ տիզ, է՛յ Շաբաթապահլըղա մէյլ էտիպ, պու կիրտասլըն քէնտարընտա սաստէլիքլէ կէզէնլէր, ուչըրումտան սագընըն, տիւչիւչիւ հէյպէթլի օլաւյօր, չըգապիլմէք իչիւն սէմավի գուվվէթ լազըմ տըր։ Հէմտան Ալլահ Շաբաթապահլըգ զէլալէթինէ տիւչմիւչ վէ տիւչմէք թէհլիքէօինտէ օլանլարը

խէլաս էյլէօին։ 2 Կօրն. 3. 6։ Իպր. 12. 18–24։ Րօմ. 8. 2. Գալ. 3. 24, 25։ Ղուկ. 16. 16։ Րօմ. 5. 1,

ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԱՃԷՄԵԱՆ

Մար'աչ

ԿԻՒՆԱՀՏԱՆ ԽԷԼԱՍ

Մարաչտա վուգօռ' պուլան ինթիպահ ը բռուհանի էօնասընտա բուհանի մէլիոլէրին պիրիօինտէ պիր քիմսէ այաղա գալգարագ, տէր, «Պէն չիմիյէ գատար բուհանի չէյլէր, թէվպէ վէ եէնի տօղուշ հագգընտա իյիթմիշ տէյիլ իմ։ Թէվպէ էթմէք իսթէյօրըմ, ֆագաթ գալպիմ թաշ քէսիլմիշ տիր, թէվպէ էտմէյօրըմ։ Իմտի նէհօվա գատէր Ալլահ իսէ, թաշ քէսիլմիշ եիւրէքլէրի չըգարըպ, եէրինէ էթտէն եիւրէք գօյան իսէ, պէնտէ տէ պու միւ'ճիւգէօինի ֆէրա էյլէօին»։ Միւ՞մինլէրտէն պիրի պու օէօղլէրի իյիթտիյի կիպի, «Վէ սիզէ եէնի եիւրէք վէրէճէյիմ վէ տէրուննինիզէ եէնի բուհ գօյաճաղըմ, վէ ճէօխտինիզտէն թաշ եիւրէյի չըգարըպ, սիզէ էթտէն պիր եիւրէք վէրէճէյիմ» այէթինին Ֆ. Մաւգուտէն մահալինի (Եզեկ. 36. 26։) եազըպ անա վէրիր։ Կէնճ քէնտի էվինտէ սապահլայըն էրքէն գալգըպ, Ինճիլի էլինէ ալըր, վէ Ալլահըն քէլամընա այինա օլմատղընտան, Եզեկիէլ քէթապընը Ինճիլտէ արամադա պայլար։ Ֆագաթ պուլամագ։ Նիհայէթ ապամագտան օռաննարագ, Ինճիլտէն պիր ազ օգուլմադա պայլար։ Պիր գաչ այէթ օգուտղը կիպի, «Էյ Ղազարոս, տըչարը չըգ» 'իպարէսի կէօգիւնէ իլիչիր։ Տէրհալ քէթապ էլինտէն տիւչէր վէ գալպինտէ պիր հէյէճան մէյտանէ կէլիր։ Նալընըզ պայընա պուլունտղը օտատա քէնտինի տէհչէթ ապար, վէ եիւքսէք օէօ իլէ ֆիղանէ պայլար։ Օ անտէ գատիր նէհօվա քէնտինտէն թաշ գալպի չըգարըպ, անա էթտէն պիր գալպ իհսան էյլէր։ Գօւ կէնճին չէհատէթի փէք 'ամա՞իպ իտի։ տէտի քի «Գօւ չէհրատէ էն ապարամագ քիմսէ օլարագ, ուզուն միւտտէթ Շէյթանընը իյճիտի օլտուս։ ֆագաթ ապարամագընգտա • գատար թէրագգը էյլէտիմ քի, Շէյթանը մէ՞մապրիյէթինտէն ազ էտիպ, խրամէթինի պէն զապթ էթտիմ վէ անլէրէ հիւքմ էյլէմէյէ պայլատըմ։ Ամմա հա՛մտ օլտուն քի չիմտի Ալլահ քէնտիտի պէնի ազատ էտէրէք, քէնտինէ գալ օլմագ իւզրէ պէնի տա՛վէթ էյլէտի»։

Մար'աչ

Կ. ՍԻՍՄԱՃԵԱՆ

ԱՆԹԱՔԻԱՅԱ ՊԻՐ ՖՈՒՐԹՈՒՆԱ

Մայիս 5/18 ճիւմ'ա կիւնիւ սապահլայըն հավա աչըգ օլուպ, ասնրա պիր ազ եաղմապր եապը իսէ տէ, ագչամլայըն հավա թէքրար աչըլտը, վէ հէր քէօ բահաթ բահաթ ույգուտուտնա վարտը։ Լաքին կէճէչինին տա'ապ պէչ պուչուղընտա «Գալգընը, գալգընը, նէ՞ տուրույօրտընըզ, տիւնեա կէչմէքտէ տիր», տէյիւ ֆէրեատ էտէնլէրին աէօքնի իչիտիպ ույանտըղըմտա կէճէյի կիւնտիւզ կիպի կէօրտիւմ։ Էվիմիզի թաչլայօրլար զանն էթտիմ։ Հէման գափույտա աչըզ տըչարը պագտըղըմտա, եէրէ եումտրթա պէօյիւքլիւյիւնտէ տօղուլար վէ քիրէմիթ փարչալարը էնմէքտէ իտի։ Փէնճէրէ ճամլարը փարէ փարչա օլմուշ իտի։ Կէօյէ նագար էթտիյիմտէ 'ազիմ պիր իննիլթի տէվամ էթմէքտէ իտի, չիմչէքլէր պիր ասնիյէ պիւէ ֆաւրսաթ վէրմէյէրէք չագմագտա, կէօք եիւզիւնտէն եէրէ գատար տիզիլմիշ աթէչլի պուլուքլար 'ամա՞իպ պիր թարզտա գայնամագտա իտիլէր։ Նէ՞ տէհչէթլի պիր մէնզարէյէ իտի։ Կէօյիւն եիւզիւնէ պագան, օլ հէյպէթլի մէնզարէյէ պիր տահա պագամայօր իտի։ Օլ 'ամա՞իպ իննիլթի զանն էտէրօին կէօք կիւրիւլթիւսիւ տէյիլ իտի. պէր գարար տէվամ էտէն սայ՞գալար զանն էտէրօին չիմչէքտէն ֆարգլը պիր չէյ իտի. սէմատան եէրէ գատար օւզանան էյլէքթրիգլի պուլուքլար ասնըրօըն պուլուք օլմայըպ, պայգա ղարիպ պիր գուվվէթ իտի։ Տօլու տանէլէրինտէն պիրիսի վէզն օլունտուգտա 83 տիրհէմ կէլտի։ Պու ֆաւրթունա 7 տագիգէ տէվամ էտիպ քէօխտի։ 45 տագիգէ սօնրա պուլուքլար չէհրին ճէնուպ ը չարդ ճիհէթինտէ Գուսէյր տէնիլէն մահալա չէքիլտի, վէ օլ վագըթ լամպալարըմըզը եագտըգ. չիւնքի էվվէլ եըլտըրըմտան գօրգարագ անլէրի աէօյիւնտիւրմիշ իտիք։ Ֆաւրթունատան սօնրա, հավատա պիր սիւքիւնէթ օլտուս իսէ տէ, ֆէնա պիր կազ գօգուտու հիսս օլունմադա պայլատը։ Էհալի հարաքէթ ի 'արզ օլաճաղընա չիւպհէ էտէրէք գօրգմադա պայլատըլար իսէ տէ, չիւքը, աէլամէթլէ սապահ օլուպ, հէր քէս եէնի պիր տիւնեա կէօրտիւ։ Սօգագլար գում վէ թաչլարլէ տօլմուշ, էվլէրտէ ազաճլարըն տալլարը գըրըլմըշ, պիր չօգ գուչլար թէլէֆ օլմուշ, վէ խայը քիրէմիթ վէ ճամլար գըրըլմըշ իտի։ Շէհրին էթրաֆընտա իչ պուչուգ տա'ապ մէսաֆէտէ պուլունան պազ վէ պազչէլէր, ղէյթաւն ազաճլարը վէ խայը էքինլէր պու աէնէ հիչ մահտուլ վէրմէյէճէք տէրէճէտէ պօզուլմուշ իտիլէր։ Մահալի հիւքիւմէթին թախմինինէ կէօրէ, 30 պին լիրալըգ զիյան օլտըղը անլաչըլմըշ տըր։

ՅՕԳ. ՊԵՏՐՈՍ Հ. ԿՉՏՉԿԵԱՆ

Անթաքիա, Մայիս 7/20, 1906

ԱՆԸ ԻՇԽԷԹՏԷՆ ՔԻՄ ԽԷԼԱՍ ԷՏԷՃԷՔ ՏԻՐ

Անը քիմ խելաս էտէճէք տիր։

Անը նէտէն խելաս էթմէլի, օպիր պէքրի տէ-յիլ տիր. հէնուզ 6 եաչընտա գըվրըլըզ ոաչը պիր չօճուգ տըր։ Վալիտէյնի Թէրք ի իշխէթ չիրքէթինէ 'ա՞խտ օլմասըգլարը իչիւն էվտէ արա սըրա չարապ գուլլանըլըար իտի։ Սէֆիլ վալիտէյն տիւ-չիւնմէգլէր իտի քի, չօճուգ պէօյլէմէ իչքիյի սէ-վէմէք, վէ թէտարիճէն պիր պէքրի օլաճագ տըր։ Իչքէ մէխուֆ նէթիճէ. — Պիչարէ չօճուգ էյինէ կէչէն մէթալիքլէրի քէօչէ պաչընտա պուլօշան մէյխանէտէ ոարֆ էյլէմէքտէ տիր։ Ցագաթ էյ զա-լիմ, չու 6 եաչընտաքի ոապիյի պիւէրէք խարա-պիյէթ կիրտապընա սէվգ էյլէմէյէ նա՞օրլ բազի օ-լույօրըն։ Շու կիւզէլ ոամայը խարապ օլմազտան գուրթարան հո՞գ մը տըր։ Անը քի՞մ խելաս է-տէճէք տիր։

Աբթըգ չօճուգ տէյիլ, պիր մէքթէպ չակիրտի, ոընֆ արգատաչլարընըն պիրինճիսի, զէքի վէ ոէ-վիմլի պիր կէնճ տիր։ Ցագաթ հալա մէքթէպէ կիտէր իքէն 'այնի մէյխանէճինին տիւքքանընա օղրար, չարապ վէ գօնահագ չիշէլէրինի գօյնունա ոօգար ոավաուշուր։ Պա'զէն արգատաչլարընըն էվինի զի-յարէթէ չէգարըընտա պէրապէրինճէ պիր չիշէ չէ-րապ ալըր, վէ իչէրքէն արգատաչլարընա չէօյլէ ոէօյլէր իտի, «Պէն պուննաւ խօչլանտըղըմտան իչ-մէյօրըմ, անճագ քի 'ատէթ էտինմիչ իմ, վէ իոա-Թէր իոթէմէզ իչիյօրըմ։» Վալիտէօնինէ հիչ պիր չէյ ոէօյլէմէզ իտի։ Պիլիրօնինզ քի վալիտէլէր էվ-լաուլարընըն էն ճիւզ'ի գապահաթքընտան տօլայը միւթէ"էզզի օլուրլար։ Պիր կիւն վալիտէտի իլէ կէնճ գաոընըարրն Մէն' ի միւսքիրաթ չիրքէթինին մէճ-լիւինէ կիթտի, վէ օրտաս պահաուաուս կէնճլէրէ խիթապէն օլան կէրմիչէթլի վէ ճիտտի օլան նաոի-հաթլարը իչիթտիչինտէ, ոայքի արթըգ չարապա տօգաունմամագ գարարընա կէլտի։ Ցագաթ էրթէօի կիւն ագչամ թա'մընտա վալիտէօնինին իհթիյաթ-ոզգ ոուրէթտէ գուլլանտըղը պա'զը ոէօգլէրտէն թահրիք օլունարագ, գարարընտան վազ կէչտի։ Էյվա՛հ, օ թէքրար օլ մէզմաւմ 'ատէթէ մէյլ էթտի, վէ օլ հալը վիւրմէյլըն միւհէյնիպ ագընթըլա-րընտան ոիւրիւքլէնմէքտէ իտի. վէ անըն թէհլի-քէօնին տիւչիւնէն վէ վազիֆէ էտինէն եօգ իտի, Ա՛հ, անը քի՞մ խելաս էտէճէք տիր։

Իչքէ ոէգավէթ նէրտիւգանընըն պաոամագ-լարընը պիրեր պիրեր կէչէրէք քէմալէ էրմիչ, վէ չէգապէթէ գատմզէն օլմաչ տըր։ Փարագ պիր կէնճ, գօլճ միւտաէթինին Սինեոր ոէնէօինտէ ազ վագթտան մէ՞զուն չըգաճագ, ոօն վէտայը ոէօյլէ-մէյէ ինթիխապ օլունմըշ։ լէյլ ու նիհար չալըշըգ չապալամագտա տըր։ Լաքին պա'զէն պայը աղ-րըմաղա պայլար, Ֆիքրինտէ ճէրէեան էտէն Թէ-ոավվուրաթը խիւլաոա էտէմէզ պիր հալէ կէլիր. հէման կիտէր պիր գատէհ չարապ իչէր. վէ պէօյ-լէճէ պէյն րահաթ օլուր, Ֆիքր պէրրագ իչլէր, վէ մէչգինէ ոէվամ էտէր իտի։ Վէ արտաս պիր «Ի-Թէտիյիմ վագթ իչքիյի Թէրք էտէպիլերիմ» տէյիւ քէնտի քէնտինի Թէօչլի էտէր իտի։ Ա՛հ, պու եանլըշ մէօլէքտէն վէ եանլըշ էֆքեարտան անը քի՞մ գուրթարագագ տըր։

Սէնէլէր կէչտի, էվլէնտի, Ֆամիլեա ոահիպի օլտու։ Պագ, չու գուլիպէ անըն խանէսի տիր. պաղչէնին էզհար ու չիւքիւֆէսի արասընտա տօ-լայան չօճուգ անըն գըզը, վէ գավուտտա տուրան կիւզէլ եինէ տէ մաղմաւմ օիմալը գատըն անըն զէվճէսի տիր։ Եօլտան կիլիպ կէչէնլէրին չօգլարը եէքտիկէրինէ ոիւ՞ալ էտէրլէր, «Շու գատընճըղազ կէօնլիւնիւն հէր արզուսընա մալիք պիրի իքէն, նի՞չիւն հէր վագթ մահզուն կէօրիւնիւր. 'աճէպա ոէպէպի նէ՞ տիր։» Մէրգուսմէնին ահվալ ը տախի-լիչէօինէ ակնահ օլանլար ճէվապէն, «Մէրգուսմ մէ՞յուս տըր, չիւնքի զէվճի իչէր. պիր ոէրթօշ տըր, պիր պէքրի տիր։ Նա՞օրլ օլուսն տա օլ ոէ-Ֆիլէնին օիմասընտա պէչաչէթ վէ Թէպէոսիւմ ալամէթլէրի միւշահիտէ օլուսնուն,» տէյլէր ի-տի։ Մէրգուսմէ իլէ տէՖ'ա մէ՞էլէյի անլատըղըն-տա, զէվճինին այագլարընա գափանըգ, կէօզ եաչ-լարը իլէ խաթրը իչիւն իչքիտէն վազ կէչմէօինի անտէն րճա էյլէտի։ Մէրգուսմէյի չօգ ոէվէր ի-տիչինաէն, խաթրը իչիւն իչքիյի Թէրք էտէճէյինի վա՛տ էթտի. Ֆագաթ վա՛տընը իճրա էտէմէտի։ Ազ վագթտան Թէքրար իչմիյէ պայլաոը։ Աբթըգ ոէրթօշըգ անըն իչիւն զայը ի Թապէ'ի պիր չէյ տէյիլ իտի։ Անլատը քի իչքիյէ էօիր օլմաչ, էվ-վէթ, անըն խարապիյէթի նագընն իտի, Ֆագաթ անը քի՞մ խելաս էտէճէք տիր։

Անը քի՞մ խելաս էտէճէք տիր։

Իչքէ մէյխանէնին գափուտընտա տիւչմիչ պիր ոէրթօշ, չիրքնապա պէլէնմիչ, եիւզիւսթիւ եաֆրըյօր։ Գատիմ արգատաչլարը, օլ տոսթ զանն էյլէյիպ ոէ էմվալինի ուղուրլարընա ոարֆ էյլէ-տիյի գատէհ արգատաչլարը քէնտինի պրագըպ ոավաուշմուշլար։ Ա՛հ, նէ ոէֆիլ պիր հալ։ Նամուս ու ի'թիպարը, մալ ու էմվալը էլտէն կիթմիչ, տահա տա իչքիհաոը գանմամըշ պիր ատէմ։ Պաունան տահա ոէֆիլ պիր վարլըգ խայալ էտէ պիլի՛րմիսինիզ։ Վալիտէյնի քէտէր ու էլէմ իչինտէ մէգարա էնմիչլէր, զէվճէսի քիւչիւք գըզը իլէ պէ-

բապէր փէտէրինին էվինէ կիթմիչ, վէ օրատա էվ-
վէլճէ սէպէպ ի իֆթիխարը օլան զաթտան ատլայը
ութանմադտա, հաս ու մաթէմ էթմէքտէ, չիւնքի
մէզարընա պիր ատըմ գալմըշ։ Միւտհիշ մէզար,
պէքրի մէզարը, ճէհէննէմ գափուսուս։ Ա՛հ, ար-
թըգ անը գուրթարմագ միւմքին մի տիր։

Էրթէսի կիւն օ այըլմըշ ալարագ, էլլերի իլէ
եիւզիւնիւ էօրթմիւշ, վէ փարմագլարը արաաընտան
տէյլ կիպի կէօզ հաչլարը ագըտարագ օթաւրմուշ
չու հալը էսէֆիչթիմալը հագգընտա տիւշիւնէյնը
իքէն, հագընտա պուլունան Մէն՝ի Միւսաքիրաթ
չիրքէթինին իճթիմա՛ընա կիթմէքտէ օլան խրխօթի-
յան պիր խանըմ անա հագլաշըը, վէ անը օրտյա
տա՛վէթ էտէր։ Օրատա պիր չօգ նաթիհաֆտան
ատնրա, ֆէնա ՚ատէթլերինի թէրք իլէ արթըգ
եէնի պիր ՚էօմրէ պաշլամաընը թէքրիֆ էտէրլէր։
Ո՛ ճէվապէն, «Նայր, պէն թէվպէ էտէմէմ, իչ-
թիհամըն էտիրի իմ,» տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Ազ
ատնրա թէքրար տիւ՛ալ էտէր. «Ալլահ հիչ պիր
սէրհոշտ նազար ը էհէմմիյէթէ ալըր տա անը գուր-
թարըր մը։» Անլէրճէվապէն, «Ա՛հ, էվվէթ, Ո՛ ճիւմ-
լէնին հօշունա էօլտիւ,» տէրլէր։ Պաւ աէօզ իւզե-
րինէ անըն իմանը գաւվէթլէնիր, վէ քէնտինէ
թագտիմ օլունան խէյտաը գապալ էտէր։

Է՛յ ճիւնտաւտ ը մէլո՛իքէ, թա՛ճիլ էյլէյին, չու
միւժտէյի սէմավաթտա իւ՛լան էյլէյին. Սէմա վէ
զէմին չատման օլտուն. չիւն մէլիքէ ի զտալ ճէ-
լալ Օհտաւա զալիպ օլտու, վէ էնճամ օ խէյտա
պուլտաւ։

Է՛յ մէյհօր վէ սէրհոշ ատօթում, հէր քիմ ի-
սէն, Օհտաւտտան զայրիտէ խէյտա հօզ ատըր։»

(Ինկիլիզճէյէն ՊՆԷՃԼԴ)

ՆԱՅԻԴ Վ. ՏԷՎՐԻԿԱՆ

ԳԱՅՏՍԸԶ ԿԷՆՃԼԷՐԷ ՆԱՍԻՀԱԹ

Կէօրիւնէնլէր մաւվագդաթ վէ կէօրիւն-
մէյէնլէր միւէպպէտ տիր (2 Կօր. 4. 18։)

Բհա՛չքի ՚ագիլ օլտուգ, պուննու անլայա
իտիլէր. ՚ագըպէթլէրինի տիւշիւնէ ի-
տիլէր (Թէս. 32. 29։)

Կիւվէնիլմէզ չէպապէթէ,
Միսլի կէօլկէ օլաւր զա՛իլ.
Նիչէլէրի պուննան էօթէ
Տէվամի պիր ՚էօմրէ մա՛իլ.
Գագ՝ չաւ փիրէ, նէ՛րտէ թագաթ
Զա՛իֆլէնմիչ տիւշմիւշ տարա,
Էօյրէնիրտին պուննու, ֆագաթ
Ֆի՛մ պիլիր քի նէտէն ատնրա։

Միսլ ի էզ՛ար ատլար ճէվալ
Վէճճի ինսան օլաւր թէպտիլ.
՚Իլէլ, էմրազ, չէրբ ու մէլալ
Էտէր հիւան ի վէճճի թէնգիլ.
Մատտի ճէվալ ֆանի զայէթ,
Էթմէ անա ա՛հ, մուտտաթա.
Ինանմազ՚սան պուննա չայէտ
Կէօրէճէքտին նէտէ՛ն ատնրա։

՚Էօմիւր ֆանի, կիւլէ պէնգեր
Զալիմ էճէլ խաթըր պիլմէզ.
Թիւրապընտա ինսան կէզեր
Հիչ պիր պախթտան ճանը կիւլմէզ.
Հէր նէվճիվան զանն էտէր քի
Փէք աւզագ տըր օլ մէզարա.
Նանըլտըղըն անլար պէլքի
Անլար ամմա նէտէ՛ն ատնրա։

Տիւշիւնմէյիգ ՚ագըպէթին
Պէն ի պէչէր պիգայտ հաչար.
Ֆաղիլէթի սայըգ չէթին
Զօգ սէֆ՚ալար Հագգտան չաչար.
Գիր տէ պիր կիւն նահճահանի
Ճէլգ օլունտաւր օլ հուզուրա.
Ֆէրհատ էտէր «Ֆուրթաթ հա՛նի»
Սօրար ամմա նէտէն ատնրա։

Կիւչ էյլէ աէն, է՛յ նէվճիվան,
Տէյիլ խիլաֆ պաւ կիւֆթարըմ.
Վար՛քէն ֆուրթաթ կէլ իմանա
Պիթիր ճէհտին, գօմա հարըմ.
Ինֆիսալէ չաւ ՚ալէմտէն
Կիթմէզտէն, կէլ պիր գարարա.
Ալ պիր հիւսէ մէգալէմտէն
Փէչ՚ման օլմա նէ՛տէն ատնրա։

Է՛յ Խալիգիմ, էպգ ի միւշֆիգ
Բահմ էյլէ Սէն պէն գաւլընա.
Քէլամարընը օլուպ րէֆիգ
Իրչատ էթտին հագգ հօլունա.
Օլմասըն քի պաւ միւնեւատտա
Պի գայտ օլուպ էլթաֆըննա,
Էնճամ պիր տէ բաւզ՚ ճէզատտա
Ույանայըմ նէտէն ատնրա։

Մար՛աչ ՅՈՎՍԱՓԻՄ Ա. ԳԱՑԱՑԵԱՆ

Մայիս 2, 1906

ՄԻԻՍԱՀԷՊԷԼ

(Ծ. Գ. Գ.)

Սէ՛՞լ. Փրօթէսթան քիլիսէլէրինտէ, փէտէր
ետ վալիտէսի քիլիսէ ա՛զատը օլմայան չօճաւզլա-
րըն վաֆֆիզ էտիլմէտէսի միւնասի՞պ մի տիր։

Պէօյլէլէր պա՛զէն էրմէնի քիլիսէօինէ կէօնտէրիլիպ, օրաւտա վաֆթիզ էտիլիյօր. վէ պու վաֆթիզ միւթէպէր աստ էտիլիյօր։ Իմտի նի՛չիւն Փրօ. քիլիսէլէր տախի անլերի վաֆթիզ էթմէսին։

Ճնվպ. — 1902 Ա-եաթէրինին 41ինճի նօմէրօսընտա «Նի՛չիւն վաֆթիզի 'ասմասի էթմէյիզ» սէրլէվհալը պէնտէ պու ախ՛ալա ճէվապ վէրմիչ իտիք։ Մէզքիւր պէնտէ իզահ էթտիյիմիզ կէօրէ, վաֆթիզ Ծիսուս Քրիստոսա իման էտիպ, Րուհ իւլ Գուտս իլէ թէճսիա օլունարագ եէնի հայաթա մալիք օլմագլըզըն խարիճի պիր 'ալամէթլէ 'ալէնէն պէյան էտիլմէսինտէն 'իպարէթ օլուպ միւ'մինլէրէ վէ քիլիսէ ա'զալարընա 'ա՛իտ պիր ային ի մուգատտես տիր։ Զօճաղլար վաֆթիզինտէ իսէ քէնտի էվլատլարընըն օլ եէնի հայաթա նա՛իլ օլմալարը իչիւն արզու վէ իւմիտ էտէն միւ՛մին վալիտէյն քէնտի էվլատլարընը պու ային ի մուգատտես վաըթաըյլա օլ եէնի հայաթա թախախ էտէրլէր։ Պու թագտիրտէ անճագ օլ եէնի հայաթա խմանլարընը 'ալէնէն թագրիր էթմիչ օլանլարընն, ևա՛նի քիլիսէ ա'զալարընըն քէնտի էվլատլարընը վաֆթիզ էթտիրմէլէրինտէ պիր մա՛նա վէ միւնասէպէթ վար տըր։ Քէնտի էվլատընը էրմ. քիլիսէօսինտէ վաֆթիզ էթտիրէն պիր Փրօթէսթանթ, զըմնէն անըն էրմ. քիլիսէօսինին ա'զաըը օլմաըընը իսթէմիչ օլույօր, պուռնտա իսէ օ ազատ տըր։ Վէ Փրօ. քիլիսէլէր սա՛իր քիլիսէլէրին վաֆթիզլէրինի միւ'թէպէր թուռթուգլարը իչիւն օլ վաֆթիզի տէ գապուլ էտէրլէր։ Լաքին քէնտի էվլատլարընը էրմ. քիլիսէօսինտէ վաֆթիզ էթտիրէն հէր Փրօթէսթանթ պուռնու պիլա իսթիռնա պիր ի'թիգատը պաթըլ եախօտ եանլըշ պիր էօտա իւզէրինէ իճրա էթտիրտիրինտէն, օլ պաթըլ ի'թիգատլարը վէ եանլըշ էօտալարը, պիզ օլ վաֆթիզլէրի իճրա էտէրէք թէչվիգ էթմէք խաթէմէյիզ։

Ս. Պիր տօթ Միաղաւանաւէթիւն հագգընտա չախօտ էֆքեարըմըզ նէ իտիյինի ախ՛ալ էթմիչ տիր։

Ճ. Պիզիմ չախօտ էֆքեարըմըզճա, Միաղաւանաւէթիւն տօղրու տէյիլ տիր, վէ Սալուս ը Շէրիֆ թա'լիմի Ռ. Մուգտէ վաղՀ պիր սուրէթտէ թէպլիղ էտիլմիչ տիր։ Վէ Սալուս ը Շէրիֆ թա'լիմի Ռ. Մուգ-է միւթաալըզ օլտըգտան մա'տա, անըն 'ադլա ֆա՛իգ ճիհէթլէրի վար իսէ տէ, քիւլիյէն մա'գուլ պիր թա'լիմ տիր։ Պիզ քիւչիւքլիւյիմիւզտէ «Խրիսթիյանլըղըն չու Սալուս ը Շէրիֆ թա'լիմի օլմասա տահա էյի օլմազ մը իտի» տէյիս տիւչիւնիւր իտիք։ Շիմտի իսէ թա'լիմ ի մէզքիւրը խրիսթիյանլըղըն չէրէֆի վէ սէպէպ ի իֆթիխարը օլան պիր հագիգաթ 'ատտ էտէրիզ վէ մէսէրրէթլէ գապուլ էտէրիզ։

Ս. Քրիստոսըն ուլուհիյէթինէ ինանմասըզը մա'լիւմ օլան պիր զաթ պիր Ինճիլի քիլիսէ իլէ 'Աչա ի Բապպանիյէ իչթիրաք էթմէք խաթէմէքտէ, օլ քիլիսէ պուռնա միւսա'ատէ էթմէմիչ։ Իմտի պու զաթ պիզէ Քրիստոս հագգընտա քէնտի էֆքեարընը իզահ էտէն պիր պէնտ եօլտըր օլուպ, անը նէյր էթմէմիզի, վէ օլ քիլիսէնին մէալէյինէ տա՛իր պէյան ը էֆքեար էթմէմիզի թալէպ էթմիչ տիր։

Ճ. Էկէր պիր քիլիսէ Քրիստոսըն ուլուհիյէթինէ ինանմայան պիր քիմսէ իլէ 'Աչա ի Բապպանիյէ իչթիրաք էթմէք խաթէմէզսէ, ազատ տըր, վէ պէօյլէ եափմաղա հագգը վար տըր։ Պու նէվ' պիր մու'ամէլէ օլ քիմսէյի թահգիր էթմէք. եա անը քէօթիւ տէյիւ հիւքմ էթմէք սայրլմազ։ Պունըն մա'նասը անճագ չու տըր քի, 'Աչա ի Բապպանիյի իճրա էտէնլէր' Քրիստոսը քէնտիլէրին Ալլահը վէ Խէլաքեարը տէյիւ թանըտըգճա, Քրիստոսըն քէֆարէթինտէ օլ իլահի վէ տէրին մա'նայը կէօրմէյէն պիր քիմսէնին քէնտիլէր իլէ իչթիրաք էթմէսինէ պիր միւնասէպէթ կէօրմէմիչ օլուրլար։ Օլ տօթաւժըզըն Քրիստոսըն զաթընա տա՛իր պէյան էթտիյի էֆքեարա կէլինճէ, պիլա չիւպհէ ինճիլ ի Շէրիֆտէ Քրիստոսա «Մախլուգաթըն իլքի» տէնիլմիչ, Ալլահա «Բապպըմըզ Ծիսուս Քրիստոսըն Փէտէրի» թէմմիյէ էտիլմիչ, վէ Քրիստոս քէնտիսի «Փէտէր պէնտէն պէօյիւք տիր» տէմիչ, վէ սա՛իրէ։ Լաքին Ուլուհիյէթին իւգնիւմի սանէսինի Անըն թէնէզզիւլ էտիպ թէճէօսիւս էթմիչ իտիյի հալինտէն թէֆրիգ էթմէմիզ լազըմ տըր, եա՛նի ուլուհիյէթտէ օլան «Օղուլ» եա «Բէլամ»իլէ ընչէնէ Քրիստոսըն, եա՛նի քէնտինի թախլիյէ էտիպ, գուլ սուրէթինի ալանըն արաօընտաքի ֆարզը խաթըրտա թուռմալըզըզ։ Բապպըմըզըն մանտուտիյէթի հագգընտա աէօյլէնիլէն ճիւմլէ քէլամլար՝ Անըն պու թէնէզզիւլիւնէ նապարէն խաթիրմալ օլուննըզ տըրլար։

Ս. Կիրակի կիւնիւնտէ իփէք պէօճէյի վէ որ պէօյէմէքլէ մէչղուլ օլմագ ճա՛իզ մի տիր։

Ճ. Գիր սաէմին քէնտի մէրքէպինէ եէմ վէ սու վէրմէսի ճա՛իզ օլտըզը կիպի, իփէք պէօճէյի վէ արըլարընա տախի եէմէք վէրմէսի ճա՛իզ տիր։

Ս. Խրիսթիյան հէքիմլէրին կիրակի կիւնիւ խաաթալարա տա՛վէճ էտիլտիքլէրինտէ անլէրտէն այագ թէրի ալմալարը ճա՛իզ մի տիր։

Ճ. Հէքիմլէրէն խըտմէթինէ իհթիյաճ զարուրի օլտըզը իչիւն կիրակի կիւնիւնտէ տախի խաաթալարը զիյարէթ էթմէքլէրի լազըմ կէլիր։ Լաքին օլ կիւնտէ իւճրէթ ալըպ ալմամաղա մաւխաթալ տըրլար։ Ալըրլարսա կիւնահ օլմազ. ալմազլարսա ֆաղիլէթ օլա պիլիր։

ՇՈՒ՞ՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

1906, Մայիս 20/2 ցուն.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէրնա՛ատէթ. Պուքրէշտէ միւնթէչիր Էնվէվեն-փաշա Րահմի զազէթասը Բուամանիա սէֆիր ի ճէտիտի Մ. Փափինեսնըն ի՛թիմատնամէսինի Թագտիմ իչիւն հաւզուր ը հազրէթի Փաթիշահիտէ միւռուլ չերէֆինէ նա՞իլ օլորըընտան պահալէ, Թիւրքիա իլէ Բուամանիա արաաբնտագի սամիմանէ միւնասէպաթըն կիւնէն կիւնէ թէ՛էյիւտ էթտիյինի պէյան էթմիշ տիր։ —Բուամանիա գրալընըն զըրզընճը տէվրի սէնէվի ի գու՛ուտը միւնասէպէթսիւէ ճանիպ ի էյրէֆ ի հազրէթ ի Փաթիշահիտէն մա՛իյէթ ի սէնիյէ միւչերի 'Ապտ Ուլլահ փաշա հազրէթլերը Բուամանիա սէֆարէթխանէսինէ ի՛զամ, վէ պէյան ը թէպրիքնամէ էյլէմիշ տիր։

Վէյա՞ն ը Շահանէ. Խիւտավէնտիկար վիլայէթի տախթընտէ էրմօղրուլ սանճաղընտա վազը՛ օլուպ, կէօլ—փազարը նամ պաթազընըն գուրսուլարագ օ ճիվար հավաալընըն թէմիզլիյի մուհաֆազա էտիլմէկը, վէ թաթհիրտէն սօնրա, վիւճուտէ կէլէճէկ արազի էմանընտան 0/0 Յիւնիւ Համիտիյէ սէնայի՛ մէկթէպինէ, վէ տիկէր իւչիւնիւ տախի Համիտիյէ—Հրճազ տէմիր եօլու ի՛սարէ ի մալիյէ վէզնէսինէ թէսլիմ էմմէկը իւզրէ, քէնտիլէրինէ բուխսաթ վէրիլմէսինէ տա՛իր թիւճճարտան Մէհմէտ 'Ալի վէ տա՛վա վէքիլլէրինտէն Ահմէտ Սագը էֆէնտիլէր թարաֆընտան թրճարէթ վէ նաֆի՛ա նազարէթինէ պիր իմթիտա՛ թագտիմ էտիլմիշ իտի։ Նազարէթ վէ վիլայէթ ի միւշարիլէյհիւմա պէյնինտէ ճերէյան էտէն մուխապերէ նէթիճէսինտէ պիր թագըմ չարթլարլա բուխսաթնամէ ի մէզքիւր ի՛թա զըլընճագ տըր։ Ռէյֆիյէթ Գապ ը 'Ալի ճանիպինտէն իմթիղան օլունմըշ տըր։ —Մանաաթըր տախիլինտէ քեա՛ին Ավտէլա գահրիյէինտէ պաշ կէօսթէրմիշ օլան չերիրլէր գահր ու թէնքիլ էտիլմիշ տիր։ — Սէլանիքտէ թէ՛օխա օլունաճագ օլան էլէքթրիդ թրամվայ՝ Սիւա գափըլճալարըյլէ Խօրթուճ տաղընա գառար օզրայաճագ տըր։ — Էրզագ ը 'առքերիյէ միւթէ՛ահհիւտլերինտէն իմամիլ պէյ՝ Գօնեա իմթիսիօնը ճիվարընտա պուխարլէ միւթէհարրիք պիր ուն գապրիգաթ իինտա ու ինչաաընա պաչլամըշ տըր։ — Սէօիւտ գազաաընա թապի՛ Պօզ Էօյիւքտէ զահիրէ չերարըլան քէօմիւր մա՛ուէնինին չերա՛իթ ի մուդարրերէ վէճհիլ միւաթէա՛ի թէվֆիդգ պէյ իլէ րէֆիքի վէրիքլի 'իւհտէսինէ իհալէի գարարկիր օլմուշ տըր։ — Դեկտեմբեր իպթիտաաընտան Ապր. 10ընա գատար Սէլանիք թէլէկրաֆ վարիտաթը 585,701 ղրչ.ա վէ փօսթա վարիտաթը 1,114,271 ղրչ.ա պալիղ օլմուշ տըր։ — Կէյէն 321 սէնէսի, 'ուսմաւր ը նաֆի՛ասը նօգթա ի նազարընտան Փօսթա վիլայէթի 4ճնճիւլիւքիւ իդրազ էյլէմիշ տիր։ Վիլայէթ ի մէզքիւրէ տախիլինտէքի տէվա՛իր ի պէյէտիյէսի իրատը 1,679,602, վէ մէսարիֆաթը 1,718,480 ղրչ.ա պալիղ օլմուշ տըր։

Մէ-ընէվվէ՛ր. Պէտէրհան օղուլլարընտան օլուպ, Թարապուլուս ը Ղարպա կէօնտէրիլմիշ օլան մա՛ալիւմ չախթարըրն օրա իսթինաֆ մահքէմէսինճէ իճրա օլունան մուհաքէմէլերի նէթիճէսինտէ, պունլարըն փայիթախթճա տախի պիլինմիյէ՛ պաչգագա վէ միւշքէրիքէն միւզաքէրաթ ը ֆէսատիյէ իճրա, վէ օլ պապատէ պիր իսթիֆագ ը խաֆի 'ագա իլէ ասայիշ ի մէմլէքէթի սէքթէտար էյլէյէճէք միւճրիմանէ վէ խա՛ինանէ մագոէտլերինէ թէրվիճէ սա՛յ էթտիքլերի, վէ պա՛զը չախթարը սիլահլանարբարագ մուգաթէլէյէ սէվգ ու թահրիք, վէ պինէնէֆս սիլահլանմագ սուրէթիյլէ տէ հէր պիրինին տէրճէճէլերինէ կէօրէ, իչտու ֆէսատ գազիյէսինտէ ճիւրմէլերի սապիք օլորըընտան, թահրիք ը հիւքմէ ալընմըշ, վէ օլ պապատէ թանզիմ օլունան հիւքմ ի՛լամընըն մահքէմէ ի թէմիզ պաչ միւտտա՛ի ի 'ուսմանմիլիյինէ վէրիլմէք իւզրէ Էօլա չըգարըլմըշ օլուպ, ի՛լամ ը մէզքիւր վիւրուճընտա հարթիյէն նէչր ու ի՛լան ֆօլունաճագ տըր։ —Հայվան խաթթալըզընըն մէն՛ ի սիրայէթի զըմնընտա հայվանաթ ը էհլիյէնին թապի՛ թուլտուղը էմր ի մու՛այէնէնին տէվէլէրէ թէշմիլի իլէ էօհապընա չէհատէթնամէ ի՛թաը թահրիք ը գարարա ալընմըշ տըր։ —Տէրնա՛ատէթ իլէ Շիմալի Ամէրիգա արաաընտա թէլէկրաֆ մուխապերաթը իչիւն եէնի պիր թարիգ քիւշատ էտիլմիշ, վէ չէհրիմիզտէն Նիւ Եորգ վէ սա՛իր Ամէրիգա պիլատընա Տէրնա՛ատէթ—Ռէօսթէնճէ գապլօսը վասրթաորյլէ քէչիսէ էտիլմէք իւզրէ թէլէկրաֆնամէ գապաալընա իպթիտար օլունմըշ տըր։ —Ամէրիգանըն Պօսթըն չէհրինտէ պիր ճամի՛ ի չերիֆ ինչաոը էսպապընա թէվէսսիւլ օլունմուշ։ —Փէթերսպուրկտա ինչաոը մուսամմէմ օլան ճամի՛ի չերիֆ իչիւն միւնասիպ պիր արաանըն թէտարիք վէ իչթիրաոը գարարկիր օլմուշ տըր։ —Մէսքէն վէ մէքեանկար ինչա՛աթընտա առա՛ ի իսթի՛մալաթա մէյտան վէրիլմէմէք իւզրէ, պա՛տէմա ինչա՛աթը մէպհուսէնին ֆէնն տա՛իրէսի տախիլինտէ իճրաոը զըմնընտա պիր հէյ՛էթ ի հէնտէսիյէ թարաա-

ֆըննան միւթէմատի նազարէթ ալթընտա պուլունըրըլմասը, վէ քէչճի ու մու'այէնէ խարիճին-տէ պիւա րուխսաթ 'իլավէլեր վէ թէվճի'լեր վուզուա կէթիրիլմէմէսի, վէ խիլաֆընտա պուլունաճագլար հագգընտա մու'ամէլէ ի լազըմէնին իճրասը էմր պուլուրըլմըշ տըր։ —Սրրպիոթեան իլէ 'ադա էտիլէն թիճարէթ մու'ահէտէնամէսի մագրունը միւսա'ատէ ի ճէնապ ը փատիշահի պուլսուրըլմասը իւզէրինէ մասնաւոտագ նուսխէլերի թէ-'աթի էտիլմիշ տիր։ —Մէմալիք ի Շահանէտէն իխրաճ օլունան ամիճոնըն մըգտար ը ասկէվիսի 600 պին քիլօկրամ, վէ գըյմէթի 900,000 լիրա ի 'Օսմանիյէ պաիճ օլմագտա տըր։

Փը. ճէմ'ոնը. Կ. Ի. Շիրքէթինին 'ումում քեաթիպի Տօգ. Րօպըրթ Ուանտընգալ չէհրիմիզի զիյարէթ էթմիշ օլարագ, պու միւնասէպէթէ կէչէն կիրակի էօյլէտէն ոնրա Պայպլ Հասւատա կէնճլերէ պիր նասիհաթ էյլէտի, վէ Փրօֆ. Տ. Յակոբեան էրմէնիճէյէ թէրճէմէ էյլէտի։ —Ապրիլ 1է միւսաապը կիրակի կիւնիւնտէ, Իսկէնտէրունտա պիր Փր. քիլիսէսի թէչճիլ օլունմըշ տըր։ —կէչէն հաֆթա Զարչէնպիհ կիւնիւ Պատ. Ստեփան Զորիկեանըն գայըն վալիտեսի Մայր Սրբուհի Ներկարարեան 83 սինէնինտէ օլարագ վէֆաթ էյլէտի։ Միւթէվէֆֆաթ ը մէհմէտիյէ 'ան ասլ Իզմիտլի օլուպ, իւլ Փրօթէսթանլարան վէ գայէթ տինսար պիր խաթաւն իտի։ —Լանկա Ինճիլի քիլիսէսի ա'զասընտան Մինքայէլ էֆ. Գափրիէլեան պու եազընլարտա պէչն հիւմմասընտան թուխտուլուպ 10 կիւն խաթա եաթարագ, պու հաֆթանըն Զարչէնպիհ կիւնիւ վէֆաթ էթմիշ տիր։ Միւթէվէֆֆաթ ի միւմաիլէյհ 30 սինէնինտէ, խոշ թապի'աթլը վէ խրիսթիյան սիրէթլի պիր կէնճ օլուպ, քէնտինի թանըյանլարա սեվկիւլիւ իտի, վէ քիլիսէսինտէ ֆա'իտէլի պիր մէվզը' իրազ էթմիշ իտի։ Երգիչ խուսմըրը ա'զասը, վէ կէչէն սէնէ Հոգաբարձու մէճլիսինին քեաթիպի իտի։

Հայ Լաս. ճէմ'ոնը. Եոաչոյ Պոդոչոֆ Տէրթուա'ատէթին սա'իր քիլիսէլերինտէ տէ թէէրիպէ էտիլմէքտէ տիր։ Ղազէթալար պու չէյի 'այէլ 'ումում թագտիր վէ թանէինէ թէլագգը էթմէքտէ տիրլեր։ Պա'զրլար պու եէնի ուսուլըն քիլիսէյէ իտխալը իչիւն Ս. Կաթողիկոսըն բէսմէն միւսա'ատէ վէրմէսի լազըմ իտի տէյիւ ի'թիրազ էտիյօրլար իսէ տէ, սա'իրլեր պէօյլէ պիր միւսա'ատէյէ լիւզում օլմասըզընը, վէ Րուսիա քիլիսէլերինտէ պու նէվ' թէէրէննիւմաթա զաթէն միւսա'ատէ էտիլմիշ օլմասը պիւիւի'իւ բուխսաթ վէրիլմիշ օլմագ սայըլըը տէյիւ իտտի'ա էթմէքտէ տիրլեր։ — Կէչէն հաֆթա փէնճչէնպիհ կիւնիւ Ազգ. Հիւանդասոցըն 74նճի բէօ'խէնէ ի տէվրիյէսի իճրա էտիլմիշ տիր։ Օլ միւնասէպէթլէ վէրիլէն րափօրթան անլայըլլաըզընա կէօրէ, կէչէն 3–4 սէնէ զարճընտա միւթէ'ասիրա վասիյէթլէրտէն 3,800 լիրա ճաղլա հասըլաթ օլմասը տըր։ Սէնէ ի հազըրէ իպթիտասընտա խասթախանէտէ 804 խասթա, 147 մէ'մուր պուլունմագտա իտի։ Էյթամխանէտէ 190 չակիրա վար իտի։ Կէչէն սէնէնին իրատը 1,347,889 զրչ. վէ մէսարիճաթ ը ատիյէ 1,269,772 զրչ., վէ ինչա'աթ վէ ֆէվգէլա'ատէ մէսարիճաթ 77,405 զրչ. օլմասը տըր։ Կէօրիւնիւյօր քի սէնէտէ խասթա պայընա 2,323 զրչ., թէմարխանէտէ ատէմ պայընա 1,273 զրչ., ամէզէնին հէր պիրինէ 1,150, էյթամըն պէհէրինէ 1,510 զրչ. մէսարիճ օլմասը տըր։ — Տ. Զաւէն Ծ. Վրդ. պու հաֆթա Տէրիսա'ատէթէ միւվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

ՊԻՋԷ ԿԷՕՆՏԷՐԻԼԷՆ ՔԻԹԱՊ

Զորե+լէզօեան խօսէկյօնլիէն, Հայ. Գազ. Անգլ. Գերմ. Զ. Տ. Ս. Փափագեան. Կ. Պոլիս, Տպագրութիւն Ճ. Մատթէոսեան 1905։

Պու քիթապ հիւսն ի թապի'աթա միւթապէգ պիր սուրէթտէ ճիլտլէնմիշ օլարագ, մէզքիւր տէօրթ լիսանլարտան, միւսահիպլէտէ իսթի'մալ օլունաճագ քէլիմէլէր վէ 'իպարէլերի վէ մուխթասար մէզքթուպլարը հավի տիր։ Օլ լիսանլարտա գօնուշմագ էօյրէնէնլէր անը ֆա'իտէլի պիր սուրէթտէ գօսլանա պիլիրլեր։

ԹԻՒՃԱՌԻՑԷ		Լիրա 100 զրչ.-տան	
Պոլպայ օգգա	փրչ.	Կալ չիֆթ թէնէկ. զրչ.	
Անատօլու սէրթ	39½–40	Րուս, փիացամըզ լիչին	27
Անատօլու ա'լա	41½–42	Շէյէզ գանթար	զրչ.
Ռան չուվալ	զրչ.	Թըրիէսթէ	79
Գըրմա ա'լա	—	Րուս	—
Էնգա. Գօն. Գըր.	—	Գահվէ 100 օգ.	6½–7 լ.
Օսէտա	93–96	Փէչինճ չուվալը	զրչ.
Աչէ օգգա	փրչ.	Մըսըր	86
Անատօլու Ա.	29	Խկիւիզ	110
» Բ.	27–27	Րիզօն	ֆր. 42½
Ֆասուլիա	100 օգգա	Ճափօն	142
Դարա Տէնիզ	175–180	Ճափն. Թագլ. ղ.	130
Սէլանիք	245–250	Փամ. Ատանա օգգա	6½–6½
Թէֆէրիչ օգգա	զրչ.	Աֆիօն	օգգա
Էնգադրէ, Եօզղատ.	16½–17	Գա. Հիս., Պալըք.	100–104
Ճնճան օգգա	զրչ.	Նէֆ. Անատ. օգ.	փր. 22
Անատօլ. գըրմա	7¾–8	Պալըքէսիր	58–66
		Սոսամ օգ.սը	փր. 90

ՍԱՐՐԱՖԻԷ	Էհմամ ը Միւպէտտէլի	Լ. Օ.	103 16
Շարդ Տէվիր Եօլու Թահվիլաթը		Ֆրանգ.	144
Ա. Գրէտի Ֆոնտիէ Էմիսիոնէն		»	316
Բ. » » »		»	266
Պանգ Նասիոնալ սը Կրե-		»	438

Մէճիտիէ	զրչ.	107	26	Գրէմից	զրչ. 50 20
Մէճիտիէ	»	100	30	Լիրա Ինկիլիզ	» 109 20
Ռումի Ռա-ֆիզէ		104	10	Կուամիւ Մանէթ	» 68
Նասիոնալ	զրչ.	87	5	Գա'իմէ	» » 8 68

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Պէյ եւ Փէյ Տ–Նաֆէպոլ. Ալմանիանըն եէնի խարիճիյէ նազըրը Պարօն Ժօն Զէրօքի՝ կէչէն հաֆթա քէնարինին իլք մաւհիմմ նուէթգընը իրատ էթմիչ վէ տէմիչ տիր քի, «Ղազէթալարտա իթթիֆագ ը Միւաէլլէֆին պօղօլտըղընա տա՞իր պիր թազըմ չայի՛աթ նէչր օլունմըչ իսէ տէ, պաունլարըն հէփիսի մէղքիւր իթթիֆագընն պօղուլմասընա արզաքէչ պաուլունանլարըն խայալաթընտան 'իպարէթ տիր, զիրա իւչ տէվլէթ տախի մէղքիւր իթթիֆագը քէմալը ըէպաթլէ մուհաֆազատա պէրտէվամ տըրլար։ 'Ալէյհուսսաւս, մէմլէքէթինտէն տահա եէնի 'ավաէթ էթմիչ օլան իթալիա ըէֆիրինտէն քէնտի հիւքիւմէթի նամընա պօ. պապտէ ղայէթ գաթ'լ թէ՞մինաթ ալտըմ։ Պա'զը Մաճար ղազէթալարընըն թէֆէվվիւհաթընա բաղմէն, Ալմանիա վէ Ավսթրօ–Մաճարիսթան միւնասէպաթընըն պօղուլտըղը իտտի'ատը պիւսպիւթիւն վահի տիր։ Իմփէրաթօր Վիլհէլմին Վիէննայը զիյարէթի մահզա միւշաւրիէյհին Հափսպուրկ խանէտան ը իմփէրաթօրիսինին րէ՞իս ի մաւ'ազղամընա գարչը չախի հիսաիյաթ ը հիւրմէթքեարանէսինտէն նէչ'էթ էթմէքտէ տիր։ Պա'զըլար պօ. զիյարէթի իթալիայա, պա'զըլար տախի Ինկիլթէրրայա գարչը պիր նիւմայիչ մագամընտա թէլագը վէ թա'րիֆ էթմիչ գալզըչմըչլար տըր։ Կէրէք Ավսթրօ–Մաճարիսթան, կէրէք Իթալիա տէվլէթի Ինկիլթէրրա իլէ ղայէթլէ տօսթ օլտըգլարընտան, օ կիսի պիր նիւմայիչտէ պաուլունմագըղա հիչ պիր ըէպէպիմիզ եօք տըր, վէ պիղ օլ միւնասէպաթը տօսթանէյի քէմալը մէմնուննիյէթլէ թէլագը էտէրիզ։ Ալմանիա իլէ Ինկիլթէրրա արաըընտաքի պիւրօտէթ միւտաէթի արթըգ կէչմիչ տիր, տէրհէմ, զաննըմճա, պօ. մէճլիսին էֆքեարընը պէյան էթմիչ օլուրըմ։ Ալման պէյէտիյէ րէ՞իսլերինին Ինկիլթէրրայը զիյարէթ էթմէյէրի միւնասէպէթիյլէ Ինկիլիզ ահյաճիյունըն գուլլանտըգլարը էլճազ վէ թա'պիրաթ ը տօսթանէ Ալմանիա հիւքիւմէթինէ վէ հէր թաբաճատա մահզուզիյէթ ի 'ազիմէյի մուճիպ օլմաւ տըր։ Ալմանիա հիւքիւմէթինին խարիճի մէղէք ի զավիսինին էտաս ը 'ատիմ իւլ ինտիրաը էվրօփատա ծուլհ ու միւսալէմէթի մուհաֆազա, վէ պիճիւմլէ տէվլէթլէր իլէ թէ՞ետի միւնասէպաթը հասանէ էթմէքտէն 'իպարէթ տիր։» Իթալիա ղազէթալարը Ալմանիա խարիճիյէ նազըրընըն իւպու նուէթգընտան հէմ իթթիֆագ ը Միւաէլլէֆին մէթանէթի հագգընտաքի պէյանաթը, հէմ տէ Իթալիա վէ Ինկիլթէրրանըն տօսթլըղը հագգընտաքի զիքր ու իֆհատէսինտէն տօլայը զայէթլէ մէմնուն գալմըչլար տըր։ Ֆրանսըզ ղազէթալարընըն պօ. պապտէքի պէյանաթլարընտա Ֆրանսա ահյահյաթ ը խարիճիյէսինին պիւա թէպէտտիւլ տէվամ էթմէքտէ օլմասընա նազար ը տիղգաթ ճէլգ էտիլմէքտէ տիր։ Մ. Րուվիէ՝ Մ. Տէլգասէյին եէրինէ խարիճիյէ նազըրը օլտըղընտա իպթիտա թէպտիլ ի մէղէք էթմէքլիյի տիւչիւնտիւ իսէ տէ, անըն իմքեանօզդ օլտըղընը կէօրտիւ, վէ Մ. Պուրժուա 'այնի մէղէքտէ տէվամ էթմէքտէ տիր, զիրա Մ. Րուվիյէ գապինէսինին մէվզը' ի իգթիտարտան տիւչմէսի ահյահյաթ ը խարիճիյէսինտէն նէչ՞էթ էթմէմիչ տիր։

Ալէքսէյ–Մաճէյէնան. Իմփէրաթօր Ֆրանց Եօզէֆին Պուտա–Փէշթատան Պրուգտաքի օրտուկեահա կիթմէքտիզին Վիէննայա 'ավաէթ էթմէսի էլեվմ իղահ օլունմագտա տըր։ Միւշարիէյհին օրտայա կիթմէմէսի կէչէն հաֆթա զանն օլունտըղը կիսի պիր կէօնէ նամիզաճըզգտան նէչ՞էթ էթմիչ օլմայըզ, Տր. 'Վէքերլէ իլէ Փրէնց Հօհենլօհ արաըընտա Մաճարիսթան մէպ'ուսան մէճլիսինտէ թաատիզ էտիլէճէք րուսաուսմաթ թա'րիֆէսինէ տա՞իր զուսհուր էտէն էխթիլաֆքն նազիք ահվալընտան իլէրի կէլմիչ տիր։ Փրէնց Հօհենլօհ քէնտիսինի փէք միւչքիլ պիր մէվզը'տէ պաուլմաւ տըր։ Միւշարիէյհ պօ. թա'րիֆէ մէճ'էլէսինի Մաճարիսթան իլէ թէովիյէ էտէճէք, վէ արա ի 'ումումիյէ գանուն լա՞հաըընը տախի Ավսթրիա Բայհօրաթ մէճլիսինէ գապուլ վէ թաատիզ էթտիրէճէք իտի։ Ավսթրիա Բայհօրաթ մէճլիսինտէ արա ի 'ումումիյէ թէնսիզաթ գանուն լա՞հաըընա մուխալիֆ օլան խայլը ա'զա պուլունմագտա տըր։ Փրէնց Հօհենլօհ իթթի'ֆա էթմիչ, վէ իսթի'ֆաը Մաճարիսթանըն թէքլիֆլէրինին հագգը վէ 'ատիլանէ իսիյինի պէյան էթմիչ օլան Իմփէրաթօր հազրէթլէրի թարաֆընտան գապուլ օլունմըչ տըր։ Ավսթրիատա պուհրան ը վիւքէլա պիր միւտաէթ տէվամ էտէ պիլիր։

Ագա է Շոբէ. Խայլը ահնէլէրտէն պէրու Զինին րուսաուսմաթ իտարէսինէ պիր Ինկիլիզ օլան Սըր Րօպըրթ Հարթ նազարէթ էթմէքտէ իսիյօէ տէ, ահիրէն Զին Մէճլիսի Իմփէրաթօրիսի՝ պիրիսի րուսաուսմաթ էմինի վէ տիկերի տախի միւշթէրէք րուսաուսմաթ նազըրը մագամընտա իքի Զինլի մ'ումուր թա՞նին էթմիչ տիր։ Իշպու մ'ումուրըն իքիսի տախի րիւթպէճէ Սըր Րօպըրթ Հարթըն ֆէվգինտէ պուլունաճազար, վէ Սըր Րօպըրթըն նազարէթի ալընտա մէղքիւր տա՞իրէսինին նա՞իլ օլտըղը հիւն ի իտարէ զա՞իլ օլաճագ

տըր։ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի Զին հիւքիւմէթինէ պիր նօթա կէտնտէրէրէք, անտէ պու մատտէյէ տա՞իր պիր օիւ՞ալ իրատ էթմիշ, վէ ալընան ճէվապ դայր ի մուգնի վէ գաչամագը օլտըղընատան, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի իքինճի պիր օիւ՞ալ իրատ էթմիշ տիր։ 1898 սէնէսինտէ Զին հիւքիւմէթի սէվահիլ կէօմրիւքչիլէրինին միւֆէթթիշ ի 'սմաւմիսինին պիր Ինկիլիզ օլմասընա մաւվաֆագաթ էթմիշ տիր։ Սըր Րոպըրթ Հարթըն լագապը քէնտիսինտէն րէֆ' էտիլմիշ իսէ ատ, ամա՞իրլէրին քէնտիսինին իւզէրինէ Թա'նին օլունմալարը իւէ օ պիլ ֆի'իլ մէ՞մուրիյէթինտէն մահրում էտիլմիշ տիր։ Պօգոբրլարըն իղթիչալաթը նէթիճէսինտէ Զին տէվլէթի էվրօպա տէվլէթլէրինէ 44,000,000 լիրալըգ պիր Թազմինա'թ ի'թա էթմէքլիյի թէ'ահհիւտ էթմիշ տիր, վէ իչպու Թազմինաթըն եէկանէ թէ՞մինաթը կէօմրիւքչիլէրին հիւան ի իտարէսինէ վապէսթէ տիր։ Ամէրիգա օֆֆիրինէ Ինկիլթէրրա սէֆիրինին փրօթէսթօսընա իչթիրաք էթմէքլիք պապընատա Թա'լիմաթ վէրիլմիշ օլտըղը կիպի, փէք իհթի'մալ քի պու փրօթէսթօյա սա՞իր տէվլէթլէր տախի իչթիրաք էտիճէքլէր տիր։ — Ճափօնիանընըն մէչհուր սիյասիյուսընըն Թօքիօտա 'ագա օլունան պէօյիւք պիր մէճլիսինտէ Մանչուրիայա տա՞իր աթիտէքի գարարլար վէրիլմիշ տիր. չէօյլէ քի Զինին հաքիմիյէթինէ րի'այէթ էտիլճէէք, պիլճիւմլէ ագվամըն 'այնի հուգուգ վէ թէճհիլաթա նա՞իլ օլմալարը մէսլէքի քէմալը խուլուսլէ Թա'պիպ էտիլճէէք, վէ իտարէ ի 'ասքէրիյէնին եէրինէ պիր ան էվվէլ իտարէ ի միլքիյէ կէչէրիլճէէք տիր։ Քէզալիք Ճէն. Զինտէ էճնէպիլէր 'ալէյհինտէքի հիճսիյաթը միւմքին մէրթէպէ Թահտա էթմէքլիյէ տախի գարար վէրիլմիշ տիր։ —Ճափօնիա տօնանմասընըն պիր գըսմը Ավաթրալիայը զիյարէթ էթմէքտէ տիր։ Սիտնէյ պէլէտիյէ մէճլիսի բէ՞իսի Թարաֆընատան վէրիլէն պիր բէօմ ի գապուլտա Ամիր. Շիմիմուրա Ինկիլթէրրա իւլէ Ճափօնիա արասընտաքի մու'ահէտէնամէ Թ'արրուզաթտա պուլունմագ մագսատիյլէ տէյիլ, անճագ տիւնեանընն օուլհ ու միւսալէմէթինին մուհաֆազասը մագսատիյլէ Թէքրար պէ Թէքրար Թէճհտա էտիլճէէյինէ պէյան ը իւմիտ էյլէմիշ տիր։

Մ֊ընէվ'ե. Մէչհուր Դաթօլիք րահիպլէրինտէն պիրիսի իւէ Ֆրանսա փարլամէնթօսընատա րուհանի Ֆըրգասը րու՞էսասընընն էն միւ'Թէպէրլէրինտէն պիրիսի օլան Մ. Տընի Գօլէն Ճե՛յ'էյմ ը պինէյէ գապաւ էթմէլէրի պապընատա Փափա հազրէթլէրինին Ֆրանսըզ Դաթօլիք եպիսկոպոսլարընա Թա'լիմաթ վէ վէսայատա պուլունաճաղը իւմիտինի պէյան էյլէմիշլէր տիր։ —Ամէր. Րոճեսթէր վէնսքի Րուս էրքեան ը պահրիյէ րիյասէթինտէն իսթի'ֆա էթմիշ, վէ իսթի'ֆասը գապաւ օլունմըշ տըր։ —Նօրվէճիալը չա՛իր ի մէչհուր Հէնրիք Իպսինին ճէնազէ մէրասիմի հիւքիւմէթին մէսարիֆի իւէ փէնճէչէնպիհ կիւնիւ իճրա օլունմըշ տըր։ —Գրաչ Ալֆոնսօ Մայիս 25ինճի կիւնիւ ասպահլայընն էրքէն Իսպանիա հուսուսընտա քեա՞ին Իրուն մէվգըֆինէ եէթիշմիշ, վէ 20 տագիգա սօնրա Փրէնսէս էնա իւէ վալիսէի վէ պիրատէրլէրինի համիլ օլան գաթար Ֆրանսատան օրայա եէթիշմիշ տիր։ Ֆրանսանընն սօն չմէնտըֆէր մէվգըֆինտէ չէհրին պէլէտիյէ մէճլիսի բէ՞իսի անլէրի բէ՞իս ի հիւքիւմէթ նամընա սէլամլամըշ տըր։ Իրուսնատա մէվգըֆ չիչէքլեր վէ աղաճ տալարը վէ Իսպանեօլ վէ Ինկիլիզ պայրագլարը իւէ տօնատըլմըշ իտի։ Կէրէք Իրուսնատա, կէրէք սա՞իր մէվգըֆլէրտէ էհալի քէնտիլէրին միւսթագպէլ գրալիչալարընը քէմալ ը չէվգլէ ալգըչլամագտա իտիլէր։ Ագչամա տօղրու վալիտէ գրալիչա իւէ խանէտան ը գրալինին սա՞իր ա'զասը մա'իյէթլէրինտէ հէյ'էթ ի վիւքէլա վէ սա՞իր րիճալը տէվլէթ պուլունտըղը հալտէ, գրալ իւէ նիչանլընսընը իսթիգպալ էթմէք իւզրէ, Փլանթիօ մէվգըֆինէ 'ազիմէթ էթմիշլէր տիր։ Օրատան անլէր սրասպալար իւէ էլ Փարտօ սէրայընա 'ազիմէթ էթմիշլէր տիր։ Փէնճէչէնպիհ կիւնիւ իճրա էտիլմիշ օլան իզտիվաճ մէրասիմինին Թա'րիֆինի կէլէճէք հաֆթայա Թա'լիգ էտէրիզ։ —Ալմանիանընն Բայրօռաթակ մէճլիսի, սյրը պիր նազարէթ Թահթընտա պիր միւսթէմլէքատա նէզարէթի Թէ'էսիսի Թէքլիֆինի, հիւքիւմէթինին արզուսընա մուխալիֆ օլարագ, 119 բէյէ գարշը 147 բէյ էքսէրիյէթլէ րէտտ էյլէմիշ տիր։ Լէվանթ Հէրպէտա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, Բայռօթակ մէճլիսի Նոյեմբեր 13էտէք Թա'Թիլի միւզաքէրատա էյլէյճէք տիր։ —Իտալիանա գրալընընն իզտիվաճ բէսմինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ, Եունանիսթան խանէտան ը գրալիսի Թարաֆընատան գրալընն սէօրտիւնճիւ օղլու Փրէնս Անտրէա Մատրիտէ 'ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

Եարընն կէնճլէրին տուա՛ա մէճլիսի ալաթ. սա՛աթ 7½տէ Գուսմգափըտատա Րէսմատ ին'իգատ էտէճէք տիր։

ԻՍԹԱՆՊՕԼՅԱ

Ա. ՑԱԿՈՐ ՊՕՑԱՃԵԱՆ ՄԱՔՉԱՌԸՆՏ ԹԱՂ' ՕԼՈՒՄԸՂ

Ֆինճանճըյար եօգուղը Ամէրիգան խան

ԽԱՍՍԷՔԷՆ ԹԷՆԶԻԼ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՖԻՅ՞ԱՔԼԸ ՔԻՔԱՊԼԱՐ

Գարիյուն ը քիրամըմըզըն նազար ը տիգգաթ-լարընը աթխտէքի էրմէնիճէ վէ թիւրքճէ քիքապ-լարըն ֆիյ՞աթլարընճա իճրա օլունան թէնզիլաթա ձէլպ էտէրիզ։

1. Էրմէնիճէ	սահիֆէ	էվէլքի ֆիյ՞աթը	չիմտիքի ֆիյ՞աթը
			ղրչ. փր.
Ն. 604 կամք	314	8 ղրչ.	2. 20
« 633 Սբ. Հոգիին Գործը	172	1 «	20
« 634 Հաւատք	80	1 «	20
« 670 Հենրիկոս	202	քեաղըտ գափլը	2. 20
« 674 Յովսեփայ Պատմ.ը	154	« «	2. 20
« 677 Նամակներ առ Տնօղս	248	« «	2. 20

Իխբար. Նո. 632. պու քիթապ մէճմանէն վէրիլէն բիսալէլէր ֆիհրիսթինէ իտխալ էտիլմիչ օլուպ միւրաճա՛աթ էտէնլէրէ մէճմանէն թէվզի՛ էտիլմէք իւզրէ, մահտուտ մըգտարլարտա կէօնտէրիլիր։

2. Էրմէնիճէ հրոֆլը, ըն-ըֆճէ ղպաբլէ.	սահիֆէ	էվէլքի ֆիյ՞աթը	չիմտիքի ֆիյ՞աթը
Ն. 763 Հյրապտլը.	304	3	1
« 770 Իլմի իլահի թապի՛ի քեաղըտ գափլը	221	3. 20	2. 20
« 771 պէզ գափլը	»	6	4
« 793 Ճամիլեալարտա Մէքթուպլար	325	5	4
« « քեաղըտ գափլը	«		2. 20
Ն. 795 Վալիտէլէրէ Մէքթուպլար	150	2	1

Իխբար. Պիզ կէլբի Գալան Մէճուսի քիթապընա (Ն. 830) խաուսէթէն տիգգաթ ճէլպ էտէրիզ։ Իչպու գըյմէթտար քիթապ (եուժլագ գափ-լըը 1½ վէ պէզ գափլըսը 4 ղրչ.) հէր խա-նէտէ պուլունմազա յայըգ պիր քիթապ տըր։

Հէփ սըփարըչաթ ֆիհրիսթ նօմէրօլարըյլէ Իս-թանպօլտա Ամէրիգան խանընտա Մր. Ռւ. Ռւ. Փիթ նամընա կէօնտէրիլմէլի տիր։

ԵԷՆԻ ՔԻԹԱՊ

Մանչերսւ բարեկամը. էսէրի Հ. Պիսէքըր 43 *սահիֆէ ֆիյ. 1 ղրչ. Իսթանպօլտա Ամէրիգան խա-նընտա սաթըլըր։*

ՄԵՁՄԱՆԷՆ ՎԷՐԻԼԷՆ ԵԷՆԻ ՐԻՍԱԼԷԼԷՐ

Իման էթմէյէնլէրին Միւչքիլաթը

Յանէնին Թագտիս Գըլընմասը

Տուա՛նըն Թէ՛սիրի

ԼԱՆԳԱՇԻՐ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԱՓԱՆԵԱՍԸ

ՍԿՍՐՄԱԾԵ

12,000,000 ԻՆԿ. ԼԻՐԱՍԸ

Իշպու ինկ. Սիկուրթա գումփանեասը՝ ՐՕՅԶԼ նամ հարիգ Սիկուրթա գումփանեասը իլէ պիրէչմիշ տիր։

Եանկընա գարչը հէր նէվ՝ էմվալը, ախչապ վէ քեարկիր էմլաք ու 'ադարը, մօպիլեայը վէ սա՞իրէյի սիկուրթա էտէր։

ԼԱՆԳԱՇԻՐ գումփանեասը՝ հէր զարար ու զիյանը ատրհալ վէ քէմալը 'ատլ ու հագգընիյէթլէ թէ՞տիյէ էթմէք խուսուսընատա տա՞իմա մէշհուր օլմուշ տըր։ Անըն 12,000,000 ինկ. լիրասընատան 'իպարէթ օլան ճէսիմ սէրմայէսի՝ սիկուրթա էտիլմիշ էմվալ ու էշեայա թէ՞մինաթը մութլագա տըր։

ՄԷՐՔԷԶԻ ԻՏԱՐԷԼԷՐ

Լըվըրփուլ Նօ. 1 North John Street.
Լօնտրա Նօ. 28 Lombard Street E. C.

Թիւրքիանըն պայըճա չէհրլէրինտէ խուսուսի աճէնթալար։

Տէրհա՛ատէթէ 'ումումի աճէնթալար
BOND, SELLAR & Co.,
(Պօնտ, Սէլըր վէ գումփանեասը)

Ղալաթատա Քիւչիւք Թիւնէլ խանընտա 4 վէ 5 նօմէրօլը օտալար։

ՊԱՂՉԵԼԷՐԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՉԻՉԷՔԼԷՐ

Պու այա մախսուս 6 փաքէթ հազ չիչէքլէրի թօխուսմը, եախօտ եըլտըզ չիչէյի (փօլէ), գուզղուն (կլաչէլ), գասիմ չիչէյի (էտէլՔՐԷմ), պէկօնեա, եախօտ գամըչ չիչէյինին պիր փաքէթ քէօքիւ 6 ղրչ.լըգ փօօթա փուլընա պէտէլ իսթէնիլէն եէրէ կէօնտէրիլիր։ Մէքթուպլարըն իւզէրինէ

Etablissement Horticule, Therapia

տէյիւ հազըլմալը տըր։ 8—13

ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ Ի ՊՐՈՒՍԱ

Մայիս 1—25 հետեւեալ նպաստներ բաշխուած են Լերմագին չնորհակալութեամբ։ Ադնեւափալ Տիկ. Ա. Գարակէօզեան 540, Լանկայի Ս. Կոյս Ե. կեղեցի Հաւատոյ ամթիս 254, Տրապիզոնէ օրց. 108, Ս. Շէհրէյեանի ձեռամբ Էրզրում 108, վեր. Գ. Տէմիրճեան օրց. 30, Գ. Փափազեան ասկ. Սբ. Գիրք Գազ. Պազարի համար. Տիկ. Մ. Շահանկիրեան 2 հօվանոց, 2 կտոր տպածոյ, Տիկ. Մ. Լութվիեան տպածոյ, Տիկ. Ռ. Ռափայէլեան 2 ձեռագործ, Օվաճդգի եկեղ. Նուէր Զատիկ. 20 օրց. 17, գանձանակէ 20, Աւստրալիայէ ամն 590, Պրուսայի Ամերիկ. վարժ. օրիորդք 112 եւ 8 կտոր իրեղէն, Հ. Եազըճեան 2 չապիկցու, վեր. Մ. Գապանճեան Սրվազ օրց. 121, Տիկ. Փերուզիկ 1 չապիկցու, Ե. Ուղուրլեան Խարբերդ 20, Փ. Սօթանիէլ 2 ասկ. Աւետ. եւ 5 հատ երգ., որոյ մէջ ծախսոյ համար 216, վեր. Ի. Վարդանեան Գիթլէզ օրց. 266, Օր. Ասրիէն 4 ձեռագործ, Տիկ. Պ. Պօյաճեան 1 ձեռագործ եւ 25, Տիկ. Պօլտուկ 20, Մարգար 20, Տիկ. Թ. Պօտուրեան 1 չապիկցու, Տիկ. Հ. Հովարտեան Իսթէմիշ 2 ձեռագործ, վեր. Գ. Գաբիկեան Էրզրում օրց. 282 եւ Գէմախափազարիճի եկեղ. 54, Տիկ. Հ. Օհաննեան 3 դուլպայ, Օր. Հ. Արզումանեան Պանտըրմա 1 ձեռագործ, Օր. Ռ. Գարակէօզեան 2 ձեռագործ, Օր. Վ. Նիկողոսեան 1 ձեռագործ, Տիկ. Մարիօնքա 1 տպածոյ, Օր. Պ. Նօտուլեանի ձեռամբ Ստապազարի Հայուհեաց վարժ. օրիորդք 30 կտոր Պազարի նիւթ եւ 25, Գ. Թորգոմեան 20, Ս. Տիճկիլեան 20, Ե. Տէր Ասարոնեան 18 իրեղէն, Հաճի Սարգիս 1 գանթար պազարի, Դ. Աստուրեան Պալըքէսէր 80, Պատ. Թ. Բէնթիկեան 2 դուլպայ, Տիկ. Աննիկ. 1 կոչիկ, Տիկ. Լ. Սօրանիկեան 2 գուլպայ, Տիկ. Ա. Օհաննեան 6 թաշկինակ, Օր. Ս. Շերինեան 1 բարձ, Տիկ. Փառանձեմ 1 խալաթ, Մ. Նէշթէրճեան 40, Օր. Ե. Ադամճանեան 1 ձեռագործ, վեր. Ց. Կարապետեան Մուրատչայ օրց. 35, Ոմն 6 կտոր իրեղէն, Կ. Մէլիքեան Պերութ օրց. 142, համագումար 6,185 դ., որոց 3,000ը Համբաչեան օրեւան Պալըէ հասոյթ է։

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ